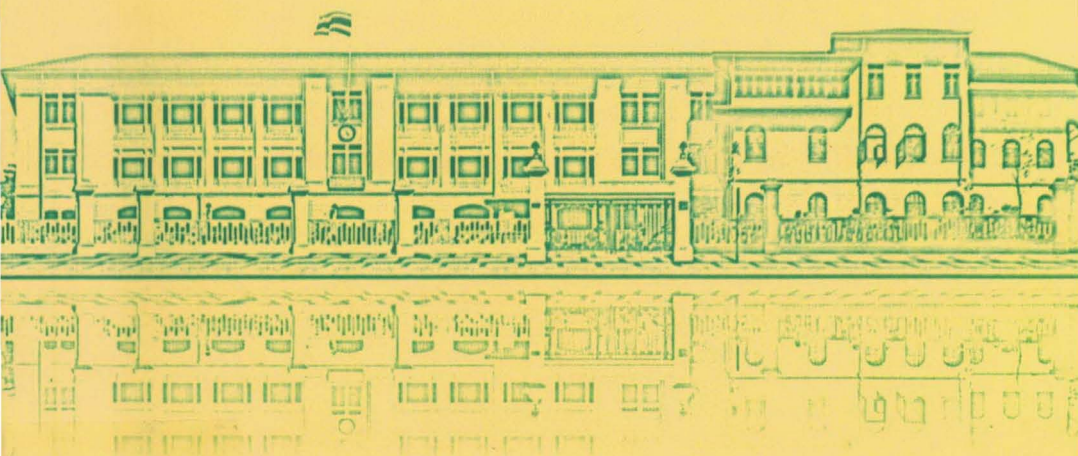

คดีรัฐธรรมนูญ
ใน อดีตสมัย

3370

ศ

รวมคำบรรยายของนายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

คดีรัฐธรรมนูญ
ใน อดีตสมัย

รวมคำบรรยายของนายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สงพ. LPT 3370

๑๑๕

หอสมุดกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ISBN: 978-974-7725-83-4

- ชื่อหนังสือ ศาลรัฐธรรมนูญในวสันต์สมัย
รวมคำบรรยายของนายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- ปีที่พิมพ์ กรกฎาคม ๒๕๕๖
- จำนวนพิมพ์ ๕๐๐ เล่ม
- ผู้จัดพิมพ์ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐-๒๑๔๑-๗๗๗๗ โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๙๕๐๐
www.constitutionalcourt.or.th
E-mail: feedback@constitutionalcourt.or.th
- พิมพ์ที่ บริษัท พี. เพรส จำกัด
๑๒๙ ซอยแยกซอยศิริพจน์ สวนหลวง กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐
โทร. ๐-๒๗๔๒-๔๗๕๔-๕

บทอาเศียรวาท
ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

วสันตดิถีกฉน์ที่ ๑๔

สรวมชีพประชุมชนประนม	พระบรมราชา
กายยฉน์ที่ประพันธ์พจนอา	ศิริพาทพระภูธร
สมเด็จพระจอมจุฬดิถี	คุณปกประชากร
พูนแผ่พระบารมีบวร	กรุณาประชาไทย
ทรงช่วยชโลงชลประทาน	ทิพญาณลูการณเฑาะ
การเกิดมหาอุทกภัย	เพราะมีฟังพระบัญชา

ฉบั้ง ๑๖

วันเฉลิมพระชนมพรรษา	ราชภูริเปรมปรีดา
ครบบอบแปดสิบสี่ฉนำ	
น้อมถวายพระพรทรงธรรม	ด้วยจิตจดจำ
ในพระคุณอันไพบุลย์	
จงรักภักดีทวิคุณ	ศาลรัฐธรรมนุญ
น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมจอมไผท	
อัญเชิญคุณพระรัตนตรัย	สิ่งศักดิ์สิทธิ์ใน
สากลพิภพโลกา	

พิทักษ์รักษองค์พระราชา
พูนเพิ่มจตุพิธพรชัยโสทธิเทอญ

อยู่คู่นครา

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า
คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและข้าราชการในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประพันธ์)

บทอาเศียรวาท
ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

บังคมบรมบาทให้	ธราดล
สมเด็จพระภูมิพล	ผ่านฟ้า
ฉลองชัยขึ้นพระชนม์	เฉลิมพระชน วารแฮ
ครบรอบแปดสิบห้า	ท่างพันพาลภัย
คือฉัตรรัตนประเทศ	จุฬเกศนิกรไทย
แลราชวัตรวิริยสัย	กรุณามหาศาล
ฝนหลวงห้วงภัยแล้ง	สรสร้างแหล่งอุทกธาร
พอเพียงพอประมาณ	ผ่านวิกฤตพิชิตภัย

เปลี่ยนไรผืนเป็นไรไม้เมืองหนาว
สอนปลูกข้าวเลี้ยงปลา สวน - นา - ไร่
พระคุณคุ้มครอบเกล้าของชาวไทย
ขอถวายชัยให้พระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประพันธ์)

บทอาเศียรวาทถวาย
สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

อ้อองค์อัครธรรมา	กษัตริย์
สมเด็จพระบรมราชินี	นาถเจ้า
สิริลักษณะลบลาศี	สามโลก
พระอิศริคุณครอบแผ้ว	แผ่คุ้มครองสยาม
แม่ความฉ่ำชื่นหล้า	ฤทธวรรค์ ก็ดี
พ่ายพระเมตตาอัน	เอกอ้าง
มากพระกรุณานันต์	นับเนื่อง ไฉนนอ
จรัสจรัยวัตรสร้าง	สุขถ้วนทวยไทย
สบสมัยสิงหมาสมี	ทวาทศ
แปดสิบพรรษาปรากฏ	มิ่งแก้ว
ชาวไทยเฝ้าประณต	วรบาท พระเอย
ถวายพระพรพระแผ้ว	ผ่องด้วยภักดี

เชษฐศรีรัตนพร้อง	พรชัย
เจริญพระชนม์คู่ไทย	คู่ฟ้า
बारमेศขจัดเภทภัย	ผงมสุข เสมอเทอญ
พระแม่พระมิ่งหล้า	โลกซ้องสรรเสริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ในนามคณะ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประพันธ์)

บทอาเศียรวาทถวาย
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

พระเอยพระมิ่งหล้า	ลอยสวรรค์ มาฤา
องค์อัครเรศทรงธรรม์	เทิดไท้
มากพระเมตตาอัน	เอกอุต ดมเอย
แม่แห่งแผ่นดินได้	ดั่งบรื้อนรอนเชื้อ
รักษ์ปาพนาลยประดุจ	ปิยบุตรประโลมเป็น
รักษ์สาคราลยเยเย็น	ศิรชีวนาคร
เสริมสร้างศิลปาชีพ	ช่วยเลี้ยงชีพราษฎร
กรุณาเอื้ออาทร	ผ่อนคลายทุกข์ทั่วถิ่นไทย
เฉลิมพระชนมพรรษาในครานี้	เชิญพรศรีสรวมสวัสดิ์นฤดิศัย
พระไตรรัตน์จัดร้ายคลายโรครภัย	ถวายชัยแด่มหาราชินี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้าคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประพันธ์)

สาร

แสดงมุทิตาจิตของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๖

ด้วยระลึกถึงพระคุณของท่านประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ได้นำองค์กร
แก้ปัญหาสำคัญของบ้านเมืองสร้างศรัทธาและความเชื่อถือต่อสังคม สร้าง
ขวัญกำลังใจ ความรัก สามัคคี และความมีเอกภาพเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
ของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยที่ท่านได้เป็นแบบอย่างในการ
มุ่งมั่นปฏิบัติภารกิจพัฒนาทั้งข้าราชการและองค์กรให้มีความก้าวหน้าและ
มั่นคงเข้มแข็งเพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะ
ดำรงไว้ซึ่งหลักนิติธรรมของประเทศและการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความยากลำบากและเสียสละ
อดทน เพื่อประโยชน์ของบ้านเมืองมาตลอดปี ๒๕๕๕

ในโอกาสขึ้นปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ นี้ กระผมในนามของตัวแทน
ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ขอน้อมจิตร่วมใจแสดงมุทิตาจิตเพื่อ
กราบอาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของบ้านเมืองทั้งพระสยามเทวาธิราชและ
พระบารมีปกเกล้าของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ ได้ดลบันดาลประทาน
พรให้ ฯพณฯ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประสบ
ความสุข สมหวังในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ มีสุขภาพแข็งแรง เป็นหลัก
ในการนำองค์กรและเป็นที่พึ่งของสังคมตลอดปีใหม่นี้ และตลอดไป เช่นเดียวกับ
ความรัก ความเคารพ และความศรัทธาของข้าราชการสำนักงานศาล
รัฐธรรมนูญที่มีต่อท่านตลอดไป

ด้วยความเคารพยิ่ง

(นายเชาวนะ ไตรมาศ)

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

คำนำ

โดยที่ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ได้นำ ศาลรัฐธรรมนูญออกไปเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญและได้นำ กิจกรรมการเผยแพร่ประกอบด้วยนิทรรศการการบรรยาย การอภิปราย และตอบคำถามไปสู่ประชาชนในภูมิภาคทั้งในสถาบันการศึกษาและใน ชุมชนต่างๆ ในหลายวาระโอกาส ทำให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจใน ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญและมีโอกาสเข้าถึงศาล โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากศาลรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นองค์กรควบคุม ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตาม รัฐธรรมนูญของประชาชนและการดำรงหลักนิติธรรมของประเทศ

ในการนี้ ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ได้ทำการบรรยายและตอบคำถาม ประชาชนในหลายที่หลายเวที ทำให้กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวได้สะท้อน และได้บันทึกไว้ซึ่งสภาพของพื้นที่ ความสนใจ สภาพปัญหาและอารมณ์ความ รู้สึกของประชาชนในแต่ละพื้นที่พร้อมกันไปด้วย โดยเฉพาะการใช้ภาษา ถ้อยคำสำนวนในการบรรยายและการตอบคำถามที่มีความเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะของท่านได้ให้ภาพของบรรยากาศในเวลาและสถานที่นั้นๆ ไว้เป็น อย่างดี ซึ่งนอกจากได้สัมผัสกับความแตกต่างหลากหลายของบรรยากาศใน แต่ละพื้นที่แล้วยังได้แทรกข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในเนื้อหาสาระที่ หลากหลายตามแนวของสาระและบันเทิง ซึ่งมีทั้งศาสตร์และศิลป์ร่วมกัน

การรวมบทบรรยายและตอบคำถามของท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ที่ รวมไว้ในหนังสือเล่มนี้ จึงเป็นการบันทึกทั้งสาระน่ารู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ และความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและ ศาลรัฐธรรมนูญในหลายมิติมุมมองพร้อมกันไปด้วย

(นายชวนะ ไตรมาศ)

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

...ด้วยรักจากใจ...

ต้องนับว่าศาลรัฐธรรมนูญนั้นโชคดีย่างยิ่งที่ได้ทั้งยอดนักกฎหมายและยอดนักกลอน จากรั้วเหลืองแดง อย่างท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ มาเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดระยะเวลาเกือบ ๒ ปี ที่ท่านเข้ามาทำหน้าที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญท่านได้พยายามปกป้องคุ้มครองศาลรัฐธรรมนูญให้ผ่านพ้นจากคลื่นกระแสการเมืองที่โถมกระหน่ำซัดทุกคำเช้า โดยท่านได้รับการสรรหาเข้ามาทำหน้าที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตั้งแต่วันพุธที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ในสายงานผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์ที่มีความรู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายอย่างแท้จริง และในวันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ในการประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อคัดเลือกประธานศาลรัฐธรรมนูญคนใหม่การประชุมฯ มีมติเป็นเอกฉันท์เลือกท่านเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญโดยในวันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งท่านให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่หัวเรือใหญ่ในการเป็นผู้พิทักษ์รักษาศาลรัฐธรรมนูญอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความเป็นอัจฉริยะด้านวรรณศิลป์และความปรารถนาดีทางกฎหมาย ท่านได้พยายามสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนในทวิภูมิภาคอย่างทั่วถึง ทั้งดินแดนเหนือสุดสยาม อีสาน กลาง และใต้ เช่น จังหวัดสงขลา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก และจังหวัดปทุมธานี เป็นต้น ตามโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ ทุกครั้งที่ท่านได้ไปสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนปฏิเสธมิได้เลยว่าทุกคำพูดของท่านเต็มไปด้วยความรู้แทรกไปด้วยความสุขสนุกสนาน บรรยายภาคเติมไปด้วยรอยยิ้มทุกถ้อยคำล้วนกลมกล่อมคายหากใครได้รับฟังละก็ต้องตั้งหน้าตั้งตาฟังท่านบรรยายอย่างใจจดจ่อเสียจริงๆ นอกจากนั้น ท่านยังได้วางระบบการบริหารจัดการงานคดี ทำให้การพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย

ด้วยบุคลิกของท่านเป็นคนที่ปากตรงกับใจ ตรงไปตรงมา ครั้งหนึ่งท่านเคยแสดงวิสัยทัศน์ในการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งนั้นได้ทำให้สังคมรับรู้ความตรงไปตรงมาของท่าน ภายนอกท่านดูเหมือนเป็นคนดุดามจนไม่มีใครกล้าเข้าใกล้ แต่เมื่อได้ทำความรู้จักกับท่านกันจริงๆ แล้วจะรับรู้ได้ทันทีว่าท่านเป็นคนใจดีให้คำปรึกษาได้ ทุกวันนี้ยังคงมีลูกศิษย์ลูกหามา ขอคำปรึกษาจากท่านอยู่ตลอดเวลา

ตลอดระยะเวลา ที่ท่านได้เข้ามารับหน้าที่อยู่ในช่วงที่กระแสการเมืองได้ซัดโถมเข้าใส่ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ของศาลรัฐธรรมนูญอย่างเลื่องมีได้ ท่านเคยให้สัมภาษณ์นักข่าวว่า งานที่สำคัญของศาลรัฐธรรมนูญคือการแก้ไขปัญหาภาพลักษณ์ ซึ่งท่านก็พยายามเปิดตัวองค์กรศาลให้ประชาชนรู้จักบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญมากขึ้นโดยผ่านทางสื่อมวลชน ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สังคมเกิดความเข้าใจศาลรัฐธรรมนูญ มากขึ้นนั่นเอง หนังสือเล่มนี้ จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่รวบรวมสิ่งที่ท่านได้เดินทางทั่วสารทิศ เพื่อทำตามแรงปรารถนาของท่านให้สมตั้งใจหมาย.....

นายเชาวนะ ไตรมาศ	เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
นายปัญญา อุดชาชน	รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
	รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์	รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุทธิรักษ์ ทรงศิริไธ	ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร
นายมนตรี กนกวาริ	ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร
นางฉัตรแก้ว เลิศไพฑูรย์	ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นางสาวสาวิตรี อมรตานนท์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานสนับสนุนคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ข้าราชการ / ลูกจ้าง สำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ และกลุ่มงานสัมมนาและเผยแพร่กฎหมายรัฐธรรมนูญ	

การwatanวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

๑) เป็นกวีและเป็นผู้พิพากษา
เป็นที่ยอมรับว่า กล้าและเก่ง
ยืนหยัดด้วยความเป็นตัวของตัวเอง
โดยไม่เคยหวั่นเกรงกระแสใด

ด้วยว่ายึดอยู่ในนิติธรรม
จึงกล้าอยู่เป็นหลักนิรันดร์สมัย
จะก็แรงกดดันประการใด
ที่จะเอนเอียงไป นั้นไม่มี

จึงเป็นทองเนื้อแท้ที่ทนไฟ
เชื่อมั่นอยู่ใน นิติวิถี
จะก็เถื่อนก็ถ่อยทุกถ่อยที่
สู้ด้วยคัมภีร์กฎหมายรายมาตรา

ชีวิตอยู่กับงานโดยเรียบง่าย
ใช้ความรู้ทางกฎหมายได้คุ้มค่า
ยิ่งเดินทางยาวนานในกาลเวลา
หลักแห่งยุติธรรมายังกล้าคม

ด้วยลบล้างทุจริตและโปรงใส
ความเที่ยงแห่งนิตินัยได้เพาะบ่ม
มีความแกร่งแห่งความรู้ด้านแรงลม
จนเป็นไม้ที่ให้ร่มแก่นครา...

๒

แต่แผ่นดินนี้ คนดี มักอยู่ไม่ได้
มีเงื่อนไขไปทุกกระบวนท่า
เคยสู้รบก็ราวถึงเวลา
ที่จะต้องวางศาสตรา หยุดต่อตี

สูงสุดจึงคืนสู่สามัญ
แห่งท่านวลันต์ สร้อยพิสุทธิ์ พิเศษศรี
จากประธานศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวานนี้
ก็จะหมดหน้าที่เป็นธรรมดา

เหลือเพียงภาพเกียรติยศแห่งบทบาท
จารึกความขาวสะอาดประกาศกล้า
ให้คืนวันบันทึกด้วยศรัทธา
ในการลา ซึ่งเหมือนลาตลอดกาล

ฉันเขียนด้วยความรู้สึกสะเทือนไหว
ต่างดอกไม้ คือคำกวีขาน
ด้วยชื่นชมบูชาค่าของงาน
ที่ท่านทำไว้ในศาลรัฐธรรมนูญ...

ด้วยคารวะยิ่ง

อดุล จันทรงค์ดี
ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์
กรกฎาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

หน้า

บทอาเศียรวาท	iii
สาร : แสดงมุทิตาจิตของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๖	ix
คำนำ	x
ด้วยรักจากใจ.....	xi
การระทำนวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์.....	xiii
การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”	๑
โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	
การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”	๑๖
โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ณ มูลนิธิสว่างวิชาธรรมสถาน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	
การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”	๓๕
โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	
การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”	๔๘
โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	

สารบัญ

หน้า

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่.....	๖๒
ของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ	
แก่ประชาชนในระดับจังหวัด เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน”	
โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ	
ณ เชื้อนจุฬารณย์ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ	
การบรรยายพิเศษหัวข้อ.....	๖๙
“เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญ”	
โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ	
ณ สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ปทุมธานี	
ข้อมูลการเดินทางไปบรรยายพิเศษของประธานศาลรัฐธรรมนูญ.....	๙๒
วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ “ตุลาการ” และ “นักกลอน”.....	๙๖
ภาคผนวก.....	๑๑๗
ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบริหารจัดการงานคดี	
พ.ศ. ๒๕๕๕	

การบรรยายพิเศษหัวข้อ

“มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”

โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สวัสดีครับ ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบพระคุณทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้โอกาสศาลรัฐธรรมนูญมาทำความรู้จักกับเพื่อนๆ นักศึกษาทั้งหลาย (ผมตีเสมอเลยนะ...อยากเป็นเด็กอีกรอบหนึ่ง) เห็นท่านทั้งหลายแล้วมีความรู้สึก เอ้ ...เมื่อก่อนนี้เราก็เคยแต่งตัวอย่างนี้ไปเรียนหนังสือ ถือตำรับตำรา เข้าไปนั่งถึงเวลาไปดูประกาศผลสอบ ใจหาย.. ใจคว่ำ จะได้หรือตก...! แล้วสอบกฎหมาย เสียอย่างหนึ่ง เวลาตอบถูก เขาไม่ถามว่า กฎหมายเขียนอย่างไรใช่ไหม เราจะตั้งคำถาม... ถามนาย ก นาย ข ทำอย่างนั้น...อย่างนี้ แล้วใครผิดใครถูกพอเวลาตอบถูกไม่ได้คะแนนเต็มละ ไม่เหมือนคำนวณใช่ไหมครับ ? คะแนนเต็ม ๑๐ ถ้าคำนวณ ตอบถูกได้เต็มเลยนะ แต่สอบกฎหมายเวลาตอบถูกไม่ได้เต็ม เขียนไม่ดีได้แค่ ๖ แ่ ๗ แต่ถ้าผิดบ้างที่ได้ศูนย์เลย ขึ้นอยู่กับความโหดร้ายของครูบาอาจารย์แต่ละคน สมัยผมเรียนจะเป็นพวกคุณหลงเยอะๆ กฎหมายว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัทนี้ ศาสตราจารย์ หลวงศรีปริชาธรรมปาฐก นักศึกษาก็เรียกใหม่ หลวงศรีปริชาธรรมดาตก

อาจารย์ท่านหนึ่งสอนกฎหมายที่ดิน ท่านก็บอกชื่อ หลวงศรีราชบุรุษ
เปลี่ยนใหม่เป็น หลวงศรีโรคนุรุษ หนักเข้าไป ก็ขึ้นอยู่กับความโหดร้ายของ
ครูบาอาจารย์แต่ละท่านนะครับ ว่าจะมีความเมตตากรุณาแบบไหน
บางท่านก็ใช้วิธีนี้ ดีด.. ต่าง !!! ว่าแก่ได้ศูนย์ก่อน อ่านข้อสอบของแกมี
ส่วนถูกฉันให้ไปเรื่อย ให้ไปเรื่อยๆ อย่างนี้ได้คะแนนเยอะ แต่ถ้าหากว่าให้เต็ม
ก่อนแล้วค่อยมาหักนี้ เดียวก็หมดตัวแน่นอน การเรียนกฎหมายก็ค่อนข้าง
ลำบาก ตรงนี้ แปลว่าทางใต้... คนทางใต้ ชอบเรียนกฎหมายมาก พกกฎหมาย
ใส่กระเป๋าและตีความเข้าข้างตนเองหมด เหมือนที่ท่านทั้งหลายเห็นอยู่ใน
ขณะนี้ คนก็ต้องสงสัย คนไม่เรียนกฎหมายก็สงสัยว่ากฎหมายเขาก็เรียนมา
เหมือนกัน เรียนมาจากครูบาอาจารย์ บางทีคนเดียวกันนั้นแหละ ทำไม..
ตีความเป็นคนละอย่าง สองอย่าง เพราะฉะนั้น การตีความกฎหมาย
ต้องตีความกันตามหลักเกณฑ์ ไม่ใช่ตีความตามใจตัว ไม่ใช่ตีความกันตามที่
ว่าฉันว่าฉันถูก ใครเห็นไม่ตรงกับฉันผิดหมด อย่างนี้ไม่ได้ การเรียนกฎหมาย
ก็ต้องทำใจกว้าง ฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง

ครูบาอาจารย์ก็ต้องใจกว้างเช่นเดียวกัน ไม่ใช่ตอบว่าไม่ตรงใจ
ให้ตกหมด.. ก็ต้องใจกว้างดูเหตุผล บางเหตุผลเขาก็สมควรคดี อย่างนี้
ต้องให้ อย่าเอาไปยึดถือ ต้องถูกต้องเป็นหลักก็ไม่ได้นะครับ ที่นี้ ... ผมก็จะมา
เล่าให้ฟังถึงเรื่องศาลรัฐธรรมนูญ เห็นบรรยากาศเท่าที่ผ่านมา ผมคงคิดว่า
อาจจะมึนนักศึกษาหลายท่านมองอนาคตไว้ ฉันอยากเป็นศาลรัฐธรรมนูญบ้าง
แต่พอเห็นบรรยากาศที่ผ่านมาประมาณ ๑ เดือน คงจะเลิกและ.. ไข้ไหมครับ?
เพราะว่าโดนตำทำอะไรก็ผิด ไอ้ก็ผิด กระแอม ก็ผิด ทำอะไรก็บอกว่า
ผิดหมด ? ถึงขนาดขึ้นเวทีมีแจกกังแจกก้อยกันด้วย สงสัยคงจะมีเยอะ
คง..ลำบากนะครับ บรรยากาศของการเป็นศาลรัฐธรรมนูญในยุคนี้ เราก็
ไม่รู้จะทำยังไงจะเอาใจใครให้ถูก เพราะฉะนั้นหลักการตีความกฎหมาย
ก็คือ ต้องตีความเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ ให้เกิดผลในทาง

บังคับใช้ ที่นี้..เมื่อเกิดขัดแย้งกันต้องมีคนกลางเป็นผู้ตัดสินใจถูกไหมครับ ก็ต้องมีคนกลางเป็นผู้ตัดสิน ตัดสินแล้วก็ยุติ เหมือนอย่างท่านศึกษา ท่านเรียนกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา กฎหมายล้มละลาย กฎหมายอะไรต่ออะไรพวกนั้น เวลาเกิดข้อขัดแย้งท่านจะศึกษาจากไหนครับ ก็จากคำพิพากษาศาลฎีกาถูกไหมครับ อาจารย์ก็ยกตัวอย่างฎีกาเรื่องนั้น

ฎีกาที่เท่านี้ เท่านี้ เคยตัดสินว่าอย่างนี้ วางหลักว่าอย่างนี้ อย่างนี้จึงจะเป็นข้อยุติ ในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญก็เช่นเดียวกัน เมื่อมีศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญก็เป็นยุติ ใครไม่เห็นด้วยก็เป็นสิทธิของคนนั้น แต่ถ้าอยากจะทำสร้างบรรทัดฐานแกก็มาเป็นศาลรัฐธรรมนูญบ้างสิ แกจะได้สร้างบรรทัดฐานตามใจแก แต่ตอนนี้ไม่ใช่ ตอนนี้หน้าที่ฉันตัดสิน ที่นี้.. ทำไมต้องมีศาลรัฐธรรมนูญ จริงๆ ศาลรัฐธรรมนูญนั้นะ อาชีพหลัก ไม่ใช่คดีการเมือง เพราะไม่ใช่ศาลการเมือง อาชีพหลักของศาลรัฐธรรมนูญ คือการวินิจฉัยว่ากฎหมายฉบับใด ในระดับพระราชบัญญัติ ขัดรัฐธรรมนูญ มาตราหนึ่งมาตราใดตามที่เขาอ้างมาหรือไม่ นี่เป็นอาชีพหลัก แต่ไม่ค่อยดัง ไปดั่งเรื่องการเมืองนั้นมันอาชีพรอง อาชีพรองคือการวินิจฉัยถึงการกระทำผิดรัฐธรรมนูญของนักการเมืองของพวกเขา ส.ส. ส.ว. พวกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นการกระทำว่าด้วยการขัดกันแห่งผลประโยชน์ การเสียคุณสมบัติของความเป็นรัฐมนตรี หรือความเป็นผู้แทน ส.ส. ส.ว. ซึ่งเวลาที่มีเรื่องเหล่านั้น ขึ้นมาที่ ไปกระทบส่วนได้เสียของพวกเขาเมืองก็จะดูเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องยุบพรรคการเมือง เป็นอำนาจตามพ.ร.บ. พรรคการเมือง และเป็นอำนาจตามรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งง่ายครับ ง่าย...การวินิจฉัยคดีการเมืองทั่วไป ไม่ใช่เรื่องยากเย็น ตัวอย่างเช่น การยุบพรรคการเมืองเมื่อโง่งเลือกตั้ง ผมใช้คำง่าย ๆ ทุจริตเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรครู้เห็นเป็นใจในการทุจริตเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๗ ก็ยุบสถานเดียว โดยเฉพาะการให้ใบแดง ที่เขาว่าโง่งเลือกตั้งพอให้ใบแดงหลักฐานชัดแจ้ง ใครเป็นคนให้ใบแดงครับ?

ถ้าก่อนประกาศผล กกต. ใช้ใหม่ครับ (กกต.แจกใบแดงก่อนการประกาศผล
ทุจริตเลือกตั้ง โกงชัดเจน) ถ้าเป็นกรรมการบริหารพรรคเสร็จ แล้วถามว่า
ทำไมศาลรัฐธรรมนูญไปร้องความเห็นกกต. ไม่ได้หรือ? รัฐธรรมนูญเขียนไว้เอง
ครับ

คำวินิจฉัยของกกต. ถือเป็นที่สุด แปลว่าอะไร ที่สุดคือไม่ต้องเถียง
กกต.เขาบอกว่าโกง ก็โกงนั่นแหละ ไม่ต้องพูดอย่างอื่น ถ้ากกต. แจกใบแดง
หลังรับรองผลแล้ว คนให้ใบแดงคือศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้ง ศาลฎีกาตัดสิน
ว่าแกโกงเลือกตั้ง จบใหม่ครับ? นี่หน้าที่ศาลฎีกา ถ้าศาลฎีกาบอกว่าจำคุก
ก็จำคุก ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีหน้าที่ไปปล่อยออกจากคุกใช้ใหม่ครับ
เพราะฉะนั้น ข้อเท็จจริงก็ต้องยุติว่าแกโกงเลือกตั้ง ข้อเท็จจริงยุติว่าแกเป็น
กรรมการพรรค พรรคก็ต้องถูกยุบ ถูกใหม่ครับ ง่ายใหม่ครับ แต่กว่าจะยุบได้
โอ้โฮ.. มันทรมาน ทรมาน สิ้นดี ความจริงก็รู้อยู่แล้วว่ามันหนีไม่รอด
แต่แทนที่จะไปว่าศาลฎีกา กลับมาว่าศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ไปว่าศาลฎีกา
อะไรหลักฐานอย่างนี้ให้ใบแดงได้อย่างไร ? ขึ้นไปว่าศาลฎีกาฯ ในเบื้องต้น
เจอหกเดือนก่อนแล้ว ไม่ต้องพูดมากหกเดือน แล้วส่งไปดำเนินคดีอีกต่างหาก
นี่เป็นอย่างนี้ แต่ศาลรัฐธรรมนูญว่าได้ว่าเอา ก็ไม่เป็นไรนะครับ เราทนได้ !
กระบวนการนี้คืออาชีพหลักของศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนรายละเอียดมันอยู่
ตรงนั้นบ้างตรงนี้บ้าง แต่อาชีพคือตัดสินว่ากฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่
ซึ่งเริ่มมีวิวัฒนาการมาอย่างนี้ครับ ต้องบอกว่าเป็นสมัยก่อนท่านทั้งหลายใน
ตรงนี้ยังไม่เกิดก็แล้วกัน เมื่อสิ้นสงครามโลกครั้งที่สอง สงครามโลกครั้งที่สอง
เกิดประมาณปี ๘๐ กว่าๆ ญี่ปุ่นบุกนะครับญี่ปุ่นบุกเมืองไทยวันที่ ๘ ธันวาคม
๒๔๘๔ ญี่ปุ่นบุกขึ้นมาทางอ่าวไทย นะครับ ไล่มาตั้งแต่เพชรบุรี หัวหิน
ประจวบฯ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ทหารยูวชนออกไปสู้ครับ
ล้มตายกันไปเยอะ ญี่ปุ่นขึ้น ในที่สุดรัฐบาลไทยสมัยนั้น รู้สึกจะเป็นจอมพล
ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกฯ ก็ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตรเข้าข้างญี่ปุ่น

เยอรมัน ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร ช่วงนั้นจะมีคนไทยที่ไปศึกษาต่างประเทศไม่มากนัก ก็จะเอาคนเป็นผู้พิพากษาจากนักเรียนนอกพอหาได้ ก็จะมายืมพวกนักเรียนนอกจากศาลยุติธรรมนี้ เอาคนกระทรวงยุติธรรมไปเป็นทูตที่ต่างประเทศ ตอนนั้นคุณพระมนูเวทย์วิลนาทไปเป็นทูต คุณพ่อของอัครวิทย์ สุมาวงศ์ ไปเป็นทูตอยู่ที่อังกฤษ หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมทย์ ซึ่งจบเนติอังกฤษได้ที่ ๑ ชนะกระทั่งคนอังกฤษ ไปเป็นทูตอยู่ที่สหรัฐฯ โอนจากผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ไป ก็ไม่เห็นด้วยกับการประกาศสงคราม ความจริงจะเต็มใจหรือไม่เต็มใจก็แล้วแต่ แต่ก็ประกาศสงครามไปแล้ว ก็โทรเลขไปบอกทูต ให้แจ้งให้ประเทศที่ประจำอยู่นั้นทราบ หม่อมเสนีย์เอาโทรเลขอันนั้น บุกลงไปหารัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐฯ บอกว่า รัฐบาลไทยโทรเลขมาอย่างนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ก็งง บอกว่า ท่านทูตจะเอาอย่างไร หม่อมราชวงศ์เสนีย์ก็ฉีกโทรเลขอันนั้นลงตะกร้า รัฐมนตรีต่างประเทศก็เตือนท่านทูตว่ากำลังจะเป็นกบฏต่อประเทศตัวเองนะ บอกไม่เป็นไรอย่างมากก็ตาย แล้วก็ตั้งกระบวนการเสรีไทยขึ้น หัวหน้า ขบวนการเสรีไทยนอกประเทศก็คือ หม่อมเสนีย์ ในประเทศก็คือ หลวงประดิษฐมนูธรรม หรืออาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ก็จะมีทุนรอน ทุนรอน ก็จากฝ่ายพันธมิตร ส่งอาวุธยุทโธปกรณ์ ส่งเสบียงมาช่วยเสรีไทยในประเทศ รบนอกแบบ รบบนกองโจร กับกองทัพญี่ปุ่น จนกระทั่งเป็นที่รู้กันว่ามิชชันการอย่างนี้เกิดขึ้น ต่างประเทศก็รู้แล้ว ให้เงินเรา ในที่สุดเมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม ฝ่ายเยอรมันแพ้สงคราม สัมพันธมิตรชนะ ไทยก็ต้องเป็นฝ่ายแพ้สงครามด้วย ถูกไหมครับ ? เพราะว่าประกาศสงครามกับเขาแล้ว ตอนนั้นรัฐบาลก็ลาออกรับผิดชอบแพ้สงคราม อังกฤษกับฝรั่งเศส ก็เตรียมเขียนแผนที่ผ่าประเทศไทยออกเป็นไทยตะวันออกกับไทยตะวันตก ตรงคมขวนตัวขวานก็จะไปผนวกให้ฝรั่งเศสยึดครองกับอินโดจีนด้านตะวันตก รวมตลอดมาถึงที่นี้ด้วย ก็จะไปผนวกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ ซึ่งยึดครอง

พม่า มลายู ช่วงนั้นรัฐบาลลาออก ก็ไปอ้อมหม่อมเสนีย์มาเป็นนายกฯ ตั้งแต่ปี ๒๔๘๘ แฉวๆ ๒๔๘๘ , ๒๔๘๙ นั้นแหละ ก็อ้อมมาเป็นนายกฯ สิ่งแรกที่หม่อมเสนีย์ในฐานะนายกรัฐมนตรีทำ คือออกแถลงการณ์ว่าการประกาศสงครามของรัฐบาลไทยนั้นเป็นโมฆะ เพราะขัดเจตนารมณ์ของคนไทย เนื่องจากมีขบวนการเสรีไทยเกิดขึ้น ทั้งนอกประเทศในประเทศทำสงครามกับญี่ปุ่น แล้วก็ช่วยเหลือบรรดาเชลยศึกตะวันตกที่จังหวัดกาญจนบุรี คนไทยขี้สงสาร เอาน้ำไปให้เอาผลไม้ไปให้ ฝรั่งเศสก็ยืนยันว่าเป็นความจริง หม่อมเสนีย์ ก็เล่นต๊อๆ เลยว่าการประกาศสงครามเป็นโมฆะ ช่วงนั้นอังกฤษกับฝรั่งเศสก็ไม่ยอม หม่อมเสนีย์เป็นเพื่อนนักเรียนด้วยกันกับทูตอังกฤษ ก็จะไปพบนายกรัฐมนตรีจะไปพบทูตไม่ยอมให้พบ คือหม่อมเสนีย์ท่านเล่าให้ผมเอง ไม่ยอมให้พบ พบยากที่สุด ต้องเขียนจดหมายเสีย.. you ฉันเป็นเพื่อนเก่ากับนายโง่ นายจำไม่ได้หรือ you จะปฏิเสธ your classmate หรือ ? อ่าส์ บอกว่า.. จั๊นเข้ามาได้ เข้ามาพบได้ เดียวไปฟ้องเพื่อนหาว่าไม่ให้พบกัน เข้ามาพบได้แต่ห้ามคุยเรื่องการเมือง

อ้าว.. ได้ รับปากว่าไม่คุยเรื่องการเมือง แต่ลองเห็นหน้าแล้วก็ต้องคุยเรื่องการเมืองถูกไหม อัดไม่ได้ในที่สุด ตอนนั้นอเมริกันรวยมาก การทำสงครามต้องใช้เงินเยอะ อเมริกาก็เสียงแข็งส่วนอังกฤษก็หดตัว ฝรั่งเศสโดนเยอรมันยึดเป็นประเทศแรก ฝรั่งเศสไม่ค่อยมีเสียงเท่าไร อังกฤษกำลังจะยืมตั้งคออเมริกัน ก็ไม่ค่อยมีเสียงมากนัก อเมริกันบอกไม่ได้หรอก ต้องให้ประกาศสงครามเป็นโมฆะ แต่ก็ต้องให้ใช้ คือไทยไม่ถูกยึดครอง แต่ต้องให้ค่าปฏิกรรมสงครามบางส่วน ก็ต้องยอมรับเอา ไทยก็เลยไม่เสียเอกราชต๊อๆ ทีนี้.. รัฐบาลที่ไปประกาศสงครามกับเขา ส่งทหารไปรบกับเขา เขาก็ได้ชื่อว่าเป็นอาชญากรสงคราม ฝรั่งเศสพันธมิตรก็ตั้งศาลอาชญากรสงครามขึ้น รู้สึกจะที่ญี่ปุ่น ก็บรรดาประเทศที่เป็นคู่สงครามทั้งหลายก็ถูกจับไปขึ้นศาลอาชญากรสงคราม ถูกแขวนคอเรียบ หม่อมเสนีย์ก็บอกว่า เราคนไทย

ด้วยกันเราต้องปกป้องคนไทยด้วยกัน เราอยู่แล้วแต่ฝรั่งจะต้องเอาไปแขวนคอ เราต้องปกป้องคนไทยด้วยกัน ไม่เหมือนยุคนั้นะครับ ยุคนั้นคนไทยอยากจะถีบคนไทยด้วยกัน ให้ฝรั่งเอาไปแขวนคอ ไม่เหมือนกัน ยุคนั้นบอกไม่ได้ เราจะชอบชู้หน้า หรือไม่ชอบชู้หน้าก็ช่าง แต่เราต้องดูแลคนไทยอย่าให้ฝรั่งเอาไปจัดการไม่ได้ จึงได้ออกพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม กำหนดความผิดย้อนหลัง

กฎหมายอาชญากรรมสงครามของไทย กำหนดความผิดย้อนหลัง ท่านทั้งหลายเรียนกฎหมายอาญามาก็ต้องรู้ว่า หลักกฎหมายอาญาคือคนจะตีความผิด ต้องทำผิด ในขณะที่กฎหมายเขียนว่าเป็นความผิดใช่ไหมครับ แล้วมีโทษ การจะออกกฎหมายให้มีผลย้อนหลังไปเอาผิดคนที่ทำผิดเมื่อนานนี้ไม่ได้ใช่ไหมครับ จึงได้ออกพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม ศาลฎีกาก็ออกมาเป็นคำพิพากษา ศาลฎีกาที่ ๑ /๒๔๘๙ บอกว่า พระราชบัญญัตินี้เป็นโมฆะเพราะขัดรัฐธรรมนูญ ยกฟ้อง ฝรั่งก็เล่นอย่างนี้แหละ แล้วหลักกฎหมายมันมีอยู่นะครับ หลักกฎหมายทั่วไปมันมีอยู่ว่า การกระทำครั้งเดียวพึงได้รับการพิจารณาครั้งเดียวถูกไหมครับ เมื่อได้รับการพิจารณาไปแล้ว ยกฟ้อง ก็คือจบ เพราะไม่สามารถพิจารณาซ้ำที่อื่นอีกได้ ในการกระทำอันนี้ คือความเป็นอาชญากรรม

ยุติแล้ว ฝรั่งก็ คนไทยเล่นอย่างนี้หรือ ทีนี้ก็เกิดข้อขัดแย้งระหว่างฝ่ายรัฐสภากับศาลฎีกา ฝ่ายสภาก็บอกสภาออกกฎหมายนะ ศาลฎีกาใหญ่คับแผ่นดินบอกยังไม่งกฎหมายนี้ใช้ไม่ได้ อำนาจในการตีความกฎหมายว่าขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ควรอยู่ที่รัฐสภาไม่ใช่อยู่ที่ศาล แต่ศาลฎีกาก็บอกไม่รู้เมื่อฉันจะต้องใช้กฎหมายอันนี้ ฉันก็ชอบที่จะตัดสินได้ว่ากฎหมายนี้ไม่ชอบเพราะขัดรัฐธรรมนูญ จึงได้มีการตั้งองค์กรกลางขึ้นมา คือ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๙๒ ตั้งขึ้นมา ตุลาการรัฐธรรมนูญก็จะประกอบด้วย ประธานวุฒิสภาเป็นประธานโดยการแต่งตั้ง ประธานสภา-

ผู้แทนราษฎร ประธานศาลฎีกา เป็นโดยตำแหน่ง อธิบดีผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ เจ้ากรมพระธรรมนูญ นี่จะเป็นโดยตำแหน่ง ๖ ตำแหน่ง เจ้ากรมพระธรรมนูญหมายถึงทหารนะครีบ แล้วก็จะมี นักกฎหมายที่สภาเลือกเข้าไปอีกประมาณ ๓-๔ คน โดยมีเลขาธิการคณะ กรรมการกฤษฎีกาเป็นเลขาฯ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญก็ทำหน้าที่วินิจฉัย ว่ากฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ตามที่ศาลยุติธรรมส่งไป ซึ่งใน ประวัติศาสตร์ไม่เคยปรากฏว่า คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ากฎหมาย ขัดรัฐธรรมนูญเลยสักฉบับเดียว ไม่เคยเลย เพราะจะว่าไป คนที่ไม่ใช่ลูกน้อง รัฐบาล ก็คงจะมีเฉพาะประธานศาลฎีกากับอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ เท่านั้น นอกนั้นรัฐบาลหรือรัฐสภาสั่งได้หมด ตัดสินยังงี้ก็ไม่ขัด อะไรก็ ไม่ขัดรัฐธรรมนูญทั้งนั้น เอาคนไปขังเป็นบุคคลอันธพาลไม่มีที่สิ้นสุด

ก็ไม่ขัด อะไร อะไรก็ไม่ขัด ลงท้ายก็เลยไม่ค่อยมีใครร้องเข้าไป คณะนี้ก็เลยไม่ค่อยได้ทำงานก็อยู่กันอย่างนี้ แล้วก็มีการพัฒนาใดๆ หน่อย จนกระทั่งรัฐธรรมนูญปี ๒๕๓๔ ก็ยังคงมีคณะตุลาการรัฐธรรมนูญแบบนี้ จนกระทั่งปี ๒๕๔๐ เมื่อร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ จึงได้วิวัฒนาการมาเป็น ศาลรัฐธรรมนูญ แต่ชุดแรกนั้นก็ประกอบไปด้วยตุลาการ ๑๕ คน และ ก็ตั้งขึ้นจริงๆ ปี ๒๕๔๑ ถามว่าทำหน้าที่หลักคืออะไรหน้าที่หลักก็คือ ตัดสินว่ากฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ก็จะมีหน้าที่รองคือกำกับดูแล เรื่องการขัดผลประโยชน์ชนชั้นการเมืองบ้าง เพราะในชุดก่อนนั้นจะมีคดีที่ จะตั้งหน่วยก็คดีที่เขาเรียกว่า .. คดีชุกหุ้น แต่พอมาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ก็เหลือตุลาการ แค่ ๙ คน ก็มีเรื่องต่างๆ เป็นรายปี เป็นจังหวัด จังหวัด แต่ไม่มีใครรู้หรือกว่า งานหลักของเราก็คืองานตัดสินว่า กฎหมายใด ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ เมื่อเร็วๆ นี้ ก็เพิ่งตัดสินกฎหมายที่เพิ่งจะเป็นความรู้ เป็นประโยชน์ของท่าน โดยเฉพาะอย่างครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ที่ท่านมายืน เสียภาษี ๙๐, ๙๑ เราก็ได้ตัดสินไปว่าประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับ

เรื่องการเสียภาษี ขัดรัฐธรรมนูญ ผมจะอธิบายย่อๆ ให้ฟังนิดเดียว แต่ไม่ค่อยเป็นข่าว เมื่อสักครู่ ท่านอธิการถามมาเรื่องนี้ ท่านยังไม่ค่อยเข้าใจ เพราะมันไม่ค่อยเป็นข่าวมันมีข่าวอื่นมากลบเซก่อน คือหลักการเสียภาษีมันเป็นอย่างนี้ คนโสดก็เสียภาษีต่างคนต่างเสียไป คนโสดจะมีรายได้อะไรก็เสียภาษีไปตามนั้น ทีนี้คนที่แต่งงาน แต่งงานนี้หมายถึงแต่งงานตามกฎหมาย คือจดทะเบียน ไม่ใช่เป็นกิ๊กเฉยๆนะไม่เอา เป็นสามีภรรยา กันตามกฎหมายคือจดทะเบียนสมรส ประมวลรัษฎากรดันบอกว่าเงินได้ของภรรยาที่ไม่ใช่ค่าจ้าง ถ้าภรรยาทำงานกินเงินเดือนด้วยกันไม่เป็นไร เสียภาษีคำนวณ แบบตัวใครตัวมัน ถ้าบังเอิญภรรยาไปมีธุรกิจทำอาชีพอิสระรับจ้างตรวจบัญชี เป็นหมอ มีรายได้ที่ไม่ใช่เงินเดือน จากเปิดร้านเปิดคลินิก มีบ้านให้เช่าเช่า มีธุรกิจแบบนี้ กฎหมายบอกให้เอารายได้อันนี้ของภรรยา มาเป็นรายได้ของสามีให้สามีเสียภาษี ทีนี้ของเราเสียภาษีอัตราก้าวหน้า ได้มากเสียมาก แทนที่สามีจะเสียในอัตรา ๒๐ เปอร์เซ็นต์ มาเสียถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ด้วย เพราะเอาของเมียมารวมด้วยใช้ไหมครับ เอาเมียมารวมด้วยจะไปแยกยื่นก็เหมือนกันเพราะเขาก็เอามาคำนวณใหม่ ยื่นไม่ถูกเสียค่าปรับ เสียเงินเพิ่ม

เสียอะไรสารพัดอย่าง นี่...คือความแตกต่างระหว่างหญิงมีสามีที่มีเงินเดือนกับหญิงมีสามีที่มีรายได้อย่างอื่น ถ้าหญิงมีสามีมีเงินเดือนอย่างเดียว การคำนวณเหมือนคนโสดครับ เหมือนต่างคนต่างโสด นี่ผมอธิบายง่ายๆ นะครับ แต่ถ้าเป็นรายได้แบบอื่นที่ไม่ใช่เงินเดือน ค่าจ้างเอารายได้มารวมเป็นรายได้สามี สมมติว่า ภรรยามีรายได้จากค่าเช่าตึก แกมีมรดกเยอะแกมีค่าเช่า ค่าเช่าตึกแถวสักร้อยห้อง ห้องแถวละหมื่นก็ได้ปีละ ๑ ล้านถูกไหมครับ รายได้ปีละล้าน ค่าเช่านี้หักค่าใช้จ่ายในเบื้องต้น ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ก็เหลือ ๗ แสน ถูกไหมครับ? รายได้ ๗ แสน หักโน่นหักนี้แล้ว ก็จะเสียประมาณ ๕ แสนขึ้น ก็จะเสียถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าสามี

ทำงานกินเงินเดือน สมมุติสามีมีเงินเดือนเดือนละแสน คิดง่ายๆ เดือนละแสน ปีละหนึ่งล้านสองแสนบาท หักโน่นหักนี่หักอะไรแล้ว ก็ยังเสียอยู่ในโซน ๒๐ เปอร์เซนต์ คือไม่กินล้าน เอาค่าเช่าบ้านของเมียมารวมด้วย กินล้านแล้วใช่ไหม ? ส่วนที่กินล้านเนี่ยเจอ ๓๐ เปอร์เซนต์ โอ้อย่างนี้ จดทะเบียนทำไม ไม่จดทะเบียนดีกว่า อยู่กันเป็นกิ๊กดีกว่า แต่ผู้หญิงก็ไม่ค่อยยอมอีก เดี่ยวทีนี้แกทั้งฉันท้ง่ายเกินไปเพราะจดทะเบียนแล้วเป็นเรื่องใหญ่อย่างนี้ครับ เห็นไหมครับ นี่คือการไม่เป็นธรรม ถ้าหญิงคนนั้นมีสามีแล้วก็ทำงานกินเงินเดือนเป็นข้าราชการเป็นพนักงานบริษัท ไม่เป็นไรครับ แยกคำนวณได้ ต่างคนต่างหักค่าใช้จ่ายของตัวเอง ต่างคนต่างหักค่าลดหย่อนของตัวเอง ถ้ามีเงินเดือน ระหว่างมีเงินเดือนกับมีรายได้อย่างอื่นก็ไม่เหมือนกัน อันนี้คือการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำวินิจฉัยว่า กฎหมายอันนี้ขัดรัฐธรรมนูญ เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ ทีนี้กรมสรรพากรก็ต้องไปเขียนมาใหม่ละ กรมสรรพากรบอกไม่เป็นไร เตรียมจะแก้อยู่แล้ว มันเตรียมมาก็ปีแล้วไม่เคยคิดจะแก้สักที แต่คราวนี้ต้องเตรียมต้องเขียนแล้ว นี่ละครับเรื่องใหญ่ นะครับ แต่ไม่เป็นข่าวครับ เห็นไหมครับ เดือนก่อนก็เคยตัดสินใจว่า พระราชบัญญัติระเบียบราชการฝ่ายศาลยุติธรรมเกี่ยวกับเรื่องการให้ ก.ต. ใช้ดุลพินิจเรื่องคนพิการนี้ ขัดรัฐธรรมนูญที่คุ้มครองว่า ความพิการจะมาอ้างเป็นการเลือกปฏิบัติไม่ได้ ก.ต. ก็ต้องไปออกระเบียบไปออกอะไรกันใหม่ ไปออกระเบียบกฎหมายใหม่อันนี้ก็ตามใจ

และเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ๆ และจะว่าเป็นผลงานของศาลรัฐธรรมนูญที่เห็นได้จะๆแต่ไม่เป็นข่าว ไม่มีใครสนใจ สู้คดีการเมืองไม่ได้ เห็นไหมนี่คืออาชีพอหฬัก แต่ข้อที่ไม่มีเมื่อพัฒนามาเป็นศาล ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ เอาหมวดศาลรัฐธรรมนูญไปอยู่ในหมวดองค์กรอิสระ ซึ่งท่านว่าถูกไหมครับ? ไม่ค่อยถูกนะครับ แต่ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ อยู่ในหมวดองค์กรตุลาการ อยู่ในหมวดศาล คือ องค์กรตุลาการ ซึ่งจะมีระบุไว้ก็คือศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร ก็รวมอยู่ในหมวดองค์กรตุลาการ แต่ฝ่ายผู้มีอำนาจรัฐทุกชุดก็จะมองว่าศาลรัฐธรรมนูญคือองค์กรอิสระเหมือนเดิม ซึ่งความจริง...ไม่ใช่! องค์กรอิสระเขาจะไปใส่เสื้อครุยได้อย่างไร ไม่ใช่องค์กรอิสระ องค์กรตุลาการใส่เสื้อครุยขึ้นบัลลังก์ แต่องค์กรตุลาการนี้ไม่มีความผิดเรื่องละเมิดอำนาจศาลนะ ว่าได้ ว่าเอา ว่ากันตามสบาย ก็ถ้าพูดกันแบบเพื่อนนักศึกษาผู้ชายนะ ช่างมัน ! ถูกไหมครับ ใครว่าช่างมัน ! นี่คือความเป็นมา นี่ผมเล่าให้มันย้อนย่อนที่สุด สิ่งที่ยากจะเล่าให้ฟังอีกข้อหนึ่งไปทีไหนก็ต้องพูด เพราะเป็นคำพูดที่เกร่อมาก เพื่อนนักศึกษาอาจเคยได้ยินคำว่า “สองมาตรฐาน” พูดบ่อยไหมครับ สองมาตรฐานแปลว่าอะไรครับ คนพูดมันยังไม่ค่อยรู้เลย สองมาตรฐานหมายความว่า เรื่องสองเรื่อง แบบเดียวกันปะ ปฏิบัติหรือตัดสินไม่เหมือนกัน เช่น คนอายุ ๒๐ มียาบ้า ๓ เม็ด คนนี้จำคุกอีกคนหนึ่ง อายุ ๒๐ มียาบ้า ๓ เม็ด คนนี้รอการลงโทษ อย่างนี้เรียกสองมาตรฐานถ้าออกมาจากศาลเดียวกันอย่างนี้เขาเรียกเลือกปฏิบัติ แล้วสังคมก็จะมองว่าที่รอการลงโทษเพราะมีอะไรหรือเปล่า? ใช่ไหมคนมันจะมองว่าทุจริตหรือเปล่า ? กินสินบนหรือเปล่า ? บางทีไม่กินสินบน ถ้าบังเอิญคนที่ได้รับการรอลงโทษเป็นหญิงกินสินล่างหรือเปล่า ? นี่ ... คิดได้สารพัดเห็นไหม สองมาตรฐานเรื่องต้องเหมือนกัน ศาลรัฐธรรมนูญสมัยหนึ่งก็เล่นสองมาตรฐานบางคนนะ บางคน ไม่ใช่ชุดนี้คดีที่เห็นชัด ๆ คือ คดีชุกหุ้มมหาบรรลี่ยันน์ ย้อนไปเมื่อปี ๒๕๔๔ ตุลาการชุดหนึ่งจำนวนหนึ่งตอนเข้าตัดสินเรื่องหนึ่ง บอกว่าการแจ้งบัญชีทรัพย์สินกับ ปปช. เป็นเท็จ แจ้งบัญชีทรัพย์สินเท็จต่อ ปปช. เป็นการแจ้งเมื่อพ้นตำแหน่งแล้ว เข้าหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ มาตรา ๒๙๕ เสรี ! เสรี !.. คนตอนเข้านั้นเสร็จ โดนข้อหาว่าแจ้งบัญชีทรัพย์สินเท็จต่อ ปปช. เป็นการแจ้งเมื่อพ้นตำแหน่งแล้ว ตุลาการชุดเดียวกันตัดสินตอนบ่าย บอกว่า การแจ้งบัญชีทรัพย์สินเท็จต่อ ปปช. ที่เป็นการกระทำเมื่อพ้นตำแหน่งแล้ว ไม่เข้า

หลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ มาตรา ๒๙๕ นั้นเข้าอย่าง บ่ายอย่าง เรื่องเหมือนกันเลย อย่างนี้ เขาเรียกสองมาตรฐานฝรั่งเขาเรียกว่า double Standard ครับ นั่นแหละคือสองมาตรฐาน หรืออย่างที่ผมชี้ให้เห็น คือว่า ของกลางเท่ากัน อายุเท่ากัน คนหนึ่งรอ คนหนึ่งไม่รอ อย่างนี้เรียกว่า สองมาตรฐาน ในศาลต่างๆ มักจะมีบัญชีระดับการลงโทษ เล่นไพ่ปรับเท่านี้ เล่นไฮโลปรับเท่านี้ เพื่อไม่ให้เกิดข้อแตกต่าง เวลาคดีมันมาเรื่อยๆ ขึ้น ฟ้องมาที่ ๒๐-๓๐ คดีผู้พิพากษาก็หน้ามืด ก็ต้องลงโทษให้มันอยู่ในอัตรา เดียวกัน แต่ถ้าหากว่าของกลางมาเป็นพิเศษเป็นบ่อนใหญ่ก็ว่ากันอีกทีหนึ่ง เป็นอีกกรณีหนึ่ง เพราะว่ากลัวคำกล่าวที่ว่าสองมาตรฐานนี้แหละ เขาถึง ต้องมีระดับการลงโทษไว้ในเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งเรื่องต้องเหมือนกันทุกอย่าง นะครับ ยกตัวอย่างเห็นๆ กันอยู่ทุกวันนี้ อย่างนี้สองมาตรฐานหรือเปล่า มีคนยื่นคำร้อง ศาลรับคำร้อง ค่าคนรับ ไม่ค่าคนยื่น ? เห็นไหมครับมีคน ยื่นคำร้อง ศาลรับ ค่าคนรับ ค่าศาล อีกเรื่องหนึ่ง ไปยื่นบอกว่าอย่างนี้ ทำผิดเงื่อนไขในการประกันตัวขอให้ศาลอาญาถอนประกัน เอ้อ...คราวนี้ มันไม่ยกค่าคนรับมันกลับมาค่าคนยื่น นี่ออกไหมครับ? พุดเอาของจริงเลย ก็ได้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญไปยื่นคำร้องต่อศาลอาญา บอกว่าอย่างนี้มา ช่มชู้ คุณความต้องถอนประกัน มันค่าคนยื่นว่าไม่มีสิทธิยื่น มันไม่ยกไปค่า ศาลอาญาคนรับ แต่พอเราสั่งรับ ๕ คำร้อง มันบอกว่ามันค่าคนรับ มันไม่ค่า คนยื่นอย่างนี้เขาก็เรียกว่าสองมาตรฐานเช่นเดียวกัน คือมันจ้องตาถูกลูกเดียว เลยว่าจั้น เห็นไหมครับ เพราะฉะนั้นค่าที่เขาใช้คำว่าสองมาตรฐานมัน แปรง่าย ๆ เลยว่าถูกใจโอเคมาตรฐานเดียว ไม่ถูกใจก็คือสองมาตรฐาน เอาความคิดของกูเป็นใหญ่ ไอ้อย่างนี้ใช้คำว่าสองมาตรฐานก็ยังใช้ไม่เป็น พุดก็ๆ ฉลาดซะไม่มี ก็คงยากหน่อยนะครับ ผมเองตามโปรแกรมเขาให้พุด เวลา ๙-๑๐ นาฬิกา แต่ว่ามีพิธีการอะไรไปจนเวลานี้ ๑๐ นาฬิกาแล้ว ผมก็ พยายามรักษาเวลาที่จะไม่รบกวนเวลามากนักนะครับ คือถ้าให้พุดก็พุดไปได้

เรื่อยๆ เพราะว่าท่านบอกว่าให้มีการบรรยายพิเศษ ท่านจะสังเกตว่าผมก็ไม่ได้มีอะไรสักใบเดียวเพราะการบรรยายก็คือใช้ปาก ใช้ปาก ไม่มีตำรา ไม่มีอะไร ไม่มีโน้ตอะไร เพราะบรรยายใช้ปาก แต่ไม่ใช่เอาปากไปอย่างเดียว รongเท้าไปหาข้างหน้านะไม่ใช่ เพราะฉะนั้นก็คงจะเปิดเป็นเวลาของโปรแกรมต่อไปนะครับ แล้วก็ขอขอบคุณที่นั่งทนฟังกันอยู่พอสมควร แล้วคงจะได้รู้จักศาลรัฐธรรมนูญแบบง่ายๆ คร่าวๆ รู้จักขึ้นใหม่ครับ พวกเราตอนนี้เป็นดาราทีวีกันนะครับ ออกกันบ่อยมาก แม้ทุกวันนี้ก็ยังออกอยู่ เดินไปไหนก็ต้องก้มหน้ากลัว กลัว กลัวคนจำได้ จะไปสถานที่อะไรก็ไม่ว่าไปขอบคุณนะครับแล้วขอให้โชคดี ท่านจะถามอะไรครับ เชิญครับ

อาจารย์จากคณะแพทยฯ

อาจารย์จากคณะแพทยฯ นะคะ อยากจะกราบเรียนท่านประธานศาล ท่านองค์ตุลาการทั้งหมดว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับปี ๕๐ รัฐธรรมนูญ นะคะทำไมไม่ปกป้องศาลรัฐธรรมนูญบ้าง ให้เหมือนกับศาลอย่างอื่น เพราะว่าการมาย่ำยีกันแบบนี้มันทำให้ค่าน้ำาหยดลงหินทุกวันหินมันยังกร่อน เพราะฉะนั้นความรู้ที่ผิดๆ ถ้าพูดทุกวันก็มีโอกาสเข้าใจผิดสูงมากค่ะ

ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ขอบคุณครับ คือ การปกป้องอำนาจตุลาการโดยการมีบทบัญญัติ ละเมิดอำนาจศาลจะอยู่ในกฎหมายลูกไม่ใช่อยู่ในรัฐธรรมนูญ ของ ศาลยุติธรรมก็อยู่ในกระบวนการวิธีพิจารณาคดีความแพ่งว่าด้วยการละเมิด อำนาจศาล ของศาลปกครองอยู่ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีของ ศาลปกครอง แต่ของศาลรัฐธรรมนูญยังไม่มีพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ อันนี้เป็นข้อที่ไม่ค่อย

สวยงามของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ คือบอกว่าให้คนที่ใช้กฎหมายเสนอร่างกฎหมายไปให้สภา สภาเขาก็ไม่ค่อยจะชอบใจ เพราะว่าอำนาจออกกฎหมายเป็นเรื่องของสภา มีแต่จะให้สภายกร่างโดยเรียกคนที่เกี่ยวข้องที่จะใช้กฎหมายไปให้ความเห็นประกอบ ที่นี้มันก็เลยเกิดการขัดข้องกันนะครับ อย่างศาลฎีกาก็ส่งวิธีพิจารณาคดีของผู้ดำรงตำแหน่งพรรคการเมืองส่งไปสภา ก็ติดก ว่า ของศาลรัฐธรรมนูญก็ตีไปพยายามตีไปตีมาจนประธานกรรมการเถลไถล ตอนนี้กำลังเสนอเข้าไปใหม่ครับ เสนอเข้าไปใหม่ก็ยังแช่เย็นอยู่ในตู้เย็นของสภายังไม่ได้เวลาพิจารณาเรื่องสักที ซึ่งเขาก็โต้แย้งอีกนะครับที่เราเสนอไปก็มีบทบัญญัติเรื่องการละเมิดอำนาจศาล แบบเบาๆ เขาก็มีข้อโต้แย้งว่ายังไม่ควรมีแต่ศาลการเมืองวิพากษ์วิจารณ์ได้ ความจริงการวิพากษ์วิจารณ์ทุกศาลทำได้หมดนะครับ คือวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงตำหนิหรือในเชิงต่างๆแต่เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงวิชาการไม่ใช่เป็นการโจมตี เป็นการจิกตำรายบุคคล อย่างนั้นโดน ถ้าท่านอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาสมัยเดิมๆ จะมีผู้ทรงคุณวุฒิเขียนหมายเหตุ บางทีก็เขียนโต้แย้งในเชิงไม่เห็นด้วย ซึ่งผู้พิพากษาศาลฎีกาเองก็กลัว กลัวเวลาจะตัดสินทีกลัว กลัวอาจารย์หมายเหตุในเชิงไม่เห็นด้วย คือเป็นเรื่องของความเกรง เกรงคุณวุฒิ เกรงในความรู้ความสามารถของท่านเหล่านั้น คือวิจารณ์ได้นะครับในเชิงวิชาการแต่ไม่ใช่มาจิกตำราเขา อยู่ในกฎหมายซึ่งยังมีข้อโต้แย้งเป็นศาลการเมือง การต้องเสียสละ ถูกตำได้ตามสบาย แต่เราก็ป้องกันตัวกันเอาเอง ยังดีแค่ตำไม่มาไล่ทำร้าย เราก็ต้องระมัดระวังตัวอยู่

อาจารย์จากคณะแพทยฯ ผู้ถาม (ผู้หญิงคนแรกจากคณะแพทย์)

นอกจากมือในสภาแล้วมีหนทางอื่นไหมคะที่จะช่วยกันปกป้องผู้พิทักษ์ความยุติธรรมคะ

ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ก็อยู่ที่พวกท่านทั้งหลาย อำนาจอธิปไตยอยู่ที่ปวงชนชาวไทยนะครับ ท่านก็เลือกมือที่เห็นด้วยสิ ถ้าท่านเป็นคนทั้งประเทศเลือก มือฝ่ายที่จะเล่นงานศาลมันก็เป็นอย่างนี้ครับ

อาจารย์จากคณะแพทยฯ

อันนี้คงต้องฝากน้องๆ นะคะ (เสียงปรบมือ)

ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ครับขอบคุณครับ

อาจารย์จากคณะแพทยฯ

ค่ะขอบคุณเช่นกันค่ะ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ครับในนามสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญต้องขอบคุณท่านประธานศาลรัฐธรรมนูญ วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ครับ

* * * *

การบรรยายพิเศษหัวข้อ

“มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”

โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ณ มูลนิธิสว่างวิชาธรรมสถาน

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ขอบคุณครับ ผมก็เลยขยับ ขออนุญาตขยับมานั่งตรงนี้นะครับเพราะว่าเดี๋ยวจะไม่เห็นหน้า เนื่องจากตอกไม้บัง ยืนดีครับที่ได้มาสู่อำเภอปากช่อง ความจริงผ่านไปผ่านมาเป็นร้อยๆ เทียวแล้วตั้งแต่ยังเด็กๆ อยู่ แม้ในระยะเวลาในรอบปีที่ผ่านมา ก็เข้ามาในเขตอำเภอปากช่องไม่รู้กี่สิบเที่ยว แต่ส่วนใหญ่แวะอยู่แถวเขาใหญ่ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีที่พัก มีอากาศดี

ผมเองถ้าในแง่ของจังหวัดนครราชสีมา ผมเคยย้ายมารับราชการที่จังหวัดนี้ เมื่อปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ มาดำรงตำแหน่งรองอธิบดีผู้พิพากษาภาค ๓ บ้านพักอยู่ทางเข้าสถานีรถไฟชุมทางถนนจิระ ห่างจากสถานี ๕๐-๖๐ เมตร ดึกๆก็เอาแล้ว ต้อง ตอง ต้อง ที่นี้สถานีชุมทางถนนจิระ เราก็ตื่นขึ้นทีหนึ่ง ถ้าเสียงรถไฟวิ่งโคร่ง ๆ ตีสอง รถด่วน อุบลฯ ถ้าสองยามก็รถไฟเร็วอุบลฯ รู้เวลาเลย แต่เวลานี้ก็เริ่มขึ้นมานะครับ เวลาเช้า กทม. กลับรถไฟ เราเดินแค่นี้ถึงบ้านพักแล้ว ปรากฏว่าจะเลย หลับๆ ตื่นๆ จะเลยต้องคอยปลุกเมื่อมาถึงโคราช กลัวเลยไปเผลออีกที อุบลฯ ก็มีความคุ้นเคยกับชาวโคราชพอสมควร ไม่ถึงกับมากนักเพราะว่า ระยะทางกลับบ้าน มันใกล้เดี๋ยวก็กลับบ้านเดี๋ยวก็กลับบ้าน ทานข้าวก็อยู่ร้านอาหารไผ่หน้าบ้านพัก

ร้านอาหารโผ เมื่อก่อนเป็นร้านดังมากใช้ไหมครับ พอมีงานเลี้ยงที่ภัตตาคาร เสี่ยวเซียว เตียนนี้ได้ข่าวว่าคนโคราชจะมาทานอาหาร ก็มาที่บิ๊มเจี้ยว เคพี สเติ๊กเฮาส์ ผมก็เลยกลายเป็นลูกค้าประจำร้านเจี้ยวด้วย ที่มูลนิธินี้เคยมา ครั้งแรกก็งานศพแม่เจี้ยวนั่นแหละ เพราะบังเอิญน้องสาวเจี้ยวเขาเคยเป็นผู้พิพากษาที่ศาลเยาวชนโคราชสมัยผมเป็นรองอธิบดี

ท่านทั้งหลายครับ มีแต่ข่าวนะครับ เดียวก็ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ เดียวก็ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ มันเป็นอย่างงี้กันครับ อะไร ๆ ก็ส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญ เหมือนเป็นอะไรสักอย่างที่เราได้ใครเสียไม่รู้ส่งไป ฝ่ายที่ส่งมาก็ออกข่าว ตายแน่ ตายแน่ ฉะนั้นส่งมาอีกฝ่ายต้องตายแน่ อีกฝ่ายก็โวย ไม่มีทางฉันทชนะแน่ พูดเหมือนเป็นคนตัดสินใจตัวเอง จริงๆแล้วนะครับ การตัดสินใจเป็นเรื่องหนึ่งจะต้องมีฝ่ายหนึ่งพอใจ ฝ่ายหนึ่งไม่พอใจถูกไหมครับ เหมือนกันถ้าเป็นคดีในศาลยุติธรรมเหมือนกัน ศาลยุติธรรมที่ตรงนี้ก็จะมีศาลจังหวัดสี่คิ้ว ถูกไหมครับ แล้วก็ศาลเคลื่อนที่ ศาลสาขาที่ปากช่อง แต่ศาลสาขapakช่องไม่ค่อยมีปัญหาเพราะส่วนใหญ่เป็นเรื่องเล่นการพนัน มีลูกค้าย่อย ไหนเรื่องเล่นไพ่ การพนันเป็นของคู่สังคมไทย ความเห็นไม่ตรงกัน การพนันต้องเกิดขึ้น แม้แต่ ฝนจะตก จะตกนานไหม ยังพนันกัน เลยอยู่ว่างๆ จะตกนานถึงครึ่งชั่วโมง คนหนึ่งว่าถึง คนหนึ่งว่าไม่ถึง พนันกัน พนันมวย พนันฟุตบอล ผมเคยว่าเพื่อนที่ชอบเล่นการพนันประเภทนี้ว่าเราจะได้เงินจะเสียเงิน ขอโทษนะครับ ไปฝากอนาคตตัวเองไว้กับอวัยวะเบื่อง่ายของคนอื่น วันไหนเตะดีเราได้เงิน วันไหนเตะไม่ดีเราเสียเงิน ผมพยายามใช้คำพูดที่สุภาพนิดหนึ่งนะครับ แต่ถ้าพูดรุนแรงเกินไปจะหาว่าพูดจาหยาบคายไม่เอา แต่นี่จะมีลูกค้าไปขึ้นศาลประจำ แต่คดีอย่างนั้นไม่มีปัญหา เพราะเป็นคดีที่ทางการเป็นผู้เสียหาย แต่ถ้ามันมีฝ่ายเสียหาย ฝ่ายแพ้ก็น่าพอใจ ถูกไหมครับ ฝ่ายชนะก็หมดศาลยุติธรรมเหลือเกิน ความยุติธรรมมีจริง ฝ่ายแพ้ก็น่าพอใจยุติธรรมบ้านแกนะสิ มันต้อง

ฉันชนะถึงจะยุติธรรม สรุปล้วนนะครับ ถ้าเราทำให้เป็นกลาง เราก็จะมองเห็นว่า ความถูกต้องกับความถูกต้องเป็นคนละเรื่อง ถูกไหมครับ ถ้าท่านต้องการความถูกต้อง มันอาจไม่ใช่ความถูกต้อง แต่ความถูกต้องอาจจะทำให้ท่านไม่ถูกต้อง อันนี้คนที่เป็นผู้กรณี คนเป็นคนตัดสินก็เหมือนกัน ในศาลธรรมดา ในคดีแพ่ง หรือคดีอาญาที่ตกลงกันได้ มีวิธีเดียวครับ ที่จะถูกต้องทั้งคู่ ทั้งโจทก์ ทั้งจำเลย คือตกลงประนีประนอมยอมความกัน ใช้ไหมครับ ตกลงกันได้ ฝ่ายผิดยอมรับผิด ฝ่ายชนะฝ่ายที่ถูก ลดหย่อนความเสียหายให้ ปรองดองกันเสียหาย ๕๐,๐๐๐ ต่อรองไปต่อรองมา เอา ๓๐,๐๐๐ ได้ไหม ตกลงขอผ่อนด้วยนะ ผ่อน ๖ เดือน โจทก์จำเลย ตกลงกัน จับมือกันเดินลงไปจากศาล มีความสุขทั้งคู่ พอใจทั้งคู่ นานๆ ครบถึงจะมีความถูกต้องทั้งคู่ ส่วนใหญ่ความถูกต้องกับความถูกต้องจะไม่ตรงกัน เว้นแต่คดีบางเรื่องเช่น ท่านเป็นลูกหนี้ธนาคาร หลายท่านคงคุ้นเคยกับธนาคาร เขาให้เรากู้ ให้สินเชื่อเรา เขาให้เซ็นสัญญาอะไรไม่รู้ตัววิบๆ เป็นปึกเลยใช้ไหมครับ ถ้าแก่ท่านที่เป็นกรรมการอยู่ทั้งหลาย เวลากู้แบงค์เซ็นสัญญา ถ้าท่านอ่านทั้งหมดเมื่อไหร่ท่านไม่กล้าเซ็นสัญญากับแบงค์ แต่เงินเขาเงินเขาเซ็นแล้วเซ็นเลยช่างมัน เวลาธนาคารมาฟ้องนะครับ จับมัดมือมัดขาหมดนะครับ มัดเอว แล้วเอาผ้ามัดปากด้วยไม่ให้สู้ เพราะฉะนั้นคดีพวกนี้ก็จะเป็คดีอิทธิพล คือลูกหนี้หนีดีกว่า สู้ไปก็ป่วยการ สู้ก็สู้ไม่ไหว อ้อย่างนี้เรารู้ผลล่วงหน้า ว่าอย่างไรก็สู้เขาไม่ไหว นอกจากเจรจาแล้วขอผ่อนเท่านั้น อันนี้เป็นความคุ้นเคยในศาล แต่ทำไมจึงมีศาลรัฐธรรมนูญ เป็นศาลการเมือง หรือเปล่าครับ พวกนักการเมืองชอบพูดว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลการเมือง จริงๆแล้วไม่ใช่ะครับ คือนักการเมืองพยายาม อยากดึงพวกผมไปเป็นพวก ถ้าไม่ถูกใจเขา เขาก็จะผลักให้ไปอยู่อีกฝ่ายหนึ่ง ยกตัวอย่างง่ายๆ สมัยรัฐบาลนายฯ อภิสิทธิ์ มีการออกพระราชกำหนดกู้เงิน เนื่องจากตอนนั้นมีวิกฤติเศรษฐกิจ จากหนี้สินในระบบของสหรัฐอเมริกา

เป็นวิกฤติที่เรียกว่า วิกฤติ subprime แล้วก็เริ่มมีปัญหาทางเศรษฐกิจในยุโรป รัฐบาลนายกฯ อภิสิทธิ์ก็พยายามจะกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการลงทุนในภาครัฐ ก็ออกพระราชกำหนดกู้เงิน ฝ่ายค้านซึ่งขณะนั้นก็คือพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นรัฐบาลในปัจจุบัน ก็ส่งเรื่องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีบางคนก็พูดส่งมาอย่างนั้นแหละเพราะรู้อยู่แล้วว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นพวกประชาธิปไตย นี่..เอาเข้านั้น เป็นพวกประชาธิปไตยยังไงก็ต้องผ่าน ก็ผ่านก็ไม่ได้ผิดอะไร ศาลก็คำนึงมากนะครับ เพราะกฎหมายเขาเขียนว่าอย่างนี้เมื่อ ครม.เห็นว่ามีเหตุฉุกเฉิน ก็เป็นดุลยพินิจของ ครม. เป็นความคิดของคณะรัฐมนตรีที่เขาเห็นว่าเป็นเหตุฉุกเฉิน แล้วส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบทำไม ตรวจสอบเพียงว่า โครงการที่กู้เงินกู้ทองมานี้มีอะไรตักตักไหม จะโกงกันหรือเปล่า มีแนวโน้มว่าจะนำไปสู่การฉ้อโกงกันไหม ไม่มีเราก็ผ่านให้ เพราะเราถือว่ารัฐบาลเขามาจากสภา มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เขาจะเลือกใครเป็นนายกฯ เลือกใครเป็นรัฐบาล เป็นเรื่องของสภาเขาเราไม่เกี่ยว เราก็ตรวจสอบเพียงว่าไม่ได้ฉ้อโกงกันนะ ไม่ฉ้อโกงก็ผ่าน ฝ่ายค้านคือฝ่ายพรรคเพื่อไทยตอนนั้น ยังไงก็ต้องผ่าน ศาลรัฐธรรมนูญก็พวกประชาธิปไตยพวกเดียวกัน

เมื่อต้นปีมาอีก คราวนี้รัฐบาลเพื่อไทย ปีที่แล้วน้ำท่วม ปากช่องไม่ได้โดนน้ำท่วมนะ ท่วมเหมือนกันนิดหน่อยใช้ไหมครับ แต่ผลจากน้ำท่วมภาคกลาง น้ำท่วมทั้งประเทศเมื่อปีที่แล้ว ทำให้ที่ดินที่ปากช่องราคาขึ้นเพียบเลย ที่ดินขอนแก่น ที่ดินเมืองชลฯ ระยอง ขึ้นเพียบเลย คนกรุงเทพฯ กรูเข้ามาหาที่ดินน้ำท่วมรวมทั้งผมด้วย ก็มีการออกพระราชกำหนดกู้เงินสามแสนกว่าล้าน แล้วมีการพ่วงพระราชกำหนดโยกหนี้ หนี้ที่เกิดจากวิกฤติเศรษฐกิจต้มยำกุ้งของเรา ซึ่งรัฐบาลจะต้องตั้งงบประมาณมาชำระดอกเบี้ยโยกไปให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับผิดชอบ เราก็มีการไต่สวนเปิดศาลไต่สวนกัน รัฐบาลพรรคเพื่อไทยก็ตื้อๆต่อมา เพราะผมก็ทราบจากวงในเขา

สงสัยตายหมด เพราะศาลรัฐธรรมนูญเป็นพวกประชาธิปไตย นั่นแน่ เห็นไหมครับนี่คือการปลุก เมื่อผลคำตัดสิน ไม่ค่อยเป็นที่พอใจ ที่ไหนได้ พอได้สวนเสร็จ เราตัดสิน ก็ปรากฏเราก็ผ่านให้ทั้ง ๒ ฉบับเห็นไหมครับ พระราชกำหนดกู้เงินและโอนหนี้ ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบแล้วไม่มีอะไร ตกตก ไม่มีอะไรชี้แจง เราก็ผ่านให้ทั้ง ๒ ฉบับ รัฐบาลก็ขอบคุณ ก็ไม่ต้องมาขอบคุณอะไรหรอก เพราะเราทำตามหน้าที่ คราวนี้ฝ่ายประชาธิปไตยซึ่งเขา บอกว่าเป็นพวกเดียวกับพวกผมเขาก็หงุดหงิด ผ่านเรื่องกู้เงินไม่ว่าอะไรหรอก ผ่านเรื่องโอนหนี้ไม่ถูกต้อง แล้วตอนนี้ก็มาโจมตีกันอีก เห็นไหมละ ศาลผ่านให้ กู้เงินไม่เห็นทำอะไรแก่น้ำท่วมเลย ก็เขาสัญญาว่าเขาจะทำโน่น ทำนี่ ไม่ทำก็ไปตรวจสอบกันเองสิ มันเรื่องอะไรของศาลละ ใช้ไหมครับ เขาก็บอกว่าเขาจะกู้ไปทำโน่นทำนี่แต่เขาก็กู้ กู้แล้วหรือยัง หรือกู้แล้วทำได้ หรือไม่ได้มันไม่ใช่เรื่องอะไรของผม เห็นไหมมาโกหกศาลในที่สุด พรรค ประชาธิปัตย์ก็ได้ความว่า ก็หงุดหงิดไม่ค่อยพอใจเหมือนกัน แต่เขาก็ไม่ได้ ออกมาโจมตีว่านะครับ ตรงกันข้ามนะครับ ฝ่ายเพื่อไทยไม่พอใจก็ออกมา จิกออกมาด่า แล้วก็บอกว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลการเมือง วิचारณได้ แต่ผมก็ไม่เข้าใจว่านี่คือคำวิจารณ์หรือเปล่า ท่านจำได้ไหมครับ เมื่อเราสั่ง รับคำร้อง เรื่องการแก้รัฐธรรมนูญ จะนำไปสู่การล้มล้างการปกครองหรือไม่ ขึ้นเวทีออกอากาศนะครับ ใช้คำพูดว่า ศาลรัฐธรรมนูญหวั่นกลัว ผมขอ อนุญาตละไว้จะครับเพราะมันหยาบคาย ผมว่าอันนี้เป็นคำวิจารณ์ไหมครับ เป็นไหมครับ เป็นคำวิจารณ์ใหม่ นี่เป็นคำพูดที่ออกมาจากปากสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร ที่เราเรียกว่าผู้ทรงเกียรติ นี่เป็นคำวิพากษ์วิจารณ์ไหมครับ อีกคนหนึ่งขึ้นเวที นี่ชื่อวสันต์ แปลว่า ฤดูฝน ไร่อีก ไม่รู้ว่าชื่อผมแปลว่า ฤดูใบไม้ผลิ ไร่อีก มันเกิดฤดูฝน มันต้องตายหน้าฝน นี่เป็นคำวิจารณ์ไหม ครับ เป็นไหมครับ วิพากษ์วิจารณ์ต่อความเห็น วิพากษ์วิจารณ์โดยสุจริตไหม ครับ นี่มันเป็นคำขู่ คำด่า วางๆให้แม่ค้าไปด่าแทนบ้าง ไปสู้กับเขาบ้าง คือ

นี่เป็นความหยาบคาย ส่อสันดาน คนพูดคนจา มากกว่า ถามว่าผมโกรธไหม ผมไม่โกรธหรือครับผมสมเพช ผมสมเพชเวทนาว่าคนเหล่านี้หรือที่มีคนนับหน้าถือตา มีคนเคารพนับถือ สมเพชมากกว่า ถ้าคนยังเคารพยังเชื่อฟังบุคคลประเภทนี้ ผมว่าบ้านเมืองเราไปยาก นิมนต์พระมาเทศน์คนจะฟังไหม คนจะไม่ชอบฟัง ไปฟังพวกนี้ มันถึงได้มีคำพูดอยู่ในสมัยเก่าว่า พระห้าองค์แพ้โจรห้าร้อย พระห้าองค์ยังงี้ก็มีแค่ห้า จะไปสู้โจรห้าร้อยได้อย่างไร นี่คือความจริงนะครับ คือความจริง แต่เราก็ไม่ได้ทำอะไร การแจ้งความดำเนินคดีก็เป็นไปตามอำนาจหน้าที่และเราก็ใช้สิทธิตามกฎหมาย นี่คือชีวิตการเป็นศาลรัฐธรรมนูญซึ่งอยู่ตรงกลางท่ามกลางความขัดแย้งรุนแรง เห็นไหมครับ ศาลรัฐธรรมนูญมีที่ไปที่มายังไง ศาลรัฐธรรมนูญก็มาจากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ที่เคยมีการกล่าวกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญของประชาชนที่ดีที่สุด แต่ท่านเห็นไหมครับ ไม่มีใครพูดถึงรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ อีกเลยตั้งแต่เสร็จการเลือกตั้ง ก่อนยุบสภาเมื่อปี ๒๕๕๔ ก่อนหน้านั้นพูดถึงและชื่นชมรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ แ่อย่างนั้นเป็นอย่างนี้ จะเอารัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ของประชาชนกลับคืนมา พอเลือกตั้งเสร็จ ผมไม่เห็นมีใครคิดจะเอารัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ กลับมาใช้อีกเลย เห็นไหมครับ นี่คือการกลับกลอกของคนที่อยู่ในเส้นทางการเมือง อะไรที่ตัวเองคิดว่าจะได้ประโยชน์ก็ทำ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ได้ตั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญขึ้นหลายองค์กรรวมทั้งศาลรัฐธรรมนูญด้วย เราใช้ระบบศาลคู่คือหลายศาลนะครับ ศาลก็มีอยู่ศาลยุติธรรม ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง แล้วก็ศาลทหาร ศาลรัฐธรรมนูญก็ตัดสินคดีรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรมก็อย่างที่ท่านเคยฟ้องศาลคดีแพ่งคดีอาญา ศาลปกครองก็เป็นคดีพิพาทระหว่างเจ้าพนักงานกับชาวบ้าน ในฐานะที่เจ้าพนักงานเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น เจ้าพนักงานสั่งปิดโรงงาน เจ้าของโรงงานก็ฟ้องศาลปกครอง มีศาลทหาร ศาลทหารก็ใช้เฉพาะบุคคลที่เป็นข้าราชการฝ่ายทหารประจำ

การเท่านั้น ที่มีการกระทำความผิด อันนี้ไม่รวมถึงศาลหลักเมือง และศาลเจ้า ก็เป็นศาลประเภทหนึ่งซึ่งเราจะไม่กล่าวถึง ใครบอกหัวหน้าศาลร่ำรวย หัวหน้าศาลเจ้ารวยที่สุด

ทีนี้ ศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่อะไร หน้าที่หลักของพวกผมในฐานะที่เป็นศาลรัฐธรรมนูญ คือตัดสินว่ามีกฎหมาย มาตราไหน ฉบับไหนขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะกฎหมายในส่วนที่ขัดรัฐธรรมนูญนั้น จะตกเป็นโมฆะเสียเปล่าทันที ใช้บังคับไม่ได้ทันที นี่คืออาชีพหลักนะครับ อาชีพหลัก คือตัดสินว่ากฎหมายอันไหนขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ เรื่องตรวจสอบคุณสมบัติของนักการเมือง ส.ส. รัฐมนตรี อันนี้เป็นส่วนประกอบที่เขาเพิ่มขึ้นตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ซึ่งล้วนแต่เป็นเผือกร้อนทั้งนั้น คดีการเมืองไม่ใช่คดียากนะครับ คดีไม่ยาก แต่กองเชียร์ทำให้ยาก นักการเมืองแต่ละคน แต่ละค่ายกองเชียร์เยอะ มีกองเชียร์เยอะก็ปลุกกองเชียร์ออกมา เรื่องไม่ยาก เรื่องง่ายๆ ก็ทำให้มีปัญหา ออกมาเรียกร้อง ออกมากดดัน ก็ถามว่าการกดดัน นั้นมีผลกับพวกผมไหม คำตอบคือไม่มีครับ อย่ามาออกแรงให้ยากเลย เสียเปล่า โดยเฉพาะพวกผมหลายคนเป็นผู้พิพากษาอาชีพมาก่อน เคยตัดสินคดีให้เขาแพ้ความกันเป็นร้อยล้านนะครับ เป็นเงินร้อยล้านพันล้าน ก็เคย เคยตัดสินประหารชีวิตคนไหม เคย นั่นสิที่ตื่นเต้นมากกว่า ตัดสินเสร็จแล้วก็ต้องไปทำบุญ กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลาย บอกว่าฉันไม่ได้โกรธแค้นเป็นส่วนตัวนะ เพราะไม่รู้จึก เราเป็นเพียงเครื่องมือของสังคมเท่านั้น อันนั้นกดดันจิตใจมากกว่า แต่ถ้าถามว่ากลัวไหม ก็เฉยๆ ไม่มีใครกลัวหรอก คนมาเป็นตุลาการต้องไม่กลัว เพราะว่าตุลาการต้องไม่มีอคติ ๔ ข้อ นะครับ อคติ คือความลำเอียง ลำเอียงเพราะรัก เพราะชอบ ลำเอียงเพราะกลัว ลำเอียงเพราะโกรธ ลำเอียงเพราะความโง่ ความหลง ต้องไม่มีสิ่งเหล่านี้นะครับ คำถวายสัตย์ปฎิญาณต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของพวกเราจะมีว่า จะปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์

สุจริต ปราศจากอคติทั้งปวง คือต้องไม่เข้าข้างใคร ไม่มีความลำเอียงในชีวิต
ตอนเป็นผู้พิพากษามีนะครับ มีที่บางที่การตัดสินมันทำให้เราเสียความรู้สึก
บางที่จำเลยคนนี้กวนมาก ทนายจำเลยก็กวนมาก อยากจะเล่นงานเหลือเกิน
กวนจริง แต่หลักฐานอ่อนครับ ทำอย่างไรละ ปล่อยครับ ถูกไหมครับ เราก็
ต้องปล่อย เกลียดขึ้นหน้าทั้งจำเลยทั้งทนายเลย แต่ก็ต้องปล่อย เพราะ
หลักฐานมันมีแค่นี้ก็ต้องปล่อย บางที่จำเลยนี่ก็หน้าตาดี ผมตอนสมัยเป็น
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรี ยังจำภาพได้จนถึงเดี๋ยวนี้ เธอเป็นนักเรียน
อาชีวะแล้วก็ยิงเขา พกปืนไปแล้วยิงเขาในงานวัด พยานยืนยันมันคงเลย
แสงสว่างชัดเจน พยานหลายคนบอกว่าคนนั้นแหละ มีที่สังเกตตรงนั้นตรงนี้
วันนั้นนั่งชาลิ้น วันนั้นไผผมทรงนี้ด้วยอีกอย่างหนึ่งด้วย เขาจำแม่นยำขนาดนั้น
เพราะเป็นคนในละแวกใกล้เคียง เราก็ต้องตัดสินจำคุก ยังจำภาพได้ เขาก็
เรียบบร้อยพอตัดสินจำคุกเขาก็ถอดนาฬิกา ควักกระเป๋าสตางค์ ส่งให้ทางบ้าน
ให้ญาติ แล้วก็ส่งมือให้เจ้าหน้าที่ใส่กุญแจมือเดินเข้าคุกไป เราก็ส่งสาร
ไม่รู้ทำไง ก็มันเป็นอย่างนี้ครับ ก็ต้องปลงๆ มาทำหน้าที่อย่างนี้ ก็ต้องมาเจอ
สภาพอย่างนี้ เพราะฉะนั้นพวกผมนี่ครับไม่ต้องห่วง หลายท่านที่เป็นห่วง
แต่หลายท่านก็สมน้ำหน้าถูกไหม สมน้ำหน้า ดันตัดสินอย่างนั้นอย่างนี้
สมน้ำหน้า ก็คงแล้วแต่ท่านจะคิด ผมเรียนตรงๆ ความคิดมันไม่เหมือนกัน
หรือก ความคิดแตกต่างกันแต่ต้องอยู่ด้วยกันได้ ผัวเมียทะเลาะกันมีไหม
บ่อยู่ไปนะครับ เค้าวายังทะเลาะมากลูกยิ่งดก ไม่ทราบจริงเท็จยังงัย ผัวเมีย
อยู่บ้านเดียวกันยังความคิดไม่ตรงกันเลย แต่ก็ต้องอยู่ด้วยกัน ถูกไหมครับ
ต้องอยู่ด้วยกันได้ ถ้าเราคิดตรงกันหมด คิดเหมือนกันหมด ก็ไปชอบผู้หญิง
คนเดียวกันหมด ผู้หญิงก็ไปชอบผู้ชายคนเดียวกันหมด มันจะเป็นยังไงครับ
บ้านเมือง สังคมมันจะเป็นยังไง มันก็ไม่ใช่ ก็ชอบไม่เหมือนกัน บางคนชอบ
ผู้หญิงขาวบางถูกไหมครับ บางคนชอบบ่เนียนมไข่ ก็แล้วแต่รสนิยมแล้วแต่
อัธยาศัยแต่ความคิดไม่เหมือนกัน คบค้าสมาคมกันได้ ไม่ใช่เพราะความคิด

ไม่เหมือนกัน แบ่งค่ายแบ่งขั้ว เหมือนเด็กๆ นะครับ สมัยท่านเรียนชั้นอนุบาล หรือชั้นประถม เคยมีไหมครับโดยเฉพาะพวกผู้หญิง ตอนเด็กๆ ป.๑ ป.๒ โกรธกันครับ ไปกัน ฉันไม่ชอบคนนี้ ฉันไป เธอเป็นเพื่อนฉันต้องไปด้วย ไม่งั้นฉันไม่คบ ตอนเด็กๆ เป็นอย่างนั้นใช้ไหมครับ ตอนนี้ผู้ใหญ่เป็นอย่างนี้ครับ ใช้ไหมครับเสื้อแดงไปอภิสิทธิ์ ใครไม่ไปอภิสิทธิ์ ฉันไปคุณด้วย อีกฝ่ายหนึ่งฉันไปทักษิณ ใครไม่ไปทักษิณ ฉันไปคุณด้วย นี่เป็นเด็กอีกรอบแล้ว ถูกไหมครับ เล่นไปกันนะครับ ไปทักษิณ ไปอภิสิทธิ์ ไปชวน มันอะไรกันนะ ผมก็ไม่เข้าใจว่าสังคมไทยเกิดอะไรขึ้น อย่างว่าแต่ละตำบลชาวบ้านเลย ระดับคนมีการศึกษาก็เป็นอย่างนั้นด้วย เราได้มีโครงการร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัย ไปต่างจังหวัด ออกไปให้ความรู้กับนักศึกษา บางแห่งมีครับ อาจารย์แบ่งค่ายไปกันเลย พอเห็นพวกผมไปทำโครงการ อาจารย์กลุ่มหนึ่งไปกับพวกผมด้วย บอกคุณไม่ใช่พวกฉัน ฉันไปคุณด้วยทั้งๆ ที่หน้าตาไม่เคยเห็นไม่เคยคุยกัน นี่เป็นอย่างนี้นะ บ้านเมืองเราเป็นอย่างนี้แล้ว ผมว่า จะเป็นเด็กๆ กันไปหมด ไม่ใช่เด็กธรรมดาเนะ เด็กเล็กด้วยนะ น่ากลัวนะครับ

เมื่อที่ผมคุยถึงเรื่องศาลผมต่อ ก็ตั้งขึ้นมาเมื่อปี ๒๕๔๑ นะครับ สมัยนั้นก็มีองค์ประกอบมีตุลาการทั้งหมด ๑๕ คน ๑๕ คน ก็ความคิดแตกต่างเยอะพอปี ๒๕๕๐ เขาก็เลยลดลงเหลือ ๙ คน ๙ คนนี้ก็ยิ่งเถียงกัน อยู่ในที่ประชุมก็เถียงกัน เพราะความคิดของใครของมันเป็นอิสระ ที่เป็นอิสระคือจะไม่ถูกแทรกแซงทั้งในพวกกันเองและองค์กรภายนอก นั่นคือถึงเรียกว่าเป็นอิสระต้องไม่ถูกแทรกแซง ก็เถียงกันครับ เถียงกันไปสุดบางทีก็ยอมกัน บางทีก็ไม่ยอมกัน ไม่ยอมก็โหวต โหวตก็เสียงข้างมาก โหวตเสร็จชนะแพ้ก็มานั่งกินข้าวด้วยกันเหมือนเดิม พวกผม ๙ คนโหวตแล้ว ฝ่ายเสียงข้างมากเสียงข้างน้อยไม่ได้ไปกันครับ ก็ยังคงคบค้าสมาคมกันเหมือนเดิม เราไม่เล่นไปกันแบบชาวบ้านเวลานี้ เหลือ ๙ คนตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ก็ยืนยงยังอยู่มาได้จนถึงเดี๋ยวนี้ คนที่เขาเป็นกลางๆ เขาก็เข้าใจนะครับ

คนที่เป็กลางๆ ไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเขาก็เข้าใจว่าพวกผมทำงานกัน
ยังไ้ เขาเข้าใจคติที่มันมาหนักหนาสาหัสที่มันร้อนๆ นี้ก็คือคติที่เกี่ยวข้อง
กับนักการเมืองซึ่งมีกองเชียร์มากๆ ลำพังการตัดสินใจว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ
ไม่ค่อยดัง ความจริง ตัดสินไปหลายเรื่องแล้วนะ ว่ากฎหมายบางฉบับขัด
รัฐธรรมนูญ ปีที่แล้วก็มี เติมนี่มีที่มาที่ไปเรื่องกฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ
ผมจะเล่าถึงตำนานอีกสักรอบหนึ่ง ท่านตุลาการหลายท่านอยู่ตรงนี้
เจ้าหน้าที่ก็ฟังมาหลายรอบแล้ว จนให้ท่านอัดเทปไว้แล้ว ผมก็จะเอาเทปมา
เปิดอีกรอบหนึ่ง วิวัฒนาการของการตัดสินใจว่ากฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ
เริ่มมาตั้งแต่สมัยสันสงครามโลกครั้งที่ ๒ ดูบุคลิกหลายท่านในที่นี้คงจะมี
หลายท่าน เกิดทันสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีไหมครับ แต่ยังเด็กมาก ถ้าอยู่
กรุงเทพฯ ก็วิ่งหนีระเบิดกันละนะ สันสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประเทศไทย
เป็นไ้ครับ ในเบื้องต้นอยู่ในฐานะเป็นฝ่ายแพ้สงครามถูกไหมครับ เพราะ
รัฐบาลจอมพล ป. ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตรเข้าข้างญี่ปุ่น เนื่องจาก
ญี่ปุ่นยกพลขึ้นบก เข้ายึดประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ญี่ปุ่น
ยกพลขึ้นบกอ่าวไทยครับ ตั้งแต่เพชรบุรี ประจวบฯ ชุมพร สุราษฎร์ฯ
นครศรีธรรมราช ไ้ไปถึงสงขลา ก็เกิดปะทะกันกับยุวชนทหารสมัยนั้นกับ
เจ้าหน้าที่บ้านเมืองก็ฆ่า ถูกฆ่าตายไปเยอะพอสมควร ในที่สุดครั้งวันผ่านไป
รัฐบาลก็ยอม ยอมให้ญี่ปุ่นถือว่า ใ้ไทยเป็นเมืองผ่านเพื่อประโยชน์ในทางการ
สงคราม แล้วก็บีบบังคับใ้ไทยประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร ตอนนั้น
หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช เป็นทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ที่สหรัฐอเมริกา
หม่อมเสนีย์ก็ได้รับโทรเลขจากรัฐบาลไทยว่า ไทยประกาศสงครามกับ
สัมพันธมิตร หม่อมเสนีย์ก็ถือโทรเลข ไปหารัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ
บอกว่า นี่เนะรัฐบาลไทยใ้ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร ตอนนั้นอเมริกา
เข้ามาสู่สงครามแล้วเนื่องจากถูกญี่ปุ่น บุกเพอฮาเบอร์ รัฐมนตรีต่างประเทศ
สหรัฐฯ ก็งั้ครับ แล้วถามว่า ทูตจะเอาไ้งั้ละ อยู่ๆ ก็มาบอกว่า นี่ประเทศฉัน

ประกาศสงครามกับคุณ หม่อมเสนีย์ก็ฉีกโทรเลขทั้งต่อหน้ารัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐ รัฐมนตรีก็บอกเตือนว่า ท่านทูตกำลังจะเป็นกบฏของประเทศตัวเองนะ หม่อมเสนีย์ก็บอกไม่เป็นไร อย่างมากก็ถูกยิงเป้า แต่ตอนนี้ไออย่างนี้ก่อน แล้วก็ประกาศตั้งตัวเองเป็นหัวหน้าขบวนการเสรีไทยนอกประเทศ อาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ก็เป็นหัวหน้าขบวนการเสรีไทยในประเทศ ก็รับทุนอาวุธยุทโธปกรณ์จากฝ่ายสัมพันธมิตรโดยเฉพาะสหรัฐฯ เข้ามาต่อต้านญี่ปุ่นในประเทศไทย ประกอบกับเชลยศึกฝรั่งที่ถูกเกณฑ์ไปทำทางรถไฟสายมรณะที่เมืองกาญจน์ คนไทยก็สงสาร ก็ให้น้ำให้ผลไม้ให้อาหารเพื่อให้ทรمان้อยลง แอบให้ แล้วก็มิชอบการทำลายญี่ปุ่น มิชอบการไทยถิ๊บ ท่านเคยได้ยินไหมครับ ท่านผู้อาวุโสทางอายุทั้งหลาย ท่านคงจะจำได้ มิชอบการไทยถิ๊บ คือคนขึ้นรถไฟสินค้าญี่ปุ่นถูกลบลงรถ จากตู้เลยบุกขึ้นไปบนขบวนรถไฟแล้วก็ถิ๊บสินค้าญี่ปุ่นลงไป มีข้างล่างเก็บ แต่จะเป็นการทำลายหรือจะเอาเข้ากระเป๋าก็ไม่รู้แน่ แต่ก็มีคนรำววยเพราะจากสินค้าญี่ปุ่นนี้เยอะ คือทำลายญี่ปุ่นทุกอย่าง ทั้งๆ ที่ประกาศสงครามเป็นฝ่ายญี่ปุ่น ญี่ปุ่นแพ้สงครามนะทำไม ไทยก็แพ้ด้วยถูกไหม รัฐบาลก็ลาออกตอนนั้นเพราะถือนำประเทศไปสู่การพ่ายแพ้สงคราม ก็ไปอุ้มเอาหม่อมเสนีย์ จากทูตสหรัฐฯ มาเป็นนายกฯชั่วคราว เพื่อการเจรจา หม่อมเสนีย์ก็กลับมาสร้างรัฐบาลเป็นนายกรัฐมนตรี งานแรกที่ทำก็คือการออกประกาศว่าการประกาศสงครามของไทยกับสัมพันธมิตรเป็นโมฆะเนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ดีๆ ไหมครับ ประกาศสงครามก็แบบรบรากันแทบตาย อยู่ๆ ก็บอกว่าการประกาศสงครามของไทยเป็นโมฆะ อังกฤษกับฝรั่งเศสเขาก็บอกว่า ชี้โง่ ไข้ไม่ได้ ประเทศไทยต้องถูกยึดครอง เขาทำแผนที่แบ่งกันแล้วนะ อังกฤษจะเอาจากด้านเหนือถึงใต้ ด้ามขวานนี้ไปต่อเขาเขตที่เขายึดครองคือพม่า กับมาเล ถึงสิงคโปร์ พอนึกออกนะครับ ส่วนทางภาคตะวันออกนี้ฝรั่งเศสจะยึดก็ไปรวมกับอินโดจีน เสรีครับ..เป็น

ไทยตะวันออกไทยตะวันตก พอประกาศ ประกาศแบบนี้ดื้อๆ อเมริกา
ตอนนั้นติดกับไทยเหลือเกิน ก็เป็นแบคให้ ฝรั่งเศสก็เสียดัง เพราะว่าตัวเอง
ถูกเยอรมันยึดตั้งแต่ครั้งแรกเลย เป็นประเทศที่แพ้เยอรมันประเทศแรก
เพราะอาณาเขตติดต่อกัน ฝรั่งเศสก็ไม่ค่อยมีเสียงเท่าไร อังกฤษก็หมดตัว
ไปเยอะเพราะทำสงครามยาวนาน อังกฤษก็อยากจะกู้เงินอเมริกา อเมริกา
รวมมหาศาล และก็เข้าสู่สงครามไม่นานก็เป็นฝ่ายชนะ อเมริกาเขาเสียดัง
กว่าอังกฤษ ฝรั่งเศส ในที่สุดอเมริกาก็บอกว่า โอเคไทยก็ไม่ต้องเป็นผู้แพ้
สงคราม แต่ต้องเสียค่าปรับ ก็เป็นข้าว เป็นทรัพย์สินอะไรพวกนี้เราผ่อน
จ่ายได้ ก็รอดตัวไป ไม่ถูกยึดครอง ไม่ถือเป็นประเทศที่แพ้สงครามด้วยนะ
ดื้อๆอย่างนี้แหละ แต่เขาก็มีการตั้งศาลอาชญากรรมสงคราม แล้วลากเอา
ผู้บริหารกับแม่ทัพนายกองของประเทศคู่สงครามนี้ครับ ของฝ่ายเยอรมัน
นี้ครับ ของฝ่ายญี่ปุ่นนี้ครับ เอามาขึ้นศาลอาชญากรรมสงคราม แล้วก็เอาไป
แขวนคอ ยิ่งเป้า เอาไปประหารชีวิตหมด แน่นนอนครับ ไทยก็ต้องโดน
ถูกไหมครับ คนที่ประกาศสงครามคือจอมพล ป. กับพวกก็ต้องโดน
หม่อมเสนีย์ ก็ออกกฎหมายฉบับหนึ่งเรียกว่า พระราชบัญญัติอาชญากรรม
สงคราม เขียนไว้เลยว่าคนที่กระทำการเป็นอาชญากรรมสงครามมีความผิด
ถูกลงโทษ แล้วก็จับพวกนี้เอามาขึ้นศาล ศาลฎีกาตัดสินว่า การออกกฎหมาย
เอาผิดย้อนหลังขัดรัฐธรรมนูญ ออกกฎหมายเอาผิด คือการกระทำที่เขาบอก
เป็นอาชญากรรมสงครามนี้ มันเกิดขึ้นในตอนสงครามถูกไหมครับ ซึ่งตอนนั้น
ไม่มีกฎหมาย เขามาออกกฎหมายทีหลัง บอกว่าการกระทำแบบนี้เป็น
ความผิด และเอาพวกนี้มาลงโทษด้วย เขาเลยออกกฎหมายให้มีผลย้อนหลัง
ศาลฎีกาตัดสินเมื่อปี ๘๙ ว่า กฎหมายอันนี้ขัดรัฐธรรมนูญใช้ไม่ได้ ยกฟ้อง
พอยกฟ้อง ฝ่ายสัมพันธมิตร ฝรั่งเศส ก็ทำตาปริบๆไม่รู้จะทำยังไง เพราะถือว่า
พวกนี้ได้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ได้รับการพิจารณาแล้ว ศาลตัดสินว่าไม่มี
ความผิด ยกฟ้อง จะเอาไปพิจารณาซ้ำสอง ไม่ได้ ยังไม่หลักกฎหมายทั่วไป

นะครับ หลักสากลอยู่ข้อหนึ่งว่า การกระทำอันเดียว พึงได้รับการพิจารณาเพียงครั้งเดียวเท่านั้น จะเอามาพิจารณาซ้ำอีกไม่ได้ เป็นหลักกฎหมายทั่วไปใช้ทั้งโลกที่มี กฎหมายเป็น หลักในการปกครอง ฝรั่งเศสก็ไปกันหมด พี่ไทยเล่นยังงี้ นี่ ถ้าถามว่าหม่อมเสนีย์ เล่นอะไร หม่อมเสนีย์รู้ไหมว่าออกกฎหมายแล้ว ศาลจะตัดสินว่า กฎหมายนี้เป็นโมฆะ ต้องดูประวัติหม่อมเสนีย์นิดหนึ่งนะครับ หม่อมเสนีย์เป็นคนไทยที่ไปเรียนที่อังกฤษ ตั้งแต่เด็กๆ ตั้งแต่ชั้นมัธยมแล้วก็ต่อถึงชั้นปริญญา แล้วก็ต่อเนติบัณฑิตอังกฤษ เรียนกฎหมายอังกฤษ สอบเนติบัณฑิตอังกฤษได้ที่ ๑ เขาเรียกว่าเกียรตินิยมชั้น ๑ First class honours ได้รางวัล เป็นต่างชาติคนเดียวที่สอบชนะคนอังกฤษ และได้ที่ ๑ หม่อมเสนีย์จะรู้ไหมว่ากฎหมายนี้จะใช้ไม่ได้ รู้ไหมครับ น่าจะรู้ไหมรู้.. เหลี่ยม.. เล่นเล่นเหลี่ยมเฉยๆ เท่านั้นเองแหละ ทุกคนก็ไปกันหมด ทีนี้ ก็มีการชิงกันขึ้นมา สภาผู้ออกกฎหมายก็บอก ศาลฎีกานี้มีอำนาจคับบ้านคับเมืองหรือ สภาออกกฎหมายซึ่งรัฐบาลเสนอ ศาลฎีกาบอกว่ากฎหมายเป็นโมฆะใช้ไม่ได้ จะใหญ่ไปหน่อยนะศาลฎีกานี้ การตัดสินว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ ควรเป็นอำนาจของสภามากกว่า ถ้ามีข้อโต้แย้ง ศาลฎีกาก็บอกไม่รู้ละ ถ้าขึ้นมาถึงศาลแล้วศาลมีอำนาจตัดสินเสมอว่ากฎหมายนี้มันใช้ได้หรือใช้ไม่ได้ ก็ชิงกันอยู่ระหว่างศาลกับสภา ในที่สุดเมื่อปี ๙๒ รัฐธรรมนูญปี ๙๒ ก็เลยเริ่มก่อตั้งคณะตุลาการรัฐธรรมนูญขึ้นมา ๑ คณะ จะมีประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนฯ ประธานศาลฎีกา อธิบดีศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ เจ้ากรมพระธรรมนูญทหาร มีนักกฎหมายที่สภาเลือกมาอีก ๓-๔ คนแล้วมีเลขาธิการฎีกา เป็นกรรมการ ก็ทำหน้าที่ตัดสินว่ากฎหมายฉบับไหนขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งมีการร้องไปให้ตัดสินคณะนี้ ไม่เคยตัดสินว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญเลยสักฉบับเดียว ตุลาการรัฐธรรมนูญยังคงมีมาตลอดนะครับ จนกระทั่งรัฐธรรมนูญปี ๒๕๓๕ จนปี ๒๕๔๐ จึงได้พัฒนามาเป็นศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็เพิ่มอำนาจให้ตรวจสอบคุณสมบัติหรือการกระทำ

ของนักการเมืองรวมทั้งอำนาจอื่นๆอีกบ้าง เพราะว่าตอนหลังๆนี้ตั้งคณะตุลาการรัฐธรรมนูญแล้วไม่มีงานทำ เนื่องจากไม่มีใครเขาร้อง เพราะเขารู้ว่าร้องไปก็ป่วยการ ร้องไปก็ไม่มีอะไรชัดสักที นี่แหละครับคือที่ไปที่มาว่าต้องมีองค์กรใดองค์กรหนึ่งสำหรับตัดสินว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ในรอบปีนี้ ๓ เรื่องแล้ว ที่ตัดสินว่าขัดรัฐธรรมนูญในรอบปี ๒๕๕๕ นี่นะครับ ปี ๒๕๕๔ จะไม่ค่อยเป็นข่าว ปี ๒๕๕๔ ก็มีกฎหมาย ป.ป.ช. มาตราหนึ่งขัดรัฐธรรมนูญ ปีนี้มีอีก ๓ ฉบับ เริ่มตั้งแต่ พ.ร.บ.ขายตรง ที่ให้ลงโทษคนแบบเหมาแข่งถ้าคนกระทำความผิด เป็นบริษัท เป็นห้างหุ้นส่วน เป็นนิติบุคคล ใครเป็นกรรมการเป็นเจ้าของที่ เอาหมดที่เกี่ยวข้อง ให้เอาผิดด้วย ลงโทษด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้ทำนะ ฉันไม่ได้เกี่ยวข้องนะ อันนี้ถ้าดูในแง่ของการทำงาน ของกระบวนการยุติธรรมในเมืองไทย ถ้ากฎหมายเขียนอย่างนั้นะครับ ตำรวจจับหมดเลย จริงไหมครับ มีกรรมการบริษัท ๑๐ คน จับหมด ๑๐ คน จริงไหมครับ ทั้งๆที่คนหนึ่ง บอกว่าฉันนอนป่วยอยู่โรงพยาบาล ฉันไม่ได้ไปประชุมด้วย ไม่รู้เป็นกรรมการฉันทันทีก่อน ประกันตัวเอาแล้วไปสูดตีสันศาล นี่คือการทำงานของเจ้าพนักงาน เหมาะแข่งแน่นอน ต่อให้มีใบรับรองแพทย์ ว่าวันที่มีนัดมีการประชุมทำผิดกันนั้นะ ฉันอยู่ห้อง ICU ที่โรงพยาบาล ตำรวจก็บอกว่าไปสูดกันในชั้นศาล อัยการก็ฟ้องเหมาแข่งไปแก้ตัวเอาเอง นี่คือประเทศไทยครับ อย่างนี้ก็ขัดรัฐธรรมนูญที่บอกว่า ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนนะว่าเขาเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าศาลจะตัดสินถูกไหมครับ นี่เล่นสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผิด จนกว่าจะพิสูจน์ได้ ก็เลยขัดเรื่องที่ ๑ ที่เรตัดสินไป เรื่องล่าสุดที่ตัดสินไปก็ค่อนข้างจะมีความสำคัญกับประชาชนทั่วไปนะครับ ที่เสียภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ยื่น ภงด.๙๐ ๙๑ นั่นก็คือตัดสินว่า การเสียภาษีระหว่างคู่เมียนี้ละ ถ้าเมียมีเงินเดือนแยกคำนวณเป็นอีกกองหนึ่ง หักค่าใช้จ่าย หักค่าอะไรของตัวเองได้ มีเงินเดือน แต่ถ้าเมียมีรายได้อย่างอื่น เอามาเป็นรายได้ของคู่ ใครที่เสียภาษีทั้งคู่ทั้งเมีย เมียมีค่าเช่าบ้าน เมียมีอาชีพอิสระ

รับตรวจบัญชี เมียเป็นหมอมียรายได้เปิดคลินิก ถ้าไม่ได้รับจ้างกินเงินเดือน
 เอมารวมเป็นรายได้ของผัวหมอนั้นเสียภาษีบ้านถูกไหมครับ นี่ก็เราก็ตัดสิน
 ว่า อันนี้ใช้ไม่ได้ เลือกปฏิบัติ ถ้าไม่นั้นก็ต้องเอาเงินเดือนมารวมด้วยถ้า
 รายได้ภรรยาเป็นรายได้สามีหมดก็เอาเงินเดือนของภรรยามารวมเป็นเงินของ
 สามีหมด นี่เลือกปฏิบัติ ยกเว้นให้เฉพาะค่าจ้าง เงินเดือนค่าจ้างเท่านั้น แต่
 รายได้อื่นเอามาเป็นรายได้ของสามีหมดอย่างนี้ใช้ไม่ได้ แต่ไม่ค่อยเป็นข่าว
 ไม่เหมือนคดีการเมืองถูกไหมครับ คดีการเมืองลงมาหน้า ๑ เลย ออกทีวี
 ทุกวัน แต่เรื่องนี้สำคัญนะ เรื่องภาษีนี้กระทบถึงท่านที่ยื่น พอเสีย ๘๐
 ๘๑ ประจำปีจะต้องเจอปัญหาเหล่านี้แต่ไม่ค่อยมีข่าว มีข่าวเฉพาะเรื่อง
 การเมือง แล้วก็บอกว่า ศาลสองมาตรฐาน ท่านเคยได้ยินไหมครับ
 สองมาตรฐาน พูดกันโก้ๆ ที่พรรคพลังประชาชนถูกยุบ พรรคประชาธิปัตย์
 ไม่เห็นถูกยุบเลย ก็มันคนละเรื่องคนละข้อหา พรรคพลังประชาชนถูกยุบ
 ข้อหาอะไรครับ จำได้ไหมครับ กรรมการพรรคโกงเลือกตั้งครับ ทูจริตเลือกตั้ง
 กรรมการบริหารพรรคทุจริตเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญเขียนเลยว่ากรณี ถ้า
 กรรมการบริหารพรรครู้เห็นเป็นใจกับการทุจริตกับการโกงเลือกตั้งให้ยุบพรรค
 ยุบพรรคแล้วเพิกถอนสิทธิของกรรมการหมาแข่ง ถามว่ายุติธรรมไหม เราก็
 มองๆ ว่าก็มีเหตุผลเพราะว่ากรรมการต้องดูแลเอาคนดีมาร่วมกันเป็น
 กรรมการ ไม่ใช่ไปเอาคนชั่วมาเป็นกรรมการถูกไหมครับ สมมติเราเข้าหุ้นกัน
 ๓ คนเข้าหุ้นกันค้าขาย ท่านที่ค้าขายก็บอกเราเข้าหุ้นกัน ๓ คนจดทะเบียน
 ห้างหุ้นส่วน มีนาย ก. เป็นผู้จัดการนะครับ นาย ก. จัดการเงิน นาย ข. กับ
 นาย ค. เงินด้วยไหมครับ ห้างเงินเพราะนาย ก. จัดการ นาย ข. นาย ค. เงิน
 ด้วยเจ้าหน้าที่พ่อล้มละลาย ห้างนี้ล้มละลายหนี้สินล้นพ้นตัว ก.ล้มละลาย
 โอเคถูกไหมครับ เป็นผู้จัดการให้เงิน สมควรล้มละลาย ข. กับ ค. ล้มด้วย
 เหมือนกันครับ เขาเรียกล้มละลายตามห้าง ข. กับ ค. ผิดตรงไหนครับ
 ผิดที่มามีเลือก ก. เป็นผู้จัดการ ถ้าเทียบในทางธรรมนะ นี่บรรยายธรรมก็

พอได้นะครับ เขาเรียกว่าเป็นอบายมุขข้อหนึ่ง หนทางแห่งความชั่วคือ คบคนชั่วเป็นมิตร ก็ทำไมไม่เลือกคนดีคนเก่งมาบริหารละ ถ้าเลือกคนเฮงซวย มาบริหารต้องรับผิดชอบด้วย ห้างเจ๊งก็เจ๊งด้วย นี่เหมือนกันไปเลือกคนไม่ดี มาเป็นกรรมการพรรค กรรมการพรรคไปชี้โก่งเลือกตั้ง กรรมการอื่นก็ต้องเดือดร้อนด้วย คบคนชั่วเป็นมิตร พระพุทธเจ้าสอนไว้ อบายมุขมี ๖ อย่าง เสพสุรายาเมา เล่นการพนัน เทียวกลางคืน เทียวดูการละเล่น เกียจคร้าน ทำการงานและคบคนชั่วเป็นมิตร นี่หนทางแห่งความเสื่อม ก็กฎหมายเขียน อย่างนี้ ว่าโก่งเลือกตั้งบับ ศาลฎีกาเขาตัดสินให้ใบแดง ก็ยุติแล้ว เพราะ คำพิพากษาศาลฎีกา ใครจะไปยกเลิกเพิกถอนไม่ได้ และคำพิพากษาก็จะผูกพันคู่ความ ศาลฎีกาตัดสินแล้วว่าโก่งก็ได้ชื่อว่าโก่ง ส่งเรื่องมาศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญก็ต้องฟังและว่าโก่ง โกงเป็นยังงี้ โกงและก็ต้องยุบพรรค ประชาธิปัตย์ก็โดนบอกว่าซื้อหาใช้เงินผิดประเภท จำได้ไหมครับ เมื่อปี ๕๓ ใช้เงินผิดประเภท เอาเงินไปทำป้ายโฆษณา ก่อนที่จะได้รับเงินจาก กกต. และเอาใบเสร็จมาเบิก กกต. หลังจากที กกต. ให้เงินแล้ว ความกดดันทางการเมืองทำให้ กกต. ก็เลยส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญตัดสิน ความจริงง่ายจะตายไป ท่านที่ทำมาค้าขายผมจะยกตัวอย่างให้ฟังง่ายๆ ท่านมีโรงงานเนื้อที่ ๓ ไร่ ท่านจะขยายโรงงานอีก ๒ ไร่ ท่านก็ซื้อที่ดินไป ตกลงกันแล้ว ๒ ไร่เจ้าของเขาเอา ๑๐ ล้าน ท่านก็ไม่ค่อยมีตังค์กู้แบงก์ถูกไหมครับ เฒ่าแก่ทั้งหลายคงพอเข้าใจ กู้แบงค์ ทำโครงการจะขยายโรงงาน ดังนี้ กู้แบงค์ แบงค์บอกโอเคให้ อาทิตย์หน้าจะโอนเงินมาให้ ๑๐ ล้าน (ที่ ๒ ไร่) เราก็กสบายแล้ว กลับบ้าน เจ้าของที่โทรศัพท์มา มัดจำพຽ່ນนี้ ๑๐ ล้านนี้ มัดจำพຽ່ນนี้ ๓ ล้านนะ มีคนเขามาให้อ้าว ๑๒ ล้านแล้วนะ ถ้าลือไม่มัดจำพຽ່ນนี้อ้วขายคนอื่น ทำไงละ เราอยากได้ทำไงละ แบงค์ให้แต่บอกรอ อาทิตย์หน้า เจ้าของที่บอกว่า พຽ່ນนี้เอาเงินมาวางแล้วมัดจำ ๓ ล้านก่อนนะ ไม่นั้น อ้าวไม่ขายอ้วจะขายคนอื่น ทำไงครับ ยืมเพื่อนได้ไหมครับ ช่วยๆ

กันหน่อย เพื่อนก็ให้ คนโน้นให้คนนี้ให้ เราก็ไล่ยืมพรรคพวกเราหมด
ได้เงิน ๓ ล้าน รุ่งขึ้นเอาไปวาง เราอยากได้ที่เขานะ วางมัดจำทำสัญญารุ่งขึ้น
รอดตัวไป อีก ๗ วันธนาคารส่งเงินเข้ามาแล้ว ๑๐ ล้าน เอาไปโอนที่ใหม่ครับ
เราวางมัดจำไว้แล้ว ๓ เราก็เบิกไปอีก ๗ ล้านไปโอนที่ใช่ใหม่ครับ อีก ๓ ล้าน
คืนเพื่อนใหม่ครับ ไม่คืนอีกแล้ว อีก ๓ ล้านเอาไปคืนตรงไปตรงมาไม่เบี้ยว
อีก ๓ ล้านเอาไปคืนเพื่อน ขอบใจมาก ที่ให้อั้วยืมเงิน ธนาคารบอก ๑๐ ล้าน
นี่ฉันให้ไปซื้อที่นะก็เอาไปซื้อแค่ ๗ ล้าน อีก ๓ ล้านไปใช้หนี้คนอื่นเขา
ผิดประเภทผิดวัตถุประสงค์ ธนาคารพูดอย่างนี้ใช้ได้ไหมครับ ใช้ไม่ได้ ก็ต้อง
เป็นเรื่องที่เราออกเงินตรงไปก่อน เราออกสแตงค์ทดลองไปก่อน แล้ว
พอได้เงินมาเราก็เอาไปคืนเงินที่ยืมมา เหมือนกัน นี่มันเป็นอย่างนี้แหละครับ
แล้วก็กดดันกันอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วบอกสองมาตรฐาน ที่พรรคประชาธิปัตย์
นะไม่ยุบ ก็ไม่ได้ผิดอะไรยุบได้ไง ถ้าผิดมาก็ไม่เหลือหรอก แล้วก็บอกว่านี่คือ
สองมาตรฐาน คำว่าสองมาตรฐานมีความหมายอย่างนั้นะครับ มีความหมาย
ว่า เรื่องแบบเดียวกันนะครับ แล้วตัดสินสองอย่าง หรือปฏิบัติสองอย่างจึงจะ
เรียกว่าสองมาตรฐาน ถ้าเรื่องไม่เหมือนกันไม่มีครับ คนที่พูดคำว่า
สองมาตรฐาน ยังไม่รู้เลยว่าสองมาตรฐานแปลว่าอะไร ฉลาดซะไม่มี
ยังไม่เข้าใจเลยว่าสองมาตรฐานแปลว่าอะไรนะครับ มีคนפקบินเข้ามา
สมมตินะครับ ไม่ใช่เรื่องจริงเดี่ยวเขาหาว่าผมไปชี้ว่าคนนั้นפקบิน คนนี้
פקบิน มีคนפקบินเข้ามาตอนนี้ เขาจับไปฟ้องศาลสี่ตัว ขอลามีปิ่นเถื่อน แล้ว
ก็פקบินเถื่อน จับไปด้วยกันสองคนเป็นสองคดี เรื่องที่ ๑ ศาลจังหวัดสี่ตัว
จำคุก ๒ ขอลา ๙ เดือน ของกลางริบ เรื่องที่ ๒ ศาลสี่ตัวตัดสินจำคุก ๙ เดือน
แต่ปรับและรอกการลงโทษ เป็นไงครับ พกบินมาด้วยกันตอนนี้ ปิ่นเถื่อน
ขนาดเท่ากัน เรื่องหนึ่งติดคุก เรื่องหนึ่งเสียค่าปรับรอกการลงโทษ อย่างนี้
เรียกว่าสองมาตรฐานครับ ถูกไหมครับ ขอลาเดียวกัน มีปิ่น ๑ กระบอก
พกเข้ามาในที่นี้เหมือนกัน อย่างนี้เรียกว่าศาลสี่ตัวสองมาตรฐาน ผมยก

ตัวอย่างนะท่านหัวหน้านะ เตียวมาหาว่าผมมาว่าศาลสี่คิ้ว อันนี้จึงจะเรียกว่าสองมาตรฐานเพราะเรื่องเหมือนกันเลย พกปืนเถื่อน มีปืนเถื่อนเหมือนกัน ถ้าตัดสินอย่างนี้ พี่น้องทราบข่าว พี่น้องจะคิดอย่างไรครับ คิดว่าศาลสี่คิ้วไม่ใช่ธรรมดาแล้ว คนที่ไม่ติดคุกวิงคดีแน่ๆ เลย ท่านหัวหน้ารับและไป สังคมต้องมองก่อนว่าทุจริต คนที่ติดคุกเพราะวิงไม่ได้ หรือไม่มีสตางค์ไปวิ่ง สังคมจะมองไว้อีกก่อนว่าทุจริต อย่างนี้เรียกว่าสองมาตรฐาน แต่ถ้าคนนี้พกปืนเข้ามาตบนี้แล้วจำคุก อีกคนหนึ่งพกปืนอยู่ในป่านะครับ พกปืนอยู่ในป่าศาลรอ พกปืนตบนี้ศาลจำคุก สองมาตรฐานไหมครับ ไม่ใช่ครับ คนละที่ พกปืนในป่ามันอันตราย อาจจะจำเป็นต้องป้องกันตัว แต่พกปืนมาตบนี้ต้องสันนิษฐานไว้อีกก่อน จะเข้ามาหาเรื่อง อย่างนี้ไม่ใช่สองมาตรฐาน ต้องการกระทำอันนั้นจะเป็นอย่างเดียวกันด้วย ลักษณะเดียวกันด้วย เข้ามาในที่ชุมนุมชน ที่ประชุมอย่างนี้ อีกอันหนึ่งพกปืนอยู่ในป่า คนละเรื่องกัน อย่างนี้ไม่เรียกว่าสองมาตรฐาน เมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินเพิกถอนสิทธิความเป็น ส.ส. ความจริงไม่ใช่หรอก เราตัดสินว่าเขาขาดจากสมาชิกพรรคการเมือง ก็เลยขาดคุณสมบัติการเป็น ส.ส.ของจตุพร พรหมพันธุ์ เมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาเอง แม่ยกกองเชียร์ฝ่ายเสื้อแดง ก็ไปเฮอยู่ที่ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลสองมาตรฐานสองมาตรฐานอะไร เกิดมาเพิ่งเคยตัดสินคดีแบบนี้เป็นเรื่องแรก เรื่องแรกเลยบอกสองมาตรฐาน พุดโก้ๆ บางคนพุดฉลาดมาก พุดแล้วไม่รู้ว่าจะสองมาตรฐานแปลว่าอะไร นี่เรื่องแรกเลยนะครับ ถามว่าแล้วตัดสินได้ยังไง แกถูกขังครับ ถูกขังในวันเลือกตั้ง กฎหมายพรรคการเมืองก็บอกว่า คนที่ถูกขังอยู่ในวันเลือกตั้ง โยงไปใช้รัฐธรรมนูญ เป็นคนที่เขาเรียกว่าต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือเขาห้ามเลือกตั้งอยู่ในคุกก็เลือกไม่ได้ พอขาดจากสมาชิกพรรคการเมืองก็เสียคุณสมบัติการเป็น ส.ส. ก็มีข้อโต้แย้งว่า อ้าวรัฐธรรมนูญไม่เห็นเขียนตรงๆเลย ไปเอากฎหมายพรรคการเมืองมาประกอบ

ได้ยังไง ได้ การเสียคุณสมบัติ ส.ส. มีข้อหนึ่งว่า ติดยาเสพติดให้โทษ ถ้ามีคน
 ร้องว่า ส.ส. คนนี้ติดยาเสพติดให้โทษ ส.ส. ก็บอกว่า ที่อ้วกินเข้าไปนั้นไม่ใช่
 ยาเสพติดให้โทษ การที่จะตัดสินว่ายาอันนี้เป็นยาเสพติดให้โทษหรือไม่
 ต้องตัดสินตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดถูกไหมครับ ก็ต้องเอากฎหมายอื่น
 มาประกอบกับรัฐธรรมนูญ จึงจะตัดสินได้ แล้วเราก็ไม่ได้มีเจตนาอะไร
 อยากจะเป็น ส.ส. ไม่เป็น ส.ส. ก็ได้ทำให้เราเดือดร้อนอะไร ตัดสินไปแล้ว
 ก็ฝ่ายแม่งเสื้อแดงก็ด่า ฝ่ายตรงข้ามก็สาธู ก็เป็นอย่างนี้แหละครับ อยากให้
 เข้าใจคำว่าสองมาตรฐานสักหน่อย ถ้าเข้าใจคำว่าสองมาตรฐานแล้วท่าน
 จะรู้ว่าอะไรคือสองมาตรฐานหรือว่าพูดเล่นกันก็ๆ คดีฆ่าคนตาย คดีลักทรัพย์
 แต่ละเรื่องคดีก็ไม่เหมือนกัน พยานหลักฐานก็คนละชุด ทำไมละถ้าอย่างนั้น
 ศาลยุติธรรมสองมาตรฐานทั้งปีเลย คดีฆ่าคนบางทีก็ลงโทษ บางทีก็ยกฟ้อง
 นะ บางทีลงโทษจำคุกแค่ ๑๕ ปี บางทีลงโทษตลอดชีวิต บางทีประหารชีวิต
 ไม่ใช่สองมาตรฐานเพราะคดีแต่ละเรื่องเนื้อหาไม่เหมือนกัน ก็อยากทำ
 ความเข้าใจกันตรงนี้นะครับ ผมเองก็คงจะไม่ใช้เวลาเกินขอบเขตนี้
 เพราะประเดี๋ยวจะมีการอภิปราย อาจจะยาวไปจนกระทั่งเลยเวลาอาหาร
 กลางวัน จะทำให้พวกท่านเดือดร้อนแล้วก็หิวข้าวโดยไม่จำเป็น ก็หวังว่าจะ
 ทำความเข้าใจให้ท่านทั้งหลายได้พอสมควรครับ ผมก็อยากจะยุติลงเพียง
 เท่านั้น เพื่อเปิดโอกาสให้คนอื่นได้มาให้ความรู้กับพี่น้องทั้งหลายต่อไป
 ขอบขอบคุณครับ

* * * *

การบรรยายพิเศษหัวข้อ

“มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”

โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕

ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ขอบคุณครับ ท่านรองอธิการบดี ท่านคณบดี คณาจารย์และเพื่อนนักศึกษาที่รักทุกท่าน ที่เรียกว่าเพื่อนนักศึกษามาก่อนเขาจะเรียกว่าเพื่อนนักศึกษา ทำให้รู้สึกวากลับเป็นเด็กอีกครั้ง ที่ผู้แทนนักศึกษาออกมากล่าวต้อนรับว่าเป็นนักศึกษาในชั้นปีที่สอง ถ้านับย้อนหลังผมเองก็เรียนชั้นปีที่สองเหมือนกันแต่ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ไม่รู้ใครเกิดแล้วบ้างตอนนั้น คงจะเป็นพวกอาจารย์ อาจจะพอเกิดแล้วนะ อาจารย์ก็ยิ่งเหมือนกันเหวอ ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ อยู่ปีสองปี พ.ศ. ๒๕๐๖ อยู่ปีหนึ่ง อยู่ปีหนึ่งทำทางเป็นเรื่องตื่นเต้นมากสำหรับผมในยุคนั้น เพราะว่าอยู่โรงเรียนผู้ชายมาตลอด ไปนั่งเรียนร่วมกับผู้หญิง มันรู้สึกยังงี้ก็ไม่รู้ ข้างหน้าก็ผู้หญิง ข้างหลังก็ผู้หญิง ข้างซ้ายก็ผู้หญิง ข้างขวาก็ผู้หญิง วางตัวไม่ถูก เป็นความตื่นเต้นอีกแบบหนึ่งนะครับ แต่ก็เอาตัวรอดมาได้ เพราะว่าผมจบที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็มีความผูกพันกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มากพอสมควร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ให้ความรู้ให้ปริญญาแถมให้ภรรยาอีกคนหนึ่ง บอกว่าแม่โดมใจดีมาก แถมภรรยาให้อีกคน จะเอาไปคืนแม่โดม แม่โดมก็บอกไม่รับคืน ท่านนักศึกษา (เพื่อนนักศึกษาที่รัก) เราเพิ่งมารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเมื่อ ๒ เดือนที่แล้วใช่ไหม? ที่มีคดีบ้าง บอๆ แล้วก็มีการโจมตีออกโทรทัศน์

กันทุกวัน พวกผมก็ออกทีวีกันทุกวัน โดยที่ไม่อยากเป็นดาราหน้ากล้องแต่ประการใด เพราะว่าไปทีไหนจะมีคนรู้จักมากขึ้น คนชอบก็มีคนไม่ชอบก็มี เขาพยายามคิดว่าพวกนี้เป็นฝ่ายตรงข้าม พวกนี้เป็นคนไม่ดี ออกมาโจมตี ออกมาอะไรต่ออะไร คนที่ไม่ได้เรียนกฎหมาย ก็ออกมาแสดงความรู้กฎหมาย มากกว่าคนที่ป็นตุลาการ ลองสังเกตดูนะครับ ดูที่ออกโทรทัศน์มา บางคนไม่ได้เรียนกฎหมายแต่ออกมาวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างรุนแรง แล้วก็บอกว่านี่เป็นการวิพากษ์วิจารณ์แต่บางคนก็บอกว่าศาลรัฐธรรมนูญหวักล้วย และก็บอกว่านี่เป็นการวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนึ่ง ไหวไหมครับ? รับได้ไหมครับ? ถ้ารับไม่ได้เสียประตูนะครับ เพราะว่าเป็นผู้รักษาประตู รับไม่ได้แพ้เลยนะครับเสียประตู ถามว่าศาลรัฐธรรมนูญ มีที่ไปที่มาอย่างไร? ที่ไปที่มาของศาลรัฐธรรมนูญ ก่อนข้างจะมีประวัติวิวัฒนาการมายี่สิบเอ็ดปี ผมเองถ้าตามกำหนดผมจะต้องบรรยายหนึ่งชั่วโมงตั้งแต่ ๙-๑๐ แต่บัดนี้ฟังจะได้เริ่มพูดไป ๒-๓ คำ ก็เหลือเวลาอีก ๒๕ นาทีเท่านั้น ผมก็จะพยายามพูดให้อยู่ตรงนี้ เพราะไม่อยากไปเบียดเวลาของชุดหลังเขา เพราะเห็นว่าจะต้องอภิปรายกันหลายท่านนะครับ คงได้พูดกันคนละไม่กี่คำเหมือนกัน ถ้าผมเบียดเวลาเขาไป เพราะว่าจะให้ผมพูด ผมก็พูดไปได้เรื่อยๆ เหมือนคำพูดที่ว่าโผเดี่ยมนี่เป็นของข้าใครอย่าแตะ เพื่อนนักศึกษาที่รัก องค์การศาลรัฐธรรมนูญนี้ ถูกก่อตั้งมาตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ เป็นโอกาสแรกที่มีศาลรัฐธรรมนูญ แต่ในปี ๒๕๔๐ ก็ถูกจับไปรวมเป็นองค์กรอิสระ องค์กรอิสระหมายความว่า เป็นองค์กรที่ไม่ได้ขึ้นกับอำนาจนิติบัญญัติหรืออำนาจบริหารโดยตรง แต่ขณะเดียวกันถามว่าขึ้นไหม? ก็มีส่วนเกี่ยวพันกันอยู่ เพราะว่าเขาสามารถออกกฎหมายให้ยุบเลิกศาลรัฐธรรมนูญก็ได้ ออกแก้รัฐธรรมนูญให้ยุบเลิกศาลรัฐธรรมนูญก็ได้ ถ้าเขาเห็นพ้องต้องกันอย่างนั้น แต่องค์กรศาลรัฐธรรมนูญนี้คือองค์กรที่มีขึ้นมา อาชีพหลัก คือการตัดสินว่ากฎหมายฉบับนี้มีข้อความขัดแย้งรัฐธรรมนูญมาตราไหนมาตราใดหรือไม่ แต่คนไม่ค่อยให้

ความสนใจกัน งานหลักของเราไม่ค่อยมีใครสนใจ ชอบสนใจงานการเมือง ซึ่งมีจริงๆ เนื้อหาที่อยู่เทียบกันแล้วไม่เกิน ๒๐% แต่มันใกล้เคียงเพราะพูดถึงการเมืองแล้วหมายถึงนักการเมือง หมายถึงกองเชียร์ หมายถึงคนที่ลุ่มหลง คลั่งไคล้ เวลานี้บ้านเมืองเราแบ่งขั้วกันอย่างรุนแรง ดูเด็ดเด็ดพร๋าน ใครก็ตามที่ไม่ใช่พวกฉันพูดอะไรออกมาผิดหมด ถ้าพวกของฉันบอกว่าเฮ้ย ดูลิหมามันมีเขา (ถูก) ถ้าเป็นพวกฉันพูด ไม่รู้นับถือศาสนาอะไร ถ้านับถือ ศาสนาพุทธ ต้องฟังที่พระพุทธเจ้าสอน ฟังกันบ้างหรือเปล่าว่า อย่าเชื่อเพราะ อย่างนั้น อย่าเชื่อเพราะอย่างนี้ อย่าเชื่อแม้เป็นครูบาอาจารย์สอนก็ไม่ต้อง เชื่อ ต้องคิดเอง ไตร่ตรองเอง ถูกไหม อยู่ในกาลามสูตร เดียวจะหาว่าผมมา ตั้งตาลปัตรเทศน์ตรงนี้ องค์การศาลรัฐธรรมนูญนี้ตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๐ แต่พอ ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ไปอยู่ในหมวดขององค์กรตุลาการ และองค์กร ตุลาการจะประกอบไปด้วย ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง แล้ว ก็มีแผนอีกนิด มีศาลทหารที่บัญญัติไว้ แต่ไม่มีศาลเจ้าและศาลพระภูมิ กับ มารวมกับองค์กรตุลาการแล้วก็มีบัญญัติเขียนไว้ชัดเจนเลยว่า ประธาน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานในฝ่ายตุลาการตามกฎหมาย นั่นคือ เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ถ้าพวก ผมทำผิดคิดร้าย ทำทุจริต ก็ต้องระวางโทษในหมวดของความผิดต่อเจ้า พนักงานในการยุติธรรม ผู้ใดมาดูหมิ่น ก็เหมือนกันเท่ากับการดูหมิ่นศาล หรือ ผู้พิพากษาในการพิจารณาคดี ซึ่งเป็นความผิดในกฎหมายอาญาเช่นเดียวกัน ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี ถ้าเขาแก้มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๒ ก็จะไม่โทษเบา กว่า ดูหมิ่นศาลมีโทษถึง ๗ ปี ถ้าจะไปแก้ มาตรา ๑๑๒ เป็นโทษ ๓ ปี อันนี้ แรกกว่า แล้วก็ต้องไปแก้ดูหมิ่นประมุขแห่งรัฐต่างประเทศด้วย ถ้าเราเลิก เฉพาะมาตรา ๑๑๒ เราไม่เลิกมาตราอื่น ก็แปลว่าประเทศเรานี้ปกป้อง คัมครองประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ แต่ไม่คุ้มครองประมุขของประเทศตัวเอง ก็เป็นเรื่องประหลาดอีก ก็แล้วแต่จะคิด เพราะอำนาจการออกกฎหมายเป็น

เรื่องของสภา องค์การศาลรัฐธรรมนูญมีวิวัฒนาการเป็นลำดับ เริ่มจากการที่มีการโต้เถียงกันก่อนว่า อำนาจในการชี้ขาดว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญควรเป็นอำนาจของใคร เรื่องนี้เกิดขึ้นกันตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ ๒ รับรองว่าพวกเราตอนนี้ยังไม่มีใครเกิด นั่นคือเมื่อมีการเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นบุกเมืองไทยทางอ่าวไทยตั้งแต่เพชรบุรีไปถึงสงขลา วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ญี่ปุ่นบุกก็มีการสู้รบกันมียุทธนาวี มีตำรวจ มีทหารเสียชีวิตกันไปจำนวนหนึ่ง ประเทศไทยก็ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร เป็นฝ่ายเดียวกับญี่ปุ่น เยอรมัน แต่ขณะเดียวกันก็มีขบวนการเสรีไทยเกิดขึ้น คือประชาชนไม่ค่อยจะเห็นด้วยเท่าไรที่จะเป็นฝ่ายญี่ปุ่น เยอรมัน ก็มีขบวนการเสรีไทยเกิดขึ้น หัวหน้าเสรีไทยในประเทศ คือ อาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ส่วนหัวหน้าเสรีไทยต่างประเทศ คืออาจารย์หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช ซึ่งขณะนั้นเป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. อาจารย์เสนีย์เล่าให้ผมฟัง ขณะนั้นผมจบใหม่ๆ แล้วเป็นทนายความอยู่กับท่าน ๖ ปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๘๐-๒๔๘๖ ท่านก็เล่าให้ฟังว่าตอนนั้นเดิมที่ท่านเป็นผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์แล้วก็โอนไปรับราชการในกระทรวงการต่างประเทศ เพราะตอนนั้นตัดคนนักเรียนนอก กระทรวงการต่างประเทศยังไม่ค่อยมีนักเรียนนอก เผลอ อาจารย์เสนีย์จบเนติบัณฑิตอังกฤษโดยได้คะแนนสูงสุด First class honours เกียรตินิยมชั้น ๑ จากสำนักเกรย์อินน์ ท่านก็ไปเป็นทูตอยู่ที่อเมริกา แล้วก็ได้รับโทรเลขจากรัฐบาลไทย รัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกฯ ก็ส่งโทรเลขไปให้ทูตไทยในสหรัฐฯ แจ้งประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร ซึ่งรวมทั้งสหรัฐฯ ด้วย อาจารย์เสนีย์ก็ถือโทรเลขไปพบรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ในขณะนั้น และบอกท่านรัฐมนตรีว่าผมได้รับโทรเลขจากรัฐบาลไทย ให้ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ตอนนั้นก็มีความรู้สึกว้าวุ่นใจไทยนี่แปลกๆ หรือเปล่า อยู่ๆ เอามาให้ดูแล้วท่านรัฐมนตรีก็ถามว่าท่านทูตจะทำอย่างไร อาจารย์เสนีย์ก็ฉีกโทรเลขนั้นทิ้ง

ต่อหน้ารัฐมนตรีก็เตือนว่าท่านทูตกำลังจะเป็นกบฏต่อประเทศตัวเอง ก็บอกไม่เป็นไรอย่างมากก็โดนยิงเป้าแต่ตอนนี้อยู่ในอเมริกาคงทำอะไรไม่ได้ ก็มีการประสานกันระหว่างเสรีไทยนอกประเทศกับในประเทศ ในที่สุดก็ส่งยุทธปัจจัยรบ ตอนนั้นสหรัฐฯเป็นมหาเศรษฐีใหญ่ สดางค์เยอะมาก ส่งยุทธปัจจัยส่งอะไรต่ออะไรส่งเสบียง ส่งเงินทองมาช่วย มาช่วยขบวนการเสรีไทยในประเทศไทยต่อต้านญี่ปุ่น ขณะเดียวกันในบรรยากาศของฝรั่งเศสตะวันตกที่มากถูกจับเป็นเชลยไปทำงานหนักอยู่ทางเมืองกาญจน ทำทางรถไฟสายมรณะ ก็มีคนไทยไปช่วย ช่วยดูแลและช่วยอะไรๆ ทำกองโจรต่อต้านญี่ปุ่น เช่น ขบวนการไทยธิบจะโดยเจตนาอะไรก็ไม่รู้ หนูเคยได้ยินกันไหมขบวนการไทยธิบ? เขาธิบสินค้าออกมาจากตู้รถไฟ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นอาวุธ สินค้าญี่ปุ่น แต่จะเป็นการช่วยทำสงครามหรือว่าจะเอาเข้ากระเป๋าก็ไม่ทราบได้ จะเป็นการขโมยของหรือยังงี้ก็ไม่ทราบ ก็เลยกลายเป็นขบวนการไทยธิบต่อต้านญี่ปุ่น ขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นก็เลยเยอะ พอญี่ปุ่นแพ้สงคราม เพราะโดนปรมาณูไป ๒ เม็ด ก็ยอมแพ้ พอแพ้สงคราม ประเทศที่เป็นฝ่ายญี่ปุ่นเยอรมันก็อยู่ในฐานะประเทศที่แพ้สงคราม จะต้องถูกยึดครอง ถูกไหม (เสียเมืองว้างั้น) ทำไ้เมืองไทยเราก็อาเอาด้วย ก็มีการเขียนแผนที่แบ่งอาณาเขตยึดครองกันเรียบร้อยตั้งแต่ภาคเหนือลงไปตลอดแหลมมลายู อังกฤษก็จะยึดครอง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคตะวันออก ฝรั่งเศสก็จะไปยึดครองรวมกับอินโดจีน เขียนแผนที่แบ่งกันเรียบร้อย ทำไ้ยัง? รัฐบาลก็ลาออกเพราะแพ้สงครามก็ไปอ้อมเอา อ.เสนียกลับมาเป็นนายกฯ ชั่วคราวเพื่อการเจรจา เอามาเป็นนายกฯชั่วคราว จุดแรกก็คือว่าต้องเจรจากับสัมพันธมิตร งานแรกก็คือไม่รู้หละ รัฐบาลใหม่ของไทยก็ประกาศว่าการประกาศสงครามที่ไทยประกาศสงครามกับพันธมิตรนั้น เป็นโมฆะเพราะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของคนไทยส่วนใหญ่ ดื้อๆเลย เอาไ้ พวกสัมพันธมิตรบอกมันโกงนี้ ประกาศสงครามรบกันตายบอกเป็นโมฆะเฉยเลย

บังเอิญอเมริกาเป็นลูกพี่ใหญ่ อเมริกาเข้มแข็งมากตอนนั้นและอเมริกาเป็นประเทศที่สามารถปรามญี่ปุ่นได้ แล้วเงินยังเยอะ เข้าสงครามที่หลังเงินยังมีเยอะ ฝรั่งเศสเสียอ้อยๆ เพราะว่าฝรั่งเศสถูกเยอรมันบุกเป็นประเทศแรก ยอมแพ้เป็นประเทศแรก อังกฤษทำสงครามมานานก็หมดเนื้อหมดตัว ก็ต้องการจะยึดตั้งค์เศรษฐกิจใหญ่จากอเมริกา อเมริกาก็เสี่ยงดังทูบโตะได้ การประกาศสงครามเป็นโมฆะดีอยู่แล้ว แต่ก็ต้องมีการเจรจากันอยู่นาน ในที่สุดก็ยอมรับว่าไทยไม่ใช่ประเทศแพ้สงคราม แต่ก็ต้องเสียค่าปฏิกรรมสงคราม คือค่าปรับไปพอสมควร แต่ก็เสียเป็นพวกพื้ผลทางการเมืองการเกษตร เป็นข้าวเป็นอะไรต่ออะไรก็พอทน ไทยก็เลยไม่ใช่ประเทศที่แพ้สงครามและไม่ต้องถูกยึดครอง ตอนนั้นก็มีการคิดกันว่า ประเทศที่แพ้สงคราม คนที่จะเป็นคนถูกเป็นตัวการในการนำประเทศเข้าสู่สงครามหลายครั้งได้ชื่อว่าเป็นอาชญากรสงคราม อาชญากรสงครามต้องนำไปขึ้นศาลอาชญากรสงคราม ซึ่งในที่สุดก็ต้องรู้ผล แขว่นคอหมด ผลก็ต้องเป็นอย่างนั้น แน่นนอนครับคนในรัฐบาลไทยที่ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร ก็อยู่ในฐานะอันเดียวกัน อาจารย์เสนีย์ ท่านมีหลักอยู่ข้อหนึ่ง ซึ่งท่านเล่าให้ผมฟัง “เราจะชอบข้าหน้า หรือไม่ชอบข้าหน้าก็ตาม แต่เขาคือคนไทย เรามีหน้าที่ต้องป้องกันคนไทย อย่าให้คนอื่นเอาไปลงโทษ” ไม่เหมือน ยุคนี้ะ ยุคนี้ก็จะพยายามจะถีบคนไทยเอาไปให้ฝรั่งลงโทษ นี่มันต่างกันตรงนี้ สมัยนั้นบอกว่า เราต้องป้องกันคนไทยไม่ว่าเราจะเกลียดหรือจะชอบ ท่านพูดกับผมว่า คุณคิดหรือว่าผมชอบข้าหน้า พวกจอมพล ป. แต่เขาก็เป็นคนไทยนะ เราต้องดูแลเขา ท่านก็ใช้สภาออก พ.ร.บ.อาชญากรสงคราม ขึ้นมาเอาความผิดอาญาย้อนหลัง ไม่รู้ละไม่รู้ ศาลฎีกาก็เลยพิพากษาว่า กฎหมายอาชญากรสงครามนั้นขัดรัฐธรรมนูญ เขาเอาโทษอาญาย้อนหลังขัดรัฐธรรมนูญใช้บังคับไม่ได้ยกฟ้อง เอาสิที่นี้ฝรั่งก็แะๆ ตามกัน จะเอาพวกนี้ไปขึ้นศาลที่ญี่ปุ่นก็ได้ เพราะว่าศาลไทยตัดสินแล้ว การที่ศาลตัดสินไปแล้วจะเอาคนเหล่านี้ไปขึ้นศาลอีกรอบหนึ่งขัดหลักกฎหมายทั่วไป การกระทำ

ครั้งเดียว ใช้ไหมครับ ท่านเรียนหลักกฎหมายเบื้องต้นแล้วหรือยัง การกระทำ
ครั้งเดียวพึงได้รับการพิจารณาโทษเพียงครั้งเดียว จะไม่เอาไปพิจารณาซ้ำ
ฝรั่งก็แบบๆๆ ไม่รู้จะทำได้ ก็เกิดปัญหาขึ้นว่าเอ๊ะ และทำไมศาลฎีกาใหญ่
คับบ้านเมือง สภาออกกฎหมายไปแล้วแต่ศาลฎีกาบอกกฎหมายนี้ใช้ไม่ได้
ควรเป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัยมากกว่า อีกฝ่ายหนึ่งก็บอกว่า ไม่รู้แหละ
ออกกฎหมายเองแล้วมาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญเอง ชี้โง่งนี่หว่า
พูดเองเออเอง ขาดหนึ่งก็ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ ไม่มีองค์กรไหนที่มาศาลยุติธรรม
คือศาลฎีกา ย่อมมีอำนาจตัดสินก็ตรึงกันอยู่ในที่สุดต่อมาตั้งแต่ปี ๙๐ เศษๆ
๒๕๔๐ กว่าๆ ก็มีการตั้งองค์กรขึ้นมาองค์กรหนึ่ง เรียกว่าคณะตุลาการ
รัฐธรรมนูญ จะประกอบด้วยประธานวุฒิสภาซึ่งเป็นสภาแต่งตั้งในยุคนั้น
เป็นประธานคณะกรรมการก็ประกอบด้วย ประธานสภาผู้แทนราษฎร
ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ เจ้ากรม
พระธรรมนูญ แล้วก็มีผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายอีกนิดหน่อย แล้วก็มี
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นเลขาฯ ทำหน้าที่วินิจฉัยว่า กฎหมายใด
ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งตั้งแต่ตั้งองค์กรนี้ขึ้นมา ยังไม่เคยปรากฏว่าตัดสิน
ว่าขัดรัฐธรรมนูญ อะไรก็ไม่ขัดทั้งนั้น แม้กระทั่งคำสั่งเอาคนไปขัง เป็นบุคคล
อันธพาลก็บอกไม่ขัด อะไรๆ ก็ไม่ขัดสักอย่าง ก็เลยไม่มีใครไม่มียานทำ
เพราะไม่มีใครยื่นคำร้องไปให้ตัดสิน จนพัฒนาในที่สุดมาถึงปี ๒๕๓๕ ก็มี
องค์กรอยู่จนกระทั่งปี ๒๕๔๐ จึงได้พัฒนามาเป็นศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็เพิ่ม
อำนาจให้ตรวจสอบนักการเมืองเข้าไปด้วย ตรงนี้แหละเป็นเรื่องใหญ่โต
ตรวจสอบนักการเมือง ก็มีคนมีส่วนได้เสียเยอะ ก็อ้างอย่างนู้นอ้างอย่างนี้
ลงท้ายพวกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนี้ ทำอะไรผิดหมด ถ้าไม่ถูกใจฉันถือว่า
ผิดหมด โอ้เราก็ไม่รู้จะทำยังไง อยากจะเอาใจก็ไม่รู้จะเอาใจไปทำไม เราก็
ต้องถือเอาความถูกผิดเป็นที่ตั้ง คนก็จะมองว่าโอ้พวกนี้ต้องเป็นพวกฝ่ายโน้น
โอ้พวกนี้ต้องเป็นฝ่ายนั้น อย่างส่วนตัวผมนี่เคยอยู่กับอาจารย์เสนีย์ ระหว่าง

ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๖ ก็บอกว่าต้องเป็นพวกประชาธิปไตยแห่งๆ เพราะอาจารย์ เสนีย์เคยเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปไตย ผมไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคนี้ พอเอา ใบสมัครมาให้สมัยนั้นไม่เอา เอาเก็บ ไปเป็นทนาย เราก็ก็นำมาหากิน เรา ไม่ได้เป็นนักการเมือง เขาก็บอกว่านี่อยู่กับอาจารย์เสนีย์ ต้องเป็นพวก ประชาธิปไตย โธ! นี่ ๔๐ กว่าปีแล้วนะ ฆ่าคนยังขาดอายุความแล้วเลย ไฉน ยังไม่ยอมให้ขาดอายุความอีกนะ แต่คนที่ไปเป็นสมาชิกประชาธิปไตย เป็นส.ส. เป็นรัฐมนตรีของประชาธิปไตยพอแปรพรรคมันไม่ยกว่าเป็นคนของประชาธิปไตย ด้วย บางคนขึ้นเวทีต่ออาจารย์เสนีย์ ทั้งๆที่เคยเป็นลูกพรรคมาก่อน ต้องอย่าง นั้นถึงจะพิสูจน์ตัวเองได้อย่างนั้นหรือ จริงๆก็ไม่ใช่ว่าพรรคพวกก็มีอยู่ ทุกพรรค ไม่ใช่ว่าเรารู้จักแค่พวกประชาธิปไตย เพื่อนฝูงก็มี พรรคอื่นก็มี แต่ นั้นเรามองเราด้วยความอคติถูกไหมครับ เขาลำเอียงกับเรา แต่คนเป็น ตุลาการต้องไม่มีอคติ ก่อนเข้ารับหน้าที่ต้องไปถวายสัตย์ปฏิญาณด้วย ข้อความตามที่กฎหมายกำหนด ตามรัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งตอนหนึ่งก็คือว่า จะปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติทั้งปวง อคติหรือความลำเอียงเพราะรัก ลำเอียงเพราะกลัว ลำเอียงเพราะโกรธ ลำเอียงเพราะหลง หลงคือโง่งงไม่รู้ เรื่องรู้ราว แล้วก็เกิดความลำเอียง คนเป็นตุลาการต้องไม่มีอคติ ต้องทำไม่รู้ ไม่ชี้ ถ้าถามว่าชีวิตที่ผมมาเป็นผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมมา ๓๐ กว่าปี เคยมีบ้างที่ก็คิดอยากจะเคยนะ เช่น หมั้นไส้จ๋มกับทนายจำเลย มั่นกวนจังเลย บางทีตอนนั้นยังหนุ่มๆ เจอข้างล่างหน่อยไม่ได้ มั่นกวน เหลือเกิน แต่หลักฐานมันไม่พอเราก็ก็นั่งปล่อย ถูกมั้ย อยากจะลงโทษใจ จะขาด แต่หลักฐานมันอ่อนเราก็ก็นั่งปล่อยยกฟ้องไป บางคนผมยังจำได้ ผมเป็นผู้พิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรี ประมาณ ปี ๒๕๒๔ นักศึกษาเทคโนโลยี ไปยิงเขา หนีไปหลายปีเขาก็ไปตามจับมาได้ พยานหลักฐานดี คนรู้จักมักคุ้น กันมาก่อนหลายปากยืนยันเลยแถมนี้หละยิงเค้าในงาน ทำอะไรละ คุณก็ต้อง ตัดสินลงโทษข้อหาพยายามฆ่า ผมยังจำได้เลยแล้วก็ไม่รู้จะทำยังไง พยาน

หลักฐานมันชัดเจนเหลือเกิน พอเราตัดสินเสร็จแกก็ถอนาฬิกา ถอดของในตัวออกให้ญาติแล้วก็ใส่กุญแจมือ แล้วหันมาโค้ง แล้วเดินเข้าเรือนจำ โอ้เราก็มองแล้วตาปริบๆ ไม่รู้จะทำไม ยังมันก็จริงจริงครับ แกไม่ยอมรับสารภาพแกก็สู้คดี อัยการก็บอกว่า ยังเก่งนะ ยังย้อนไปได้ว่าขณะเกิดเหตุแกอายุไม่ถึง ๑๗ ต้องลดมาตราส่วนโทษครึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายมาตรา ๗๕ ก็เลยจำคุกไป ๕ ปี ก็ไม่รู้จะทำไง สงสารก็สงสาร แต่เราก็ต้องว่าไปตามพยานหลักฐาน คดีในศาลฎีกาที่สำคัญก็มีผมไม่ค่อยถูกกับจำเลยผู้หนึ่ง ทำไงละ ประหาร แต่ในที่สุดที่ฟังสุดท้ายของประชาชนอยู่ที่เรือนจำ เรือนจำก็ไม่ประหารซักที จนกระทั่ง ได้รับพระราชทานอภัยโทษ ผมตัดสินประหารชีวิตผู้หนึ่งไปหลายคน ถามว่าทำไมแกคือตัวการใหญ่ในคดียาเสพติดเป็นตัวการใหญ่ในคดีค้ายาเสพติดก็อยู่แถวเชียงใหม่ เชียงรายนี่แหละ ก็เราก็ไม่ได้มีเจตนาอะไรจะไปเล่นงานเขา เพราะไม่รู้จักเป็นส่วนตัว หน้าตาก็น่าเห็นแต่ในรูปที่มันติดอยู่ในสำนวน เราทำไงก็ว่าไปตามรูปเรื่อง ยาเสพติดรายใหญ่มันก็ไม่มีโทษสถานอื่นนอกจากประหารชีวิต แต่ที่ฟังสุดท้ายคือเรือนจำเขาไม่ประหารสักที จนได้รับพระราชทานอภัยโทษ เห็นมั้ยมีข่าวประหารไหม ไม่มี มีข่าวประหารเมื่อสมัยคุณประชัย เป็นรัฐมนตรีมหาดไทยตอนนั้นช่วงหนึ่งจับไปฉีดยากันไปมากพอสมควร เพราะไม่ได้ประหารชีวิตจริงจังมันก็เป็นอย่างนี้ ผมก็ไม่อยากจะทำอะไรที่เห็น เดียวก็จะกลายเป็นว่าเราไปยุ่งให้เขาประหารชีวิตกันจริงๆ ก็เป็นเรื่องของเขาก็แล้วกัน ธุระไม่ใช่ของเรา นี่มันเป็นเรื่องของความอคติหรือไม่อคติ ก็แค่เบียดเวลาเขาได้นิดหน่อย เห็นท่านบอกว่าตามสบาย ก็จะเล่าเรื่องคดีสำคัญที่อยู่ในความสนใจให้ฟังนิดหน่อย แล้วให้นักศึกษาทั้งหลายลองช่วยกันวินิจฉัยว่ามันถูก ไม่ถูก เขาวิพากษ์วิจารณ์ได้ แต่การด่าสาตเสียชื่อเสียงนั้นไม่ถูก โอঁนั่นเป็นการด่าไม่ใช่วิพากษ์วิจารณ์ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลที่สามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้ โดยเฉพาะในทางวิชาการ ซึ่งไม่ใช่ศาลรัฐธรรมนูญอย่างเดียว แม้แต่ศาลฎีกา

ก็สามารถวิจารณ์ในเชิงวิชาการได้เช่นเดียวกัน ท่านจะเห็นว่าบางครั้งก็มี
 เหตุเหตุท้ายฎีกาเคยอ่านบ้างไหม ที่เขาเอาย่อลงพิมพ์ แล้วก็มีการสำนักงาน
 ส่งเสริมงานตุลาการของศาลยุติธรรมเขาก็พิมพ์ เขาก็มีหมายเหตุทั้งเห็นด้วย
 และไม่เห็นด้วย วิพากษ์วิจารณ์ได้ในทางวิชาการ แต่ไม่ใช่คำ ท่านจำได้มั๊ย
 คติซึมไปปนไป ก็ออกมาเป็นวาทกรรม ทำกับข้าวถูกปลด เป็นกบฏถูกปล่อย
 ว่ากันคล่องจองไปเลย มาพูดวาทกรรมทางภาคเหนือ คือช่วงนั้นสื่อเหลือง
 ถูกจับไป แล้วก็ในที่สุดศาลอุทธรณ์ให้ประกัน โดยศาลอุทธรณ์บอกว่าคำร้อง
 ขอฝากขังของตำรวจนี้ บรรยายไม่ครบองค์ความผิดฐานกบฏ จึงให้เพิกถอน
 ข้อหาบทกบฏ ออกจากการฝากขัง มันก็เหลือแต่ข้อหา บุกรุก ทำให้เสียทรัพย์
 ซึ่งเป็นความผิดไม่มากนัก เขาให้ประกันนะ แล้วบอกว่าเป็นกบฏถูกปล่อย
 ศาลเขาดูคำบรรยายคำร้องของตำรวจนั้นแหละ บอกว่าบรรยายอย่างนี้นั้น
 ไม่เข้าหลักไม่เข้าเรื่ององค์ประกอบกบฏ ก็เลยเพิกถอนข้อหาบทกบฏออกจาก
 การฝากขัง เหลือข้อหาอื่นก็ให้ประกันตัวได้ ไม่ได้หนักหนาอะไร ทำกับข้าว
 ถูกปลด คุณจะไปทำกับข้าวโซ้วจะไปเดินโซ้ว ถ้ามันไม่ผิดอะไร อยากโซ้วก็
 โซ้วไปเถอะครับ ที่มีปัญหาเรื่องการทำกับข้าวโซ้ว มันไม่ใช่อยู่ที่ทำกับข้าว
 จะทำอะไรโซ้วเหมือนกัน อย่าไปปรับสตางค์เขา มันเป็นเรื่องของการขัดกัน
 แห่งผลประโยชน์ ผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ของรัฐมันขัดกัน
 ลูกจ้างทำไมไม่ตัดสินใจตามกฎหมายแพ่ง ไอ้ นี่เป็นการจ้างแรงงานถึงจะเป็น
 ลูกจ้าง ถ้าเป็นการจ้างเหมาเขาเรียกผู้ว่าจ้าง ตกลงให้กฎหมายรัฐธรรมนูญ
 ไปตัดสินตามกฎหมายแพ่งนี่นะ ถ้าอย่างนั้นให้ศาลแพ่งเขาตัดสินดีกว่า
 มันอยู่ในหมวดของการขัดกันของผลประโยชน์ ต้องแปรความให้กฎหมาย
 บังคับได้ ถ้าเราเป็นหมอ ไปกินเงินเดือนโรงพยาบาลเอกชน เป็นลูกจ้างถูกมั๊ย
 กินเงินเดือนนี้เป็นลูกจ้างนะ พอเราได้เป็นรัฐมนตรี เราก็กินเสียด้ายรายได้
 จากโรงพยาบาลเอกชนอยู่ เปลี่ยนเป็นเรื่องๆ ไป ขอคิดเป็นหัวๆ ไป ตาม
 หัวคนไข้ ผ่าตัดค่าป่วยการ ระหว่าง ๓ หมื่น ถึง ๒ แสนบาท แล้วแต่เล็กหรือ

ใหญ่ ตกลงทำได้ ถ้าตีความลูกจ้างตามกฎหมายแพ่ง ก็เปลี่ยนสถานะตัวเองจากลูกจ้างมาเป็นผู้รับจ้างในสัญญาจ้างทำของลูกจ้าง แก่ก็ยังรับเงินเอกชนอยู่นั่นแหละ สมมติไปว่าเป็นรัฐมนตรีสาธารณสุข จะต้องไปเล่นงานโรงพยาบาลที่เขาทำผิดกฎหมาย จะต้องปิดโรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่ไปก็เพราะรู้ยู่ว่รัฐมนตรีเป็นหมอประจำของที่นี่อยู่ แล้วเมื่อไหร่กฎหมายจะบังคับได้เป็นผลล่ะครับ ว่าไม่ให้รัฐมนตรีไปเที่ยวรับเงินชาวบ้านเขา เงินเดือนไม่พอรับประทานหรืออย่างไร เห็นไหมครับ เราก็ต้องตีความอย่างกว้างว่าอย่าไปกินเงินเดือนไปกินค่าจ้างของเอกชนเขา นี่คือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และเห็นมัย สปอนเซอร์รายการของท่านนายกฯ ท่านนั้นสปอนเซอร์ประจำ พริกไทยดำตรามือที่หนึ่ง ได้ไปเป็นบอร์ดการบินไทย ไม่รู้มีความรู้เรื่องธุรกิจการบินมาจากไหน ไปเป็นบอร์ดการบินไทยเห็นมัย นี่คือการขัดกันของผลประโยชน์ที่เห็นๆ เรื่องต่อไป เรื่องยุบพรรคซึ่งกระทบมาถึงอดีต ส.ส. เชียงราย ก็กฎหมาย เขาเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญแล้วนะครั้นยาจะแรงไม่แรงก็แล้วแต่ เขาบอกว่ากรรมการบริหารพรรค ถ้ารู้เห็นเป็นใจการทุจริตเลือกตั้งโดนยุบพรรค เพิกถอนสิทธิกรรมการหมดทุกคน ก็ศาลฎีกาให้ใบแดงแก้ไขใหม่ครับ ก็ไปสู้คดีในชั้นศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาให้ใบแดงบอกแกทุจริตเลือกตั้ง ตกลงศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจสอบศาลฎีกาได้อีกรอบงั้นหรือคดีเรื่องเดียวกันปัญหาว่าโกงเลือกตั้งหรือไม่ ศาลฎีกาพิพากษาแล้วนะศาลรัฐธรรมนูญเอามาพิจารณาซ้ำได้หรือ คำตอบคือคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นที่สุด ถูกมัย แล้วผูกพันคู่ความด้วยมาตรา ๑๔๕ (ประมวลวิ.แพ่ง) ใครเรียนแล้วก็เปิดดู คำพิพากษาผูกพันคู่ความเราไม่เถียงเป็นอย่างอื่นไม่ได้กกด. ถ้าให้ใบแดงก่อนประกาศผล รัฐธรรมนูญเขียนเลยว่า คำวินิจฉัยของกกด. เป็นที่สุด คือไม่ต้องเถียง เขาบอกแกโกงก็คือโกงจบ พอกรรมการพรรคโกงเลือกตั้งทำไมไม่รู้ อ้อ! คนไม่ผิด คนไม่ผิดทำไมเดือดร้อนด้วย คนไม่ได้ไปโกงเลือกตั้งทำไมเดือดร้อนด้วย ผมพูดกับเพื่อนคนหนึ่งซึ่งเป็นกรรมการพรรค

เหมือนกัน ผมก็บอกว่า ขอโทษนะ เพื่อนเรียนหนังสือมาพูดกันอย่างนี้ บอกเดี๋ยวมายุบพรรคฉันอีก ฉันไม่ได้ทำอะไรสักหน่อยจะมายุบพรรคฉัน ก็ แก่นะคบคนชั่วเป็นมิตร แกเป็นกรรมการพรรค แกก็ต้องหาคนดีดีมาเป็น กรรมการชช ถ้ามีคนที่น่าสงสัยว่ามันจะไม่ดีแกก็อย่าไปร่วมงานกับมัน คบคนชั่วเป็นมิตรนี่เป็นอบายมุขอย่างหนึ่งนะครับ พระพุทธเจ้าสอนไว้ มีอะไร เล่นการพนัน เที่ยวดูการละเล่น เที่ยวกลางคืน เกียจคร้านทำงาน มีอีกข้อหนึ่ง เสพสุรายาเมา คบคนชั่วเป็นมิตร เราเข้าหุ่กันนั้นะ ไหนใคร เรียนหุ่ส่วนแล้วบ้าง เราเข้าหุ่กันสามคนตั้งหุ่ส่วน หุ่ส่วนผู้จัดการ ไปก่อหุ่นี้ก่อสินบรรลัษหมต ถูกฟ้องในที่สุดหุ่ล้มละลาย เราไม่ได้จัดการ อะไรกับเค้าด้วยเลย เราก็พลอยล้มละลายตามหุ่ถูกไหม ใครไม่ทราบ ใครเรียนล้มละลายแล้ว เราล้มละลายตามหุ่ แล้วถามว่าเราผิดตรงไหน ผิดสิ ผิดที่ไปเลือกคนไม่ดีมาเป็นผู้จัดการหุ่ เห็นไหมมันต้องมีเหตุผล ของมัน เราต้องช่วยกันดูแล ไม่ช่วยกันดูแลก็โดนหมด เมื่อเร็ว ๆ นี้ก็อีกใช้ไหม ครับ แค่นี้ไปเลือกตั้งวันเดียวก็ถูกเพิกถอนสิทธิ ก็ไม่ใช่ไม่ได้ไปเลือกตั้ง ถูกเพิกถอนสิทธิ ณ วันเลือกตั้ง อย่าให้ผมพูดเลย ว่าหมายถึงใคร วันเลือกตั้ง ติดคุกอยู่ ไม่ใช่ไม่ได้ไปใช้สิทธินะ มีแจ้งเหตุขัดข้องก็แล้วแต่ เมื่อวันเลือกตั้ง ติดคุกอยู่ ก็สูญเสียสิทธิเลือกตั้ง เมื่อสูญเสียเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้ที่ถูก ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ วันเลือกตั้ง ก็เสียสภาพความเป็นสมาชิก พรรคการเมือง เพราะสมาชิกพรรคการเมือง ต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสียใน วันเดียวกัน ก็สูญเสียสภาพความเป็นสมาชิกพรรคการเมืองก็ขาดคุณสมบัติ ของการที่จะเป็น ส.ส. ถามว่าแล้วไปเอากฎหมายอื่นมาประกอบได้ หรือไปเอากฎหมายเลือกตั้งมาประกอบได้หรือ กฎหมายพรรคการเมือง มาวินิจฉัยประกอบได้หรือ คุณสมบัติของ ส.ส. มีอยู่ข้อหนึ่งนะ ส.ส. ติดยาเสพติดให้โทษ พันสภาพ ปัญหาว่ายาอย่างนี้เป็นยาเสพติดหรือไม่ ใช้กฎหมายไหนตัดสินล่ะ ก็ต้องใช้ พ.ร.บ.ยาเสพติด ถูกมั๊ย เพราะรัฐธรรมนูญ

ไม่ได้เขียนไว้ ส.ส.ติดยา อันนี้เป็นยาเสพติดหรือไม่ ต้องไปตัดสินตามกฎหมาย ยาเสพติด เพราะฉะนั้นต้องเอากฎหมายอื่นมาประกอบด้วย ส.ส.คนนี้เสียสัญญาหรือไม่ ไปถือสัญญาอื่นในขณะเดียวกันนี้เสียสัญญาไทยหรือไม่ ใช้กฎหมายไหนตัดสิน? พ.ร.บ. สัญชาติ ถูกต้อง ที่นี้ถ้าคนเราไม่ฟังกันนะครับ ไม่เอาเหตุเอาผลมาจับกัน ตะแบงกันข้างเดียว ถ้าพวกฉันแล้วก็ต้องถูกพวกแกต้องผิด อย่างนี้มันพูดกันไม่รู้เรื่อง เห็นมั๊ยครับ...ครับพวกผมรับคำร้องเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รับไม่ได้ รับไม่ได้ ที่รับนะบอกผิด ไม่ได้ด่าคนยื่นสักคำ แล้วด่าคนรับ... แต่พอสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นนิติบุคคล ตุลาการไม่ได้เกี่ยว สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญไปยื่นคำร้องขอให้ถอนประกัน บอกเอ๊ยๆ ไม่มีสิทธิยื่น ไปยื่นไม่ได้ เอ้า! คอยจ้องจะด่าศาลรัฐธรรมนูญ แทนที่จะด่าคนยื่นคำร้องกลับมาด่าคนรับ แต่พอของเราไปยื่นบ้าง แทนที่จะด่าคนรับ กลับด่าคนยื่น นี่แหละอย่างนี้เขาเรียกว่าสองมาตรฐาน มันต้องด่าคนรับสิ ศาลอาญารับได้ยังไงไปด่าศาลอาญาสิ ไม่กล้ากลัวติดคุก ไปด่าศาลอาญาโดนแน่ เห็นไหมครับนี่ก็คือตัวอย่างของสองมาตรฐาน อีกอย่างหนึ่ง คือคอยจ้องจะด่าคนรับ ด่าศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญทำอะไรผิดรับก็ผิด ยื่นก็ผิด แต่พอศาลฎีกาก็บอกว่า ใครก็ร้องได้ทั้งนั้นแหละ ลองให้คนผิดเงื่อนไขการประกันตัว ไปเี่ยวๆ อยู่หน้าบ้านอาจารย์บ้าง อาจารย์ยื่นได้มั๊ย อาจารย์ก็ยื่นได้ มันรบกวนเราครับ ศาลเขาจะรู้ได้ยังไงหมด มาช่วยกันตรวจสอบซิว่าคนนี้ไปทำผิดเงื่อนไขการประกันตัวที่ไหน เกรกันไปหมดนะครับ ตอนนี้นักินเวลาเค้าไปมากพอสมควรแล้ว ผมกำลังถูกขุดต่อไปแหละ ว่ารักษาเวลาบ้างผมก็ถูกกินเวลาไปพอสมควรนะ ผมก็ใช้เวลามาทั้งหมดประมาณ ๓๕ นาที นะครับก็ขอจบการคุยกันอย่าเรียกว่าการบรรยายพิเศษเลย เป็นการเล่าสู่กันฟังเพียงเท่านี้ ขอให้นักศึกษาทุกท่านโชคดี จบได้เกียรตินิยมทั้งหมดครับ ขอขอบคุณครับ

* * * *

การบรรยายพิเศษหัวข้อ

“มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ”

โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ขอบคุณครับท่านอธิการบดี คณาจารย์ และเพื่อนนักศึกษาที่รัก ตอนผมเรียนหนังสืออยู่ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขาจะเรียกทุกคำว่า เพื่อนนักศึกษา เพราะในธรรมศาสตร์จะไม่ค่อยมีรุ่นพี่รุ่นน้องจะเป็นเพื่อนกันหมด ห่างกันรุ่นหนึ่งสองรุ่นไม่ค่อยมีความแตกต่าง ถ้าสนิทสนมใกล้ชิดกันมากๆ สรรพนามก็จะเปลี่ยนไป ไปใช้ภาษาพ่อขุนรามฯ แทน ซึ่งปัจจุบันนี้ไม่ทราบว่า เพื่อนๆนักศึกษาก็คงใช้เช่นเดียวกัน ใช่ไหมครับ แหมในรุ่นพวกผมนั้นบางทีจำชื่อไม่ได้ แต่จำชื่อพ่อแม่นั่นแหละ เรียกชื่อพ่อ โทรศัพท์เข้าไปที่บ้าน พ่อเห็นก็รับ พ่อส่งโทรศัพท์ให้ลูกของแก เพื่อนฉันมันไม่เรียกแบบนี้เค้าจะรู้กันทั้งหมด ผมเองเข้าเรียนในชั้นมหาวิทยาลัยเมื่อปี ๒๕๐๖ ก็ไม่ทราบว่ายังอยู่ที่ไหนกันบ้าง พ.ศ. ๒๕๐๖ ขณะนี้ก็มีเพื่อนร่วมรุ่นกันอีกในอำเภอเมืองขอนแก่นนั่งอยู่ตรงนั้นคนหนึ่ง ท่านไปเกษียณอายุผู้ว่าราชการจังหวัดเลยก็อดสงสัยมาสังเกตการณ์ดูแล ก็คงไม่เป็นปัญหาค่ะครับเพราะว่าจริงๆแล้ว ที่ศาลรัฐธรรมนูญเขาก็ทำงานกันอย่างเปิดเผย เราคิดเราพูดกัน ในองค์กรคณะเขาก็เอียงกัน ความเห็นก็ไม่ลงรอยกันนัก แต่ก็ประคองให้งานสำเร็จ ลุล่วงไปได้เราก็มีภารกิจมีหน้าที่ มีชาติบ้านเมืองเป็นที่ตั้ง ทุกคนต้องการความ

สงบเรียบร้อย ทุกคนไม่ต้องการความขัดแย้ง ในศาลทั่วไปพวกเราเห็น
นะครับ โจทก์กับจำเลยจะคู่กันใช่ไหมครับ แต่ที่ศาลผมนี้แปลก โจทก์กับ
จำเลยมักอยากจะสู้กับศาล ผมก็บอกเป็นคู่ความประสาอะไร แทนที่จะสู้กับ
อีกฝ่ายหนึ่งกับมาสู้กับศาล ไม่รู้ใครสั่งใครสอน ถ้าบอกว่าศาลไม่เป็นกลาง
จะให้ทำไงครับ คดีของพวกฉันต้องชนะหมดอย่างนั้นหรือ ถึงจะเรียกว่า
เป็นกลาง มันก็มีแพ้มีชนะแล้วแต่รูปเรื่อง สำนึกตัวเองฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่
เขาแพ้ เขาก็รู้ว่าจริงๆมันควรจะเป็นยังไง แต่ฉันไม่รู้ เราลองคิดถึงข้อ
เท็จจริงนะครับ มีรถ ๒ คันชนกันที่ถนน ท่านคิดว่าเขารู้ไหมครับ คู่กรณีเขา
รู้โดยจิตสำนึกไหมครับว่าใครผิด เขารู้แต่เขาก็แขง ชนท้ายเขาซัดๆ ยังบอก
ว่า รถคุณไหลมาชนฉัน มีนะครับ ถ้าในแง่ความรู้จักหน้าที่ ความรู้จักผิดชอบ
ชั่วดีเมื่อรถชนกัน ฝ่ายที่รู้ตัวว่าผิดขอโทษ ยิ้มแย้มแจ่มใสขอโทษ รับผิดชอบ
ทุกอย่างจบลงด้วยดี ไม่มีค่าเสียเวลา ถามว่าผมเคยขับรถยนต์เขาไหม? ไม่เคย
ครั้งเดียว เคยหลายหน เพราะทุกครั้งเราไปแสดงความเสียใจ ลงไปดูแล
บอกเขาว่าผมรับผิดชอบทั้งหมด ผมเสียใจมาก คู่กรณียิ้มครับ แล้วก็ไม่ต้อง
อาการโกรธเคือง บอกว่าก็พลาดกันได้ครับ เมื่อคุณไม่ตั้งใจผมก็ไม่ตั้งใจ
ยินดีไปโรงพักก็ไปบันทึกยอมทุกอย่าง ผมยังจำได้ผมชนเขาครั้งสุดท้าย
ตอนตีหกมองไม่เห็น ไม่ต้องไปถามทำไมถึงกลับตีหก มองไม่เห็นรถคันหน้าจริงๆ
ข้อเท็จจริงคือไฟท้ายเขาน่าจะไม่มี แต่เราต้องรับผิดชอบเพราะเราชนเขา
มีการบาดเจ็บมีอะไรต่ออะไร พอผมลงไปแสดงความรับผิดชอบ ว่าผมนี้เป็น
คนขับเขาพอใจครับ แค่อยิ้มแย้มแจ่มใส ไปโรงพักไปบันทึกอะไรเรียบร้อย
เผอิญว่าผมมีประกันเลยรอดตัวไป แต่ขณะนั้นผมก็ต้องเสียค่าปรับ ก็เถียง
กับตำรวจนิดนึงว่าความผิดกระทงเดียวนะ กรรมเดียว ความผิดกรรมเดียว
นะตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๐ คุณไม่มีสิทธิมาปรับฉันแยกกระทง
ตำรวจก็รู้จักผมดี เพราะผมเคยเป็นผู้พิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรี แต่ขณะ
เกิดเหตุชนกันนั้นดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘ มาทำผิดได้

ทุกคนทำผิดได้ทั้งนั้นแหละ แต่เมื่อเรารู้จักสิทธิรู้จักหน้าที่ ทุกอย่างสงบจบ
เคยขับรถชนท้ายเขาใหม่เมื่อตอนสมัยหนุ่มๆ ก็เคย ลงไปแสดงความเสียใจ
แล้วก็ขอโทษขอโพย เขาก็แค่เอาใบเสร็จรถไปซ่อม เอาใบเสร็จไปบอกเราว่า
ขอแค่นี้ แล้วก็ไม่ต้องทะเลาะกัน แต่นี่บ้านเราเป็นคนอแง ไม่รู้จักหน้าที่รู้จัก
แต่เรียกร้องสิทธิ สิทธิกับหน้าที่ต้องมีกันใช่ไหมครับ ถ้าท่านเรียนวิชาความรู้
เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป สิทธิต้องมีหน้าที่ ถ้าเรียกร้องสิทธิแต่ทำให้
ชาวบ้านเขาเดือดร้อนอย่างนี้เป็นการใช้สิทธิที่มีแต่จะเกิดความเสียหาย
ต่อผู้อื่นเขา ไม่ใช่ถ้าไม่พอใจท่านไม่มีสิทธิไปปิดถนนให้ชาวบ้านเขาเดือดร้อน
นั่นท่านเอาชีวิตเพื่อนที่ใช้เส้นทางมาเป็นตัวประกัน ไม่ผิดอะไรกับโจรที่จับ
คนไปเรียกค่าไถ่ ไม่ผิดอะไร คนอื่นเค้ามีความผิดอะไรที่เค้าต้องถูกไปเป็น
เครื่องมือปฏิบัติการตามความต้องการของท่าน แต่มันก็น่าเห็นใจฝ่ายรัฐ คือ
ถ้าไม่ทำอย่างนั้นก็ไมยอมพิจารณาข้อเรียกร้องของเขา นี่สรุปแล้วขอ
ประทานโทษทางฝ่ายค้านกับฝ่ายประชาชนไม่ดีกันทั้งคู่ถูกไหมครับ ผม
อาจจะพูดรุนแรงไปหน่อยนะ แต่พูดอย่างนี้เข้าใจง่าย ที่นี่ย้อนกลับเข้ามา
เดี่ยวผมก็พูดนอกเรื่องนอกกราวไปเรื่อยๆ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรตุลาการ
ไม่ใช่องค์กรอิสระเหมือนกับรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ เป็นองค์กรตุลาการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายตุลาการเช่นเดียวกับ
ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมหรือตุลาการในศาลปกครอง ระบบของเราเริ่ม
เป็นระบบศาลคู่ คือมีหลายศาล แต่ที่จริงนี้ มีตั้งแต่ดึกดำบรรพ์แล้วคือ
ศาลทหาร ซึ่งใช้สำหรับบุคคลบางประเภท คดีบางประเภท เวลาเขายึดอำนาจ
กันที เค้าก็ให้ผู้พิพากษาศาลพลเรือนทำหน้าที่เป็นศาลทหารด้วย เพื่อ
พิจารณาคดีให้เสร็จแล้วห้ามอุทธรณ์ห้ามฎีกา ตายก็ตาย ประหารก็ประหาร
ไม่ต้องอุทธรณ์ ฎีกา มันผูกมัดเป็นยุคๆ สมัยผมยังเป็นผู้พิพากษาศาลใหม่
อย่างที่ท่านรองเลขาธิการฯ แนะนำ ผมเองก็เคยรับราชการในภาคอีสานมา
หลายจังหวัดยกเว้นขอนแก่น ถามว่าทำไมถึงไม่อยากจะอยู่ขอนแก่น เกือบจะ

ได้มาอยู่เหมือนกัน ปี ๒๕๒๘ ผมดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
จังหวัดมุกดาหาร ๒๕๒๘ นะครับ อยู่ในสังกัดของสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา
ภาค ๔ อธิบดีภาคตอนนั้นก็พยายามไปอ้อนให้ผมย้ายมาเป็นหัวหน้าศาล
ขอนแก่น ผมบอกไม่เอา ไม่เอา ผมขอเข้าใกล้กรุงเทพฯ ท่านอธิบดีกับ
ปลัดทรวง พยายามจะเอาผมมาอยู่ขอนแก่น ผมบอกไม่เอา ผมเบื่อแล้ว
วิลล่าสีชา ก็ไม่ได้ปฏิเสธนะว่าไม่รู้จักแต่อย่างอื่นไม่บอก ผมบอกผมไม่เอา
แล้วผมบอกภรรยาผมอยู่บ้านคนเดียวไม่มีใครอยู่เป็นเพื่อนเป็นมนุษย์
คนเดียวในบ้าน ถ้าเกิดอะไรขึ้นท่านอธิบดีท่านปลัดจะรับผิดชอบไหม เขา
บอกพูดหนักขนาดนี้เลย ไม่เอาผมขอเข้าใกล้กรุงเทพฯ ผมขอไปทั้งหมด
๑๗ จังหวัด ได้จังหวัดที่ ๑๘ ที่ไม่ได้ขอ ตอนนั้นศาลสังกัดในกระทรวงยุติธรรม
กระทรวงยุติธรรมมีความซาติสม์พอสมควร ชอบทำให้ผู้พิพากษามืดหวัง
อะไรก็ไม่ให้ เดี่ยวจะหาว่าเอาใจมากเกินไป ผมเลยได้จังหวัดใกล้ๆ
กรุงเทพฯ เลยไปอยู่ฉะเชิงเทรา พูดไม่ออก ไม่ได้ขอนะ ขอไป ๑๗ แห่ง ขอน
ครนายก ขอตรังนั่นขอตรังนี้ จำได้ว่าขอไป ๑๗ แต่ตรังนี้ไม่มี เขาให้อันที่
เราไม่ได้ขอซึ่งปัญหามากเหลือเกิน แต่ตอนมาอยู่นี้ก็มาอยู่ ครั้งแรกนะครับที่
จังหวัดยโสธร แล้วก็ย้ายไปจังหวัดอุบลฯ อีก ๒-๓ ปีต่อมา ก็รับย้ายเข้าใกล้
กรุงเทพฯ เขากลัวว่าขยับอีกทีจะไปอยู่จำปาศักดิ์ ก็อยู่จนพูดอีสานได้ครับ
วันก่อนอยู่ในงานพิธีคุยกับท่านประธานสภาฯ คนขอนแก่น ท่านก็ถามว่า
ประธานโทษท่านเป็นคนที่ไหน ผมก็เลยเรียนท่านว่า “ผมเป็นคนกรุงเทพฯ
ครับ” (ภาษาอีสาน) ท่านประธานก็ตกใจ อ้าวแล้วทำไมพูดได้เหมือนละ
อยู่อีสานตอน (ภาษาอีสาน) ก็เลยหัวร่อกัน แล้วท่านก็ทราบโครงการนี้มา
ท่านก็บอกว่าไม่ให้ไปลงวันศุกร์ ลงวันศุกร์ผมจะไปจอยน์ด้วย บอกดีแล้ว
เพราะพวกผมทำงานขนาดนี้ต้องยอมรับเลยว่า ต้องอยู่ห่างๆ นักการเมือง
ที่สุด ทักกันก็ลำบากคุยกันก็ลำบาก เดี่ยวก็ไปเป็นประเด็นว่า เป็น
พวกนั้นพวกคนนี้ ทั้งๆ ที่ข้อเท็จจริงแล้วรู้จักหมดแหละ ทั้งสองข้าง เขา

จะบอกว่า อ้อ วสันต์เป็นเพื่อนร่วมรุ่นนิติศาสตร์กับกล้าณรงค์ จันทิก นี่พวกนี้ไม่เอาทักษิณ ต้องพวกเดียวกัน อย่างนี้ต้องอยู่ฝ่ายตรงกันข้าม นี่ตอนหลังเพิ่งมารู้นะ ว่าเพื่อนรุ่นเดียวกันอีกคนหนึ่งคือ จารุงศ์ เรื่องสุวรรณ ตกลงเป็นพวกใครกันครับ ก็เรียนหนังสือมาด้วยกัน ก็พูดกันเฮๆ ฮาๆ มึงๆ กูๆ ไปตามเรื่องตามราว อีกคนหนึ่งที่เลยไม่รู้เป็นเพื่อนใคร แต่ตอนนี้เขาก็ทำตัวเป็นกลาง คือ อาจารย์สุขุม นวลสกุล อันนี้ก็รุ่นเดียวกันลงท้ายพวกผมก็เลยคบใครไม่ได้ เพราะตัดสินใจให้ทางนี้แพ้ อีกฝ่ายหนึ่งก็หงุดหงิด ใช้ไม่ได้ ตัดสินให้ทางนี้แพ้ก็บอกว่าใช้ไม่ได้ลงท้ายคบใครไม่ได้เลย เขาเกลียดชังหน้ากัน แต่ก็เอา! ถ้าไม่เข้าใจกันก็ช่วยไม่ได้การตัดสินใจคดีก็จะมีฝ่ายหนึ่งพอใจ ฝ่ายหนึ่งไม่พอใจ แต่ในศาลยุติธรรมมีการตัดสินใจแบบหนึ่งที่ทุกคนพอใจ เพราะจบลงด้วยการประนีประนอมยอมความ โจทก์-จำเลย ก็เลยเดินยิ้มฉ่ำมือกันไปศาล แต่ของผมไม่มีการประนีประนอมยอมความ จะเอาเป็นเอาตาย แต่จริงๆ แล้วนี่นะ หน้าที่หลักของศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่คดีการเมือง คนที่มาพูดว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลการเมือง ก็ต้องบอกว่าคนนั้นโง่มากเลย พูดด้วยความไม่รู้จริงๆ ภารกิจหลักของศาลรัฐธรรมนูญ มีคดีประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ คือการตัดสินใจว่า กฎหมายฉบับไหนขัดรัฐธรรมนูญมาตราไหนหรือไม่ นี่เป็นอาชีพหลักเลยมีประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ คดีการเมือง มีไม่เกิน ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แต่กองเชียร์เยอะ ก็เลยดังขึ้นมาเป็นพักๆ ถ้าท่านสังเกตดูจะเห็นว่าทั้งปีศาลรัฐธรรมนูญทำอยู่ ๒-๓ เรื่องเหวอ เรื่องที่ ๑ คือ เรื่องพระราชกำหนดน้ำท่วม ถูกไหมครับที่ตั้งเป็นข่าว พอศาลรัฐธรรมนูญผ่านให้อีกฝ่ายหนึ่งบอกผ่านได้ยังไง ไม่ควรผ่าน เอาแล้ว หงุดหงิดแล้ว คดีที่ ๒ คือคุณสมบัติของนายจุฑพร พรหมพันธ์ พอตัดสินปั๊บ ฝ่ายที่พอใจก็ไชโยดี ส่วนฝ่ายไม่พอใจก็ สองมาตรฐาน ศาลเล่นงานอีกแล้ว เรื่องที่ ๓ คือเรื่องมาตรา ๖๘ เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญนำไปสู่การล้มล้างการปกครองหรือไม่ แค่นี้ระงับก็จะตายกันแล้ว ก็มีเรื่องต่างๆ ที่ผ่านไป ๓ เรื่อง เรื่องที่ ๔ ก็ไม่ถึง

กลับดัง คือเรื่องที่อาจารย์นัดเข้าชื้อกันเรื่องเรื่องโครงการที่เราเรียกกันว่า รับจำนำข้าว นี่เราก็มินต์เป็นเอกฉันท์ไม่รับ ไม่อยู่ในสนามของศาลรัฐธรรมนูญ ก็เป็นข่าว สรุปลแล้วศาลรัฐธรรมนูญทำงานกันปีละแค่นี้เหวอ ดูไม่คุ้มใช้ไหม ครับ ถ้าดูถึงปริมาณงาน ๓-๔ เรื่องต่อปีเองเหวอ ไม่ใช่ อยู่ว่างๆไม่ได้เหวอ เราก็มียานของเราตัดสินไปเรื่อยๆ ปีนี้ตัดสินไปตั้งหลาย ๑๐ เรื่อง นี่คือหน้าที่หลักไม่ใช่ศาลการเมือง ศาลการเมืองโดยตรงตอนนี่คือศาลฎีกาซึ่งมีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คนที่ไม่ใช่เนักการเมืองไม่มีสิทธิไปขึ้นศาลนี้ แต่นักการเมืองเองก็คงไม่อยากไปขึ้น แล้วก็คดีอีกประเภทหนึ่งคือ ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้ง แล้วก็ศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเลือกตั้ง ทำอะไรไปขึ้นศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา ถ้าเลือกตั้งท้องถิ่นขึ้นศาลอุทธรณ์ ถ้าเรื่องเลือกตั้งระดับชาติขึ้นศาลฎีกา อันนั้นแหละศาลการเมือง พวกผมก็ตัดสินเฉพาะเรื่องที่เรากำหนดไว้ก็เท่านั้นเองแค่นี้เขาก็จะตายกันแล้ว ถามว่าศาลรัฐธรรมนูญมาได้อย่างไร ศาลรัฐธรรมนูญนี้ตั้งขึ้นมาตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ เห็นไหมครับเมื่อก่อนคนเคยขึ้นชมรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ดีที่สุด แต่ตอนนี้ไม่เห็นมีใครพูดถึง เจียบไปเลยเห็นไหม นี่คือความคิดของคนที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ หรือเป็นการสร้างวาทกรรมเพื่อให้เห็นว่า ของที่ใช้ในปัจจุบันมันใช้ไม่ได้ ต้องฉบับนู่นฉบับนี้ ความจริงรัฐธรรมนูญทุกฉบับมีทั้งข้อดีข้อเสีย ก็ขึ้นอยู่กับเจตนารมณ์ของคนที่จะเขียนว่ามองประเทศชาติบ้านเมืองยังไง ศาลรัฐธรรมนูญนี้ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ นะครับ เริ่มตั้งเป็นตัวตนเมื่อปี ๒๕๔๑ แต่เดิมนี่จะมีองค์กรอยู่องค์การนึง เรียกว่า “คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ” ทำหน้าที่วินิจฉัยว่า กฎหมายฉบับไหนขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ที่มาที่ไปผมอยากจะเล่าตำนานของศาลรัฐธรรมนูญให้ฟัง ในสมัยที่คนที่นั่งอยู่ที่นี่และรวมถึงตัวผมด้วยยังไม่เกิด ยังไม่เกิดเลย ใครที่คิดว่าแก่ที่สุดในตอนนี้ก็ยังไม่เกิดเช่นเดียวกัน คือในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประเทศไทยโดยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องเข้าประกาศ

สงครามกับสัมพันธมิตร เป็นฝ่ายเดียวกับญี่ปุ่น เหตุผลก็คือญี่ปุ่นบุกครีป ญี่ปุ่นมีกำลังรบเหนือกว่าไทย ยกพลขึ้นบกชายทะเลด้านอ่าวไทย ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ยกพลขึ้นบกตั้งแต่ชายทะเล ด้านชะอำ หัวหิน ไล่ไปถึง ประจวบฯ ชุมพร สุราษฎร์ฯ ก็ได้รับการต่อต้านจากตำรวจตระเวนชายแดน ยุวชนทหาร ก็มีการเสียเลือดเนื้อไปพอสมควร ในที่สุดทางฝ่ายรัฐบาลก็ออก ประกาศให้ยอมวางอาวุธ เท่ากับว่าญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกและควบคุมประเทศไทย ไว้ได้ ประเทศไทยก็ยอมที่จะออกประกาศสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตรเข้าร่วมรบเป็นฝ่ายเดียวกับญี่ปุ่น ขณะนั้น มรว.เสนีย์ ปราโมช ถูกโอนจาก ตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ไปรับราชการในกระทรวงการต่างประเทศ ไปเป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน มรว.เสนีย์ ซึ่งประวัติของท่าน คือ ท่านจบเนติบัณฑิตอังกฤษ ได้เกียรตินิยมชั้นหนึ่ง เรียกว่า First class honours จากสำนักเกรย์อิน คือสอบได้ที่หนึ่ง ชนะคนอังกฤษทั้งหมด กลับมาเป็นผู้พิพากษาแล้วก็โอนไปเป็นทูตกระทรวงการต่างประเทศ เพราะในตอนนั้นกระทรวงการต่างประเทศคนที่เก่งด้านภาษาต่างประเทศ ยังไม่ค่อยมี ก็เลยเอาจากผู้พิพากษานักเรียนนอก อ.เสนีย์ ก็เล่าว่า วันหนึ่ง ก็ได้รับโทรเลขจากรัฐบาลไทย ว่ารัฐบาลไทยได้ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร อ.เสนีย์ ก็ถือโทรเลขอันนั้น เข้าไปพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา แล้วก็ส่งให้ดู ว่านี้รัฐบาลไทยประกาศสงคราม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาถึง ก็น่าจะงงนะครับ แล้วก็ถามว่า ท่านทูตจะเอาอย่างไร ท่านทูตจะทำอย่างไร อ.เสนีย์ ก็ถือโทรเลขนั้นทิ้งต่อหน้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ แล้วก็บอกว่า ผมไม่ปฏิบัติตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเขาก็งงๆ แล้วก็ บอกว่าท่านทูตกำลังจะเป็นกบฏรัฐบาลของตัวเอง ก็บอกไม่เป็นไรอย่างมาก ก็ตาย แต่ตอนนี้ยังอยู่อเมริกายังมาอยู่ไม่ได้ แล้วก็ประกาศตัวเองเป็นหัวหน้า ขบวนการเสรีไทยสายต่างประเทศ โดยมี อ.ปรีดี พนมยงค์ (หลวงประดิษฐ

มณูธรรม) เป็นหัวหน้าขบวนการเสรีไทยในประเทศ แล้วก็ได้อาวุธยุทโธปกรณ์ ปักจี้ต่างๆจากสัมพันธมิตร ตอนนั้นอเมริการวยมาก อเมริกาเข้าสงครามที่หลังตอนญี่ปุ่นบุกเพอร์ฮาเบอร์ อเมริกาเข้าร่วมสงคราม อเมริกาเป็นนายทุนใหญ่รวยมาก ก็ให้อาวุธยุทโธปกรณ์ งบประมาณสนับสนุนขบวนการเสรีไทย ก็มีขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นในประเทศไทย แล้วก็มีหลักฐานพยานว่าเชลยศึกฝรั่งทั้งหลาย ที่ถูกทรมานทรมานอยู่ที่กาญจนบุรี ก็ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ให้ผลไม้ ให้น้ำให้ทำจากคนไทย อันนี้ก็เป็นหลักฐานอย่างหนึ่ง ต่อมาเมื่อสัมพันธมิตรชนะสงคราม ญี่ปุ่นยอมแพ้รัฐบาลจอมพล ป. ก็ลาออก ก็มีการตกลงกันของสภา ก็ไปอุ้มเอา มรว.เสนีย์ ปราโมช มาเป็นนายกรัฐมนตรีชั่วคราว ท่านมองเห็นไหมครับว่าทำไมเขาไปเลือกเอา มรว.เสนีย์ มา เพื่อประโยชน์ในการเจรจากับฝ่ายสัมพันธมิตรงานแรกที่ มรว.เสนีย์ทำคือ ออกประกาศดื้อๆเลย ว่าการประกาศสงครามของรัฐบาลไทยเป็นโมฆะ ดื้อไหม เพราะประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย อังกฤษ ฝรั่งเศส เชื้อไปเลย แต่ตอนนั้นอเมริกาได้ช่วยไทยไว้อย่างมหาศาลไม่เหมือนขณะนั้นะ ก็คือบอกว่าพฤติกรรมอย่างนี้ก็เห็นด้วยที่จะถือว่า ไทยเป็นประเทศที่ไม่ต้องถูกยึดครอง ถือว่าไทยเป็นประเทศที่ไม่แพ้สงคราม แต่ว่าต้องเสียค่าปฏิกรรมสงคราม คือค่าปรับ ซึ่งก็จะเป็นข้าวปลาอาหาร และเงินจำนวนหนึ่งที่พอทนได้ ไทยก็ไม่ถูกยึดครอง อังกฤษและฝรั่งเศส เขียนแผนที่แบ่งประเทศไทยออกเป็นสองส่วน ด้านเหนือไปตลอดแหลมมลายูเป็นของอังกฤษ อีสานบ้านเฮานี้ฝรั่งเศสเขาเอาไป เอาหมดไปผนวกกับอินโดจีนหมด ฝรั่งเศสเสียไม่ดัง เพราะฝรั่งเศสถูกเยอรมันยึดครองเป็นประเทศแรก เนื่องจากมีเขตติดต่อกันแต่ก่อนเพื่อนเป็นมหาอำนาจที่แพ้ก่อนเพื่อน อังกฤษสู้สงครามมานานหมดเนื้อหมดตัวต้องการยืมเงินอเมริกา เพราะฉะนั้นไ้กันว่าไงก็ยอมๆหยวนๆ ไทยก็รอดไปได้ ในขณะที่เดียวกันเค้าก็ตั้งศาลอาชญากรรมสงคราม รู้สึว่าจะตั้งขึ้นที่ญี่ปุ่นถ้าจำไม่ผิด

ประเทศผู้แพ้สงคราม บรรดาผู้นำแม่ทัพนายกอง ก็จะถูกนำตัวซึ่งเป็น
 ผู้ก่อสงครามไปขึ้นศาลอาญาการสงคราม แล้วในที่สุดก็ถูกแขวนคอ ทำใ
 อ.เสนีย์คุยกับผม เนื่องจากผมเรียนจบแล้วนี้ ผมไปทำงานกับ อ.เสนีย์เป็น
 เวลา ๖ ปี แต่ไม่เคยสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ช่วงที่ อ.เสนีย์เป็น
 หัวหน้าพรรค พวกผมทนายความประจำสำนักงานได้รับความเดือดร้อนมาก
 ขึ้น เพราะต้องช่วยกันดูแลเอาเปอร์เซ็นต์จากค่าทนาย เข้าไปช่วยค่าใช้จ่าย
 ในสำนักงาน บอกว่าอาจารย์ไปเป็นหัวหน้าพรรคพวกเราเดือดร้อน ช่วยกัน
 ช่วยๆ กัน ไม่ต้องไปช่วยชาติบ้านเมืองหรอก ท่านก็เลยเล่าให้ฟังว่า ประเทศ
 ที่ถูกยึดครองอยู่ในฐานะลำบากมาก แม้เป็นผู้นำประเทศจะขึ้นรถไฟขึ้นหนึ่ง
 มีเงินก็ไม่ขายตัวให้ พูดยอะไรก็ได้ ขณะเป็นเมืองไทยท่านบอกจะไปพบ
 ทูตอังกฤษประจำประเทศไทย ก็ไม่ให้พบ ทั้งๆที่เรียนหนังสือห้องเดียวกัน
 คือ อ.เสนีย์ไปเรียนหนังสือที่ประเทศอังกฤษตั้งแต่ชั้นมัธยมนะครับ คำเรียก
 secondary school แล้วก็ไปสอบได้คะแนนเต็มร้อยที่เกรนท์ เขาก็มีเสนีย์
 เคยไม่รู้ปัจจุบันเขายังมีอยู่ไหม ทำยังไงไม่รู้สอบผ่านได้คะแนนเต็มร้อย
 ทุกวิชา แล้วก็ก็มีเพื่อนเรียนหนังสือมาด้วยกัน ไปขอพบก็ไม่ให้พบ พอไม่ให้พบ
 แกก็เขียนโน้ตเข้าไป บอกว่าเป็น classmate เก่า ขอพบในฐานะ classmate
 นี่ทูตก็ให้เข้าพบ ไม่นั่นมันเสียเพื่อน ก็บอกว่าถ้าอย่างนั้นพบได้ แต่ห้ามพูด
 เรื่องการเมือง แล้วมีจดหมายตอบกลับว่าพบในวันที่เท่า่นั้น เวลาเท่านั้น แต่
 ห้ามพูดเรื่องการเมือง อ.เสนีย์บอกว่าช่างเขา ขอให้เห็นหน้าเขาก่อน ก็ใช้วิธี
 นี้ละใช้ความเป็นเพื่อนแล้วก็มือเมรिकाคอยช่วยเหลือ ขณะเดียวกันอ.เสนีย์
 ก็บอกว่าแล้วคนไทยหละ จอมพล ป. กับพวก จะต้องถูกนำตัวไปขึ้นศาล
 อาญาการสงคราม ทำใ ก็ต้องอุม้ชูกัน ผมไม่ได้ชอบหน้าจอมพล ป. นัก
 แต่ก็เป็นคนไทย เราต้องดูแลรัฐบาลไทยต้องดูแลคนไทย ไม่เหมือนปัจจุบัน
 นะครับ ปัจจุบันพยายามถีบคนไทยไปให้ฝรั่งเช่นฆ่า ชอบปลักดันคนไทยไป
 ขึ้นศาลอาญาระหว่างประเทศทั้งสองค่าย สั่งฆ่าประชาชน ฆ่าตัดตอน

มันเรื่องอะไรทั้งคู่เป็นคนไทยก็ต้องดูแลคนไทยถึงจะถูก เขารักไทยภาษาอะไรจะเอาไปให้ฝรั่งเชือด ช่วงนั้นนี่ อ.เสนีย์ก็ให้สภาออกพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามขึ้นหนึ่งฉบับ เอาผิดย้อนหลังแก่ผู้กระทำการอาชญากรรมสงคราม ผิดหลักใหม่ครับนักศึกษาที่เรียนกฎหมายอาญากฎหมายอาญาจะลงโทษบุคคลย้อนหลังไม่ได้ บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการ อันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนด โทษไว้และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ไขใหม่ครับ แล้วการออกกฎหมายเรื่องอาชญากรรมสงครามเอาผิดย้อนหลังผิดหลักไขใหม่ครับ พอออกพระราชบัญญัติพวกนี้ก็ไปขึ้นศาล ศาลฎีกามีคำพิพากษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ ว่าพระราชบัญญัติอย่างนี้เอาผิดอาญาย้อนหลัง “ขัดรัฐธรรมนูญ” เป็นโมฆะใช้บังคับไม่ได้ ศาลฎีกายกฟ้อง ก็มีหลักกฎหมายทั่วไปอีกอย่างหนึ่ง ท่านนักศึกษาคงจะนึกออกว่าการกระทำความผิดครั้งเดียว พึงได้รับการพิจารณาครั้งเดียวถูกไหมครับ ทั้งการสอบสวนการฟ้องการพิจารณาครั้งเดียวถูกไหมครับ ทำได้ครั้งเดียว พอศาลฎีกาตัดสินยกฟ้องปั๊บ ฝรั่งเศสทำตาบริบๆ ก็ไม่รู้ทำไงก็พิจารณาแล้ว พิจารณาไปแล้ว คนไทยทั้งหมดก็ไม่ถูกนำไปขึ้นศาลอาชญากรรมระหว่างประเทศ เห็นไหมครับ ถ้ามว่า มรว.เสนีย์ โง่ถึงขนาดออกกฎหมายขัดรัฐธรรมนูญเหวอ คงไม่ใช่ น่าจะเป็นหลักมากกว่า น่าจะเป็นความเจ้าเล่ห์มากกว่า แต่ความเจ้าเล่ห์นี้ช่วยคนไทยนะ ก็หัวเราะกันทุกคน สุขสบายขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็มีคนสงสัยว่า ทำไมศาลฎีกาอำนาจเยอะจึงสภาออกกฎหมายตามที่รัฐบาลเสนอ ศาลฎีกาบอกกฎหมายเป็นโมฆะเฉยเลย ใหญ่คับบ้านคับเมืองไปหน่อยไหมศาลฎีกา การวินิจฉัยอย่างนี้ ควรจะเป็นอำนาจของสภามากกว่า ก็เลยมีแนวคิดที่ว่า ศาลฎีกาใหญ่โตเกินไป ต้องลดอำนาจศาลฎีกา น่าจะเป็นอำนาจของสภาก็ได้แย้งกัน ศาลฎีกาก็อ้างว่าไม่รู้ละ ถ้ากฎหมายไหนฉันต้องใช้อันก็มีอำนาจตัดสินเสมอละ ว่ากฎหมาย

นั้นใช้ได้หรือใช้ไม่ได้ในที่สุดในระยะหลัง ในปี ๒๔๙๒ ก็มีการเขียนรัฐธรรมนูญ
ตั้งคณะขึ้นมาคณะหนึ่ง เรียกว่าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ จะประกอบด้วย
ประธานวุฒิสภา เป็นประธาน มีประธานสภาผู้แทน ประธานศาลฎีกา อธิบดี
ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ เจ้ากรมพระธรรมนูญ แล้วก็มีผู้ทรง
คุณวุฒิทางกฎหมายที่สภาเลือกมาอีก ๓-๔ คน มีเลขาธิการคณะกรรมการ
กฤษฎีกาเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะนี้ก็มีหน้าที่วินิจฉัยว่า กฎหมาย
ฉบับใดขัดหรือไม่ ตามที่ผู้มีส่วนได้เสียในคดีร้องเข้ามา ซึ่งตั้งแต่มีคณะ
กรรมการชุดนี้มา ก็ไม่เคยตัดสินว่ากฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญสักฉบับเดียว
แม้กระทั่งประกาศของคณะปฏิวัติสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ สั่งคนไป
ควบคุมไปขังในฐานะการเป็นบุคคลอันธพาล คณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญ
ก็วินิจฉัยว่าไม่ขัด อะไรก็ไม่ขัดสักอย่างลงท้ายก็เลยว่างงานไม่มีงานทำสัก
อย่าง ไม่มีใครร้องเข้ามา ไม่มีงานทำ แต่ก็คงยังมีคณะกรรมการตุลาการ
รัฐธรรมนูญสืบทอดกันมาตามรัฐธรรมนูญทุกฉบับ จนเมื่อมีการยกร่าง
รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ก็วิวัฒนาการจากคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมาเป็นศาล
รัฐธรรมนูญ ซึ่งทำหน้าที่หลักอันนี้แหละตัดสินว่ากฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ แล้วเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้ตรวจสอบคุณสมบัติและการกระทำของ
นักการเมือง ตรงนี้ก็เป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งไปกระทบกับผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งมีอิทธิพล
ในบ้านในเมืองเยอะ เห็นไหมครับตั้งแต่สมัยโบราณมีคดีชุกหั้นภาค ๑
ภาค ๒ เวียนหัว มีมือไปปิดล้อม มีมือไปขู่อะไรต่ออะไรสารพัดอย่าง แล้ว
ก็บอกว่านี่คือศาลการเมือง ความจริงไม่ใช่แต่ไม่ค่อยได้เป็นขาวนะครับ
ปีนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญไปแล้ว
๓ ฉบับ ตกกระป๋องไปแล้ว ๓ ฉบับ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่า
กฎหมายมาตราใดขัดรัฐธรรมนูญเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ ๓ ฉบับเห็นไหมครับ
แต่ไม่ค่อยเป็นขาว ฉบับที่ ๑ คือ พรบ.ขายตรง ที่ระบุว่า พวกพอมิจำเลย
กระทำความผิดให้กรรมการนิติบุคคล ผู้จัดการผู้มีอำนาจทั้งหลายใน

นิติบุคคลนั้นรับผิดชอบ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตัวเองไม่ได้เกี่ยวข้อง ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญก็ได้วินิจฉัยว่าขัดกับหลักมาตรา ๓๙ วรรคสอง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลบริษัทถูกใหม่ จนกว่าจะมีคำพิพากษาศาลว่าผิด อันนี้ไปสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผิด จนกว่าจะพิสูจน์ได้ก็กลับข้างกัน นี่เราก็มองว่ามีเหตุผลเหมือนกันนะที่ออกกฎหมายนี้ เพราะรู้กันอยู่เต็มอกว่าพวกเขานี้แหละ ใครที่เกี่ยวข้องไม่เกี่ยวข้อง เขาก็แก้ตัวเอา แต่ลักษณะการทำงานเมืองไทยก็น่าเห็นใจ ถ้าไม่อย่างนั้น เหม่าเช่า ตำรวจก็จับแจ้งข้อกล่าวหาแข่ง อัยการก็ฟ้องแข่ง เขาไปแก้ตัวเองในศาล ใครแก้ตัวเก่งก็รอดตัวไป ใครแก้ตัวไม่เก่งก็ตายก่อน

อีกฉบับหนึ่งคือ พรบ.ตุลาการ ที่ให้ก.ต.ใช้ดุลยพินิจเรื่องคนพิการ เพราะขัดรัฐธรรมนูญที่ต้องให้โอกาส ล่าสุดคือ ประมวลรัษฎากร เรื่องภาษีไม่ทราบว่าเป็นใครกรรมาทำงานบ้างไหมครับ ไม่ได้ทำแล้วไป ถ้าัวเมียทำงานนี้มีประเด็นเลย ถ้าเมียทำงานกินเงินเดือนนี้สามารถแบ่งแยกคำนวณได้ แต่ถ้าเมียทำงานอื่นที่ไม่ใช่เงินเดือน กฎหมายบังคับให้นำมาเป็นรายได้สามี และให้สามีเสียภาษี ซึ่งมันค่อนข้างที่จะทุเรศชนิดหนึ่ง มันก็เกิดความลักลั่นกันระหว่าง ผู้หญิงที่มีสามีทำงานกินเงินเดือน กับทำงานอิสระไม่ว่าจะเป็นเรื่องค้าขาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ายกตัวอย่างนี้เห็นได้ชัดเลย เมียเป็นหมอเปิดคลินิกรายได้ผู้หญิงต้องเอามาเป็นรายได้สามี จะบ้า! ก็เป็นรายได้วิชาชีพเขา โดยเฉพาะ เขารับตรวจสอบบัญชีบังคับให้เอารายได้นั้นมาเป็นของสามี แต่ถ้าเงินเดือนแยกได้ นี่คือการแตกต่างระหว่างรายได้ เลือกปฏิบัติ แล้วก็เลือกปฏิบัติระหว่างหญิงที่มีสามีกับหญิงไม่มีสามี โดยจะอ้างว่าเป็นกระเป๋เดียวกัน เป็นครอบครัวเป็นครัวก็ถูกส่วนหนึ่ง ถ้าอย่างนั้นไม่เอาเหมาหมด เมียกินเงินเดือน ลูกจ้าง เป็นข้าราชการ เป็นพนักงานบริษัท ก็เอาเหมาหมดเป็นรายได้สามีหมด แล้วดูซิใครจะจดทะเบียนสมรส ตัวใครตัวมันดีกว่า ผู้ชายชอบอยู่แล้ว ถ้ามีเมียโดยไม่จดทะเบียน ถ้าผู้หญิงบอกทำไม่ไม่จดทะเบียน ไปเมื่อไหร่ก็ไป

กัน ไม่พอใจก็หาใหม่ หาใหม่แค่คิดก็ผิดแล้ว เอาชีวิตเป็นเดิมพัน สามภรรยา
 บอกรักกันประหนึ่งว่าจะตายแทนกันได้ คือต้องตายกันไปข้างหนึ่ง ฉันไม่ได้
 ตายแทนเธอนะ เธอต้องตายแทนฉัน คือต้องตายกันไปข้างหนึ่ง ครบนี้ก็คือ
 ตัวอย่างง่ายๆ ดำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ผมหงุดหงิดใจอย่างยิ่งสำหรับ
 คำพูดที่ว่าเป็นโก๊แต่คนพูดไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ สองมาตรฐานอีกแล้ว สอง
 มาตรฐาน double standard แปลว่าอะไรครับ เห็นพูดกันโก้ ว่าสอง
 มาตรฐาน คือเรื่องอย่างเดียวกัน แล้วตัดสินไม่เหมือนกัน ปฏิบัติไม่เหมือนกัน
 จึงจะเรียกสองมาตรฐาน ถ้าแต่ไหนแต่ไรมาไม่เคยทำเลย ก็มีมาตรฐานเดียว
 เพราะฟังเคยทำ คำก็พูดเอาแต่ได้ที่พรรคอื่นยุบได้ ทำไมพรรคประชาธิปัตย์
 ไม่ถูกยุบ ก็คนละข้อหา ไม่รู้ละ อย่างนี้พูดกันไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ละอันนี้ผู้หญิงต้อง
 งอนผู้ชาย ไม่รู้ละก็หยวนๆ น้า ผู้ชายเป็นอย่างนั้นนะ ตอนไปจีบคำก็ยอม
 ทุกอย่าง คำจะไปขบปึงก็เดินตามหอบให้ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ก่อนแต่งงาน
 เราก็ดูตามเขา พอแต่งงานแล้วเขาก็เดินตามเรากลับออกนอกกลุ่มนอกทาง
 กลัวมึกึก เพราะฉะนั้น ใครคิดจะมีเมียก็โปรดระวังไว้ ถ้ามัวเอา ผมพูดแบบ
 นี้ได้อย่างไร โชผมโง่มาก่อน พูดได้ตรงนี้นะ โง่มาหลายสิบปีแล้ว แต่ก็ต้องยอม
 โง่ละทำงี้ได้ ไม่ทราบว่ามันศึกษาคงจะยอมโง่ต่อไปนะ คำว่าสองมาตรฐาน
 พูดกันโก้ หมายถึงปฏิบัติข้อหาเดียวกัน เรื่องเดียวกัน แต่ปฏิบัติไม่เหมือน
 กัน เช่น เคยมีเหตุเกิดขึ้นที่ขอนแก่นนานมาแล้วสมัยตึกดำบรรพ์ รู้จักไหม
 ครับหวย สลากกินรวบ นักศึกษาเคยเล่นหวยเถื่อนไหม เคยไหม เคยก็ไม่บอก
 ผมเคยเล่นหวยตั้งแต่รุ่นขาสันมัธยมต้น เมื่อก่อนไม่ใช้ธรรมดาเหมือนกัน
 รุ่นขาสันนี้เล่นหวยเล่นมวยกับเพื่อน อ้าวมวนัดชกกัน ๘ คู่ เฮ้ยเฮ้ยยังงี้
 เลือกกัน ๔ คู่ เอาแดงหรือน้ำเงิน คู่ละบาทเดียว สมัยก่อนบาทเดียวก็
 เยอะนะ บาทเดียวกว่ายี่สิบบาทหนึ่ง เอาคู่ละบาท หวยก็แทงบาทเดียว
 เจ้ามือหวยมี ๒ คนของกลางจับได้เท่ากัน คนหนึ่งรอการลงโทษ อีกคนหนึ่ง
 เข้าคุกอย่างนี้เรียกว่าสองมาตรฐาน ข้อหาเดียวกันของกลางเท่าๆ กัน

คนหนึ่งเข้าคุก คนหนึ่งรอกการลงโทษ อย่างนี้เรียกว่าสองมาตรฐาน ซึ่งสองมาตรฐานในสังคม ต้องระแวงไว้ก่อนว่าสงสัยจะมีการคอร์ปชั่น สงสัยจะทุจริต ใครที่รอกการลงโทษก็แปลว่าคนตัดสินได้จัดการกับฝ่ายนั้น ใครที่ติดคุกก็แปลว่าคนตัดสินไม่ได้จัดการกับฝ่ายนั้น เรียกว่ากินสินบน ถ้าบังเอิญจำเลยที่ได้รับการรอกการลงโทษเป็นผู้หญิง อาจไม่ใช่สินบนก็ได้ ประทานโทษอาจเป็นสินลาง นี่คือตัวอย่างของสองมาตรฐาน คดีฆ่าคนตาย ๒ เรื่อง ข้อหาเดียวกัน ขอให้ลงโทษทางอาญาตามมาตรา ๒๘๘ เหมือนกัน ทำไมคดีหนึ่งยกฟ้อง คดีหนึ่งลงโทษใช้ไหมครับ ก็มันเหตุเกิดคนละที่ พยานคนละชุด มั่นคนละเรื่องกัน เรื่องหนึ่งศาลลงโทษเรื่องหนึ่งศาลยกฟ้องไม่ใช่สองมาตรฐาน คดีเดียวกันยังยกฟ้องบางคนลงโทษบางคนเลย ใช้ไหมครับ ยังยกฟ้องบางคนเลยเพราะพยานไม่พาดพิงถึงคนนั้น นี่ขนาดคดีเดียวกันยังอย่างนี้ไม่ใช่สองมาตรฐาน พอเกิดข้อแตกต่างอย่างนี้จึงจะเกิดสองมาตรฐาน เช่น สมัยหนึ่ง เมื่อก่อนสมัยปี พ.ศ.๒๕๒๐ ศาลเชียงใหม่พิพากษาลงโทษฝรั่งชาวอิตาลี ๒ คน มีเฮโรอีนคนละ ๑ หลอดน้ำหนักเท่าๆกัน ชาวอิตาเลียน ๒ คนนี้อายุเท่ากัน คืออายุ ๒๗ ปี ผมจำได้ ศาลจังหวัดเชียงใหม่จำคุกคนละ ๖ เดือนหลังจากได้รับสารภาพแล้ว คือจำคุก ๑ ปี ลดรับสารภาพกึ่งหนึ่งเหลือจำคุก ๖ เดือน จำเลยทั้ง ๒ คดีนี้ก็อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ยังไม่รู้ต่อนั้นมันมีอุทธรณ์เดียว ไปเข้าคนละคณะ คณะหนึ่งยื่นจำคุกอีกคณะหนึ่งแก้เป็นรอกการลงโทษ ฝ่ายศาลจังหวัดเชียงใหม่อ่านไปเรียบร้อยแล้ว ทางสถานทูตอิตาลีเขาก็ร้องผ่านกระทรวงการต่างประเทศของไทย กระทรวงการต่างประเทศก็ส่งมาที่กระทรวงยุติธรรม ก็ส่งมาที่ศาลฎีกาทำแทน ก็ส่งมาที่ประธานศาลฎีกา ก็ตายทำโละก็ทำอย่างนั้นจริงๆ คดีทั้งสองเรื่องนี้ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้อยู่ ณ ขณะนั้น ต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เห็นไหมครับจำได้ไหมครับ ประมวลมาตรา ๒๑๘, ๒๑๙

* * * *

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่
ของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
แก่ประชาชนในระดับจังหวัด

เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน”

โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ณ เชื้อนกวางภรณ์ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ท่านวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สวัสดีครับ พี่น้องที่เคารพครับ ผมคนกรุงเทพฯ ครับ แต่ว่าพอสื่อสารภาษาบ้านเขาได้อยู่ ปกติเด้อครับ ผิดปะ? (อะไม่ผิด..) ความจริงก็เคยมาเยี่ยมมายามอยู่หม่องนี้หลายทีอยู่ มั่นใกล้สี่ฮอดชาวปีเดอนั้น มาอีกทีหนึ่งก็มีความสวยงาม มั่นก็เหมือนกับเวลาเค้ากล่าวถึงอะครับ นี่พูดไทยปนลาวบ้าง เค้าก็บอกว่า กล่าวยินดีต้อนรับ ตั้งแต่ท่านย้ายไปแล้ว บ้านเมืองนี้เจริญขึ้นเออ..มันหมายความว่ายังไง? มันก็หมายความว่า “เอ๊ะ! ไอ้ฉันนี่มันตัวช่วยดี ทำไมอยู่แล้วมันไม่ค่อยเจริญ” แต่จริงๆ มันก็เป็นธรรมชาตินะครับ เพราะบ้านเมืองมันต้องเจริญไปเรื่อยๆ มันไม่ได้อยู่ที่ใครคนใดคนหนึ่งหรอก ผมอยากจะกล่าวอะไรกับพี่น้องสัก ๒-๓ เรื่อง ที่อยากจะพูดถึง ท่านสุพจน์ พูดเมื่อกี้ “เรื่องสิทธิ” คนเราใช้สิทธินะครับ มีสิทธิ ท่านอยากพูดอะไร ท่านพูด มักเว้าอืฮยัง เว้าโลด แต่อย่าฮาไปด่าชาวบ้านเขาเด่ เขาก็มีสิทธิแม่นปะ? เขาก็บ่อยากให้มีไผ่มาด่ามาว่าแม่นปะ? เขาก็บ่ อยากคือกันนั้นหละ เราพูดได้

อยากพูดอะไรพูด แต่อย่าพูดไปก้าวร้าวไปล่วงเกินชาวบ้านเขา เขาก็มีสิทธิที่จะไม่ให้ใครมาด่าเหมือนกันใช่ไหม? เราต้องการเรื่องโน้นเรื่องนี้ เราเรียกร้องได้ แต่อย่าทำให้ชาวบ้านเค้าเดือดร้อน อย่าทำให้คนอื่นเขาเดือดร้อน ไฉนเราเห็นข่าวไหมครับ? เราไม่พอใจอะไรก็ปิดถนน แล้วไอ้คนใช้ถนนมันผิดตรงไหน มันต้องเดือดร้อนเพราะเรา มันก็เหมือนกับเราคิดไปคิดมาเหมือนกับไอ้โจรผู้ร้ายเรียกค่าไถ่ จับคนไปบอก “มึงไปเอาเงินมา ไม่งั้นกูฆ่าไอ้บักนี่” แล้วไอ้คนที่ถูกข่มขู่ไปทำความเดือดร้อนอะไรให้แก ถูกไหมครับ? มีสิทธิต้องมีหน้าที่ แล้วต้องรู้จักกฎเกณฑ์กติกาๆ ของเราที่มีกติกาเยอะเห็นไหมครับ? แต่มันชอบเสียง.. เสียง “เอ้อ..มาพอกันเด้อ ขอยสียเสียง” ไม่ใช่เสียงนะ เสียง (หลบเสียง) นี่เค้าตั้งป้าย “ห้ามเดินลัดสนาม” โห้ย..กูปได้ย่างเด่ กูเล่นโลดมันห้ามเดินแต่กูวิ่งจะทำไม เห็นไหมครับ? ดูครูบาเป็นตัวอย่าง (ดู..หม่องนี้บ่มีครูบาเด่ มีแต่คล้ายๆ ถ้าห่มผ้าเหลืองมาละก็เออ.. บ่ต้องโกนหัว กระผมไม่ได้ว่าท่านรองฯ เด่ เออ..อยู่ทางล่งก็มี ทางลุ่มก็มีอยู่ ครูบาเค้าห้าม (มีศีลใช้ไหมครับ) หลังเที่ยงห้ามกินของขบเคี้ยว (โห้ว..กูกินนมเลย) กินนมนี้ไม่ต้องกินอาหารอยู่ได้เป็นเดือนๆ นะครับ กินนมเขาให้ ไฉนม ไอ้ไวตามิลค์ แลคตาซอย ก็เป็นอาหารนะ นมสดอะไรก็เป็นอาหาร ก็ทำไม? นี่ก็เสียงเหมือนกัน เค้าเรียก “เสียงสิกขา เสียงศีล” เขาห้ามไม่ให้เป็นเจ้าของเงิน เป็นเจ้าของทรัพย์สิน (ไม่แตะ ไม่จับเงิน) แต่ใส่กุญแจ ผมก็เคยเป็นเด็กวัดเก่ามาก่อน ตอนเด็กๆ ก็เรียนหนังสือ ก็เคยอยู่วัด “เอ้า..นายวสันต์ เธอไปไขกุญแจ (โน้น..ไม่ได้ยอมไข ให้เค้าไข) หยิบเงินออกมา ๑๐๐ บาท เอามาดูสิ หยิบมากี่ใบ” เอ้า.. ยานดูสิ จริงๆ หยิบมา ๑๐๐ “เอ้า..ไปซื้อเสียงโซคมา (โห้ย..อาบตี๊กเดินนั้นแหนะ) โห้ย..เป็นครูบาเป็นพระเป็นเจ้าเล่นห่วย มันสิถูกบ่? นี่คือการเสียงสิกขา (ไม่แตะเงิน แต่แสดงความเป็นเจ้าของ) ใช่ไหม? คือ ไม่ไปสัมผัส แต่แสดงความเป็นเจ้าของ บางคนร้ายกาจ จะจับตัวผู้หญิง (อะ..ใส่ถุงมือ เออ..ไม่สัมผัสเนื้อ ใส่ถุงมือ) ถ้าเฮ็ดอีกแวนึ่งบอก “กูใส่ปลอก”

ยุ่งตายเลยนะครับ นี่คือคุยกันเล่นสนุกๆ ก็บอกว่า คนเรามีสิทธิ ต้องเคารพสิทธิของคนอื่นครับ เราจะใช้สิทธิ เหมามีสิทธิ เหมามีเสรีภาพ ผู้อื่นเขาก็มีนํ้ากันนั่นล่ะ ถ้าเราเคารพสิทธิของคนอื่น อย่าให้คนอื่นเขาเดือดร้อน มันก็อยู่กันได้ เราอยากจะเรียกร้องอะไร เราก็เรียกร้องไปตามขั้นตอนตามหลักเกณฑ์ แต่ที่นี้บางทีมันก็หงุดหงิดถูกไหม? ไปเรียกร้องให้คนมีอำนาจ เขาก็เฉย “เฮ้ย! กูเดือดร้อน”..เฉย.. เดือดร้อนก็ช่างมันบ้าง ช่างแม่มันโหด กูไม่เดือดร้อนกับมึง เฉยๆ.. มันก็เลยต้องปิดถนนถูกไหม? พอปิดถนนแล้วมันได้ผลทุกทีเนี่ย..มันก็ลำบาก ระหว่างไอ้คนเป็นรัฐบาลกับคนเป็นชาวบ้าน ยุ่งที่สุด! อย่างนี้เหมือนกัน ท่านบอกว่ามีสิทธิของผู้ชายผู้หญิงเสมอกัน ท่านเห็นไหมครับตอนนี้นายกเป็นผู้หญิงแม่นบ่? มีปลัดกระทรวงเป็นผู้หญิงตั้งหลายคนเห็นไหมครับ? สิทธิของผู้ชายผู้หญิงเท่าเทียมกัน ท่านไม่เห็นพูดถึงสิทธิของตุ๊ดเลย แต่กฎหมายไทยยังไม่รับรองนะครับว่าคนจะเปลี่ยนเพศได้ ยังไม่รับรอง เกิดไปเป็นผู้ชายก็เป็นผู้ชายโหด บางทีมันก็ปวดหัวนะครับ มาถึงบอก “ชื่ออะไร” “ชื่อนายสมชาย” (ไอ้โห..มันงามกว่าแม่หญิงจริงๆ อีก) ถ้าไม่ได้เอาปากพูดออกมา เราจะไม่รู้เลยว่านี่เป็นผู้หญิงหรือเป็นผู้ชาย เราเห็นประกวดสาวประเภท ๒ บ่ครับ? เห็นในโทรทัศน์บ่ครับ? (ไอ้ว..มันงามกว่าแม่หญิงเต๋ๆ อีฉฉา? เน๊าะ..อีฉฉาบ่นาง? มันงามกว่าหมู่เฮาเน๊าะ) แต่มันต้องใช้เงินใช้ทองทำศัลยกรรม กฎหมายไทยยังไม่ยอมรับไม่เหมือนต่างประเทศครับ แต่งงานกันก็ได้ แต่งงานกันเขาก็ปรับจดทะเบียน ได้แต่ไปแต่งงาน ไปหอมแก้ม อยากเฮ็ดอียังเฮ็ดโหด เฮาป่ได้ไปเฮ็ดนํ้า เฮ็ดปลงเนี่ยครับก็คือ หลักเกณฑ์แบบนี้ก็รับรองสิทธิต่างๆ เนี่ยถ้าถามว่าพวกผมทำงานอะไร อาชีพหลักมันก็จะมีย่อเขียนขึ้นมาว่า ให้พวกผมตัดสินใจว่ากฎหมายที่เขากำลังทะเลาะกัน ที่ศาลจังหวัด ศาลแขวง ศาลอะไรพวกนี้นะ หรือศาลปกครองจะใช้นั้นเป็นกฎหมายที่ใช้บ่ได้ เป็นกฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ อันนี้ก็ตกมาหน้าที่พวกผมแล้วจะต้องตัดสินใจมันขัดหรือบ่ขัด

(หมายถึงกฎหมายขัดต่อครับ) เมื่อก่อนนี่ก็มีตัดสินไป “เรื่องกฎหมายอุทยานแห่งชาติ” เราก็ต้องแยกให้ออกว่าของเราตัดสินกฎหมายไม่ขัด แต่ที่มันขัดก็คือการกระทำของเจ้าหน้าที่ การกระทำของเจ้าหน้าที่นี่ละที่มันขัด อันนี้อยู่นอกเขตศาลผม ผมไม่เกี่ยวก็ต้องไปฟ้องศาลปกครอง ไม่ใช่มาฟ้องศาลผมเดี๋ยวนี้อะอะอะไร ส่งศาลรัฐธรรมนูญหมด เอ้า! แค่อั่งรับก็ไววาย พอสั่งไม่รับบางคนก็ไววาย แต่ไม่ใช่อยู่ซี้ๆ เเต่ มีงานเห็ดตลอด แต่ที่นี้ฟ้องคดีมันเบาละ เราก็ออกมาพบปะประชาชนบ้าง ก็ไม่จั้นพูดอยู่ข้างเดียว โจมตีกันไปก็โจมตีกันมา ไม่รู้อะไรกัน มันก็แบ่งข้างแบ่งค่าย พอความคิดไม่เหมือนกันเชียร์การเมืองคนละข้างเลยทะเลาะกัน แทบจะฆ่ากันตาย คนเรามันคิดไม่เหมือนกันถูกไหมครับ? มันคิดไม่เหมือนกันหรอก อยู่บ้านเดียวกันยังคิดไม่เหมือนกันเลยถูกไหม? ผัวเมียทะเลาะกันบ้างไหม? บ่อยไป (ทุกวัน? เค้าว้าทะเลาะกันมากๆ ลูกจะตก) เห็นไหมครับ ผัวเมียก็คิดไม่ตรงกัน ถ้าความคิดมันเหมือนกัน ผู้ชาย ๑๐๐ คนก็วิ่งไปชอบผู้หญิงคนเดียวกันหมดสิ ผู้หญิง ๑๐๐ คน ก็ชอบผู้ชายคนเดียวกันหมดสิ มันคิดเหมือนกันไม่ได้หรอก แต่ว่าความคิดที่ไม่เหมือนนี้ มันต้องอยู่กันได้ถูกไหม? (มันก็ต้องอยู่กันได้) พวกผมอยู่กันมาเนี่ยะ นี่นั่งกันอยู่ตรงนี้ ๔ คนในที่ประชุมก็เห็นไม่ค่อยเหมือนกันหรอกนะ มันก็เถียงกันพอแรง (ตรงนี้ก็ไม่ใช่เหมือนไข่ไหม) คิดก็ไม่เหมือนกันแต่ก็ทำงานด้วยกันได้ละครับ ลงมติ vote ผมเป็นเสียงข้างน้อย ผมแพ้ผมก็ยอม ไม่ว่ากันนะครับ ออกคำตัดสินมา เออผมเห็นก็เห็นก็เสียงข้างมากกว่านั้น เราก็เห็นนำแหงๆ ไปตามเรื่องตามราว ไม่เห็นด้วยก็เก็บไว้ มันก็ไม่ใช่เป็นไร มันก็อยู่ด้วยกันได้ คนจะเห็นเหมือนกันหมดทุกอย่างไม่ได้หรอกไม่ได้.. เพราะฉะนั้นคนคิดไม่เหมือนกันไม่ใช่ศัตรู ก็เป็นเพื่อนกันได้ ต้องให้ความเคารพเสียงข้างมาก เหมือนอย่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ตอนลงประชามติผมก็เชื่อว่าพี่น้องที่นี้ไม่เอาละครับ ผมเชื่อว่าส่วนใหญ่จะไม่เอา แต่เมื่อเสียงข้างมากเขาเอา มันก็เอาๆ ถูกไหม? เออ..เอาๆเอาโลด ก็ไม่ว่าอะไรหรอก

มันก็ต้องอยู่กันอย่างนี้ละครับ เพราะถ้าเลือกผู้แทนฯ ไป ฝ่ายท่านเป็นเสียงข้างมากบ้าง เสียงข้างน้อยเค้าก็โอเค แต่อย่าทำอะไรให้มันเป็นเรื่องซีโกง เขาก็เล่นงานเอา มันก็อยู่กันอย่างนี้ ก็ใช้สิทธิใช้เสียงกันตามกฎหมาย แต่ว่าของเรามีกฎหมายเอาไว้คอยเสียงนะครับ เอาไว้คอยเสียง.. โดยพวกเจ้าหน้าที่ก็ตัวดี ท่านรู้จัก ส.ป.ก. ส.ป.ก. เป็นยังงัยครับ แถวนี่มีไหม แถวนี่คงไม่มีนะครับ มีไหมครับ ส.ป.ก. อ้อมีเหมือนกันหรือครับ ส.ป.ก. นี่เค้าบอกเอกสารแสดงสิทธิ (ไม่ใช่) คนจะได้ ส.ป.ก. ต้องเป็นคนที่ไปบุกกรอกอยู่ในป่าสงวน แต่เป็นป่าสงวนที่มันเสื่อมโทรมหมดสภาพไปแล้ว พอเป็นที่ทำกินได้ เค้าก็โอเค ออกรับรองให้ ใบรับรอง ส.ป.ก. นี่คือท่านองว่าฝ่ายรัฐบาลไม่เอาโทษที่แกบุกป่าสงวน ให้แกทำกินไปชั่วครึ่งชั่วคราว แล้วก็ให้สิทธิไปถึงลูก แต่ห้ามโอนลูกไหมครับ? แล้วจริงๆ มันโอนกันไหม? ขายใช่ไหม? วิธีการมันไม่ยากหรอก.. (วิธีการมันไม่ยาก) เจ้าของ (คนขาย) มันก็มาเซ็นสละสิทธิ์แมนบ่? ไอ้คนซื้อ มันก็มาบอกว่าขอใช้สิทธิ ปลัดอำเภอก็ทิ้งระยะสักอาทิตย์นึง คราวนี้สละสิทธิ์ก็สอบสวน “เนื่องจากที่ตรงนี้สละสิทธิ์แล้ว สอบสวนคนซื้อเห็นสมควรให้เอามาใช้สิทธิตรงนี้ได้” (แล้วก็ไปจ่ายเงินกันข้างนอก ปลัดอำเภอก็ได้เงินนำหนา แมนบ่?) นี่ละเว้ากันตรงนี้นี่ละ ผู้ว่าฯ ชัยภูมิเก่านั่งอยู่ตรงนี้ เนีย.. บักเนียหมุ่มเองละๆ อติตผู้ว่าฯ (เฮ้อ..ไปหาว่าผู้ใหญ่บ้านอีก) เนีย... ส.ป.ก. จริงๆ แล้วก็ไม่ใช่เอกสารสิทธิ์เดี๋ยวนั้น ไม่ใช่ เพียงแต่ว่าเค้าไม่เอาโทษเท่านั้นละ อนุญาตเหมือนใบอนุญาตให้ทำกินไปได้ ไม่ได้ใช้สิทธิ แต่ต่อไปถ้าเขาจะพัฒนาให้เกิดมาออกโฉนดได้อะไรได้ ก็เป็นเรื่องของนโยบายรัฐบาล ที่นี้ของเรามันไม่ใช่ “เฮ้อ! ขายแมนบ่? ได้ที่ปั๊บบุกป่า ป่าตรงนี้นั้นยังไม่เสื่อม เขาก็เอ็ดให้มันเสื่อมซะ ลูกไหม? มันเล่นกันแนวนี้” เออ..ป่าแนวนี้มันยังไม่เสื่อมโทรม แต่อยากได้ กูอยากได้กูก็เอ็ดให้มันเสื่อมซะ มันเล่นกันแนวนี้เฮ้ยป่านี่ยังไม่เสื่อมโทรมแต่กูอย่างไ้ไ้ไ้ กูอยากได้ก็เอ็ดให้มันเสื่อมซะ ก็ตัดแม่งตึบๆๆๆๆ แล้วก็ไปเรียกเจ้าหน้าที่มาดู “โ้ย! มันเสื่อมแล้ว มันบมีต้นไม้

แล้ว อยากจะขอเข้าเฮ็ด” เฮ็ดเสร็จได้สิทธิได้ ส.ป.ก. กูก็ขายโลด ขายแล้วไป ไสละ? ไปบุกใหม่ มันก็เรียบร้อย บ้านเฮาก็ราบสร้อย.. ไม่ซำก็บมีแล้ว บมี เหลือแบบบมีปាប់มีน้ำ นี่แหละเราก็เล่นกันอย่างนี้ มันก็ลำบากนะ ผมยังเคย พุดๆ ที่อื่นนะบอกว่า “หนังสือสำคัญอนุญาตให้ทำกิน ถ้าปรากฏมาสอบสวน ทวนความว่าผู้อื่นเข้ามาอาศัยอยู่แทนนะเอาไปประหารชีวิตให้หมด” (ดูใหม่? เออ..เห็นด้วยป?) มันก็ทำไม่ได้ มันก็ดูเดือดเกินไป ดูเดือดเลือดพล่านเกินไป มันก็ตายเบ็ด มันก็ต้องอยู่ ก็ต้องช่วยๆ กันไป แต่ก็ต้องอยู่ที่ว่าฝ่ายรัฐบาล จะดูแลพวกเราแค่ไหน ถ้ารัฐบาลดูแลพวกเราดี มีหลักมีเกณฑ์มันก็อยู่กันได้ ใช่ไหม? เราก็ต้องพยายามยอมรับสิทธิอย่างนี้ (เออ.. เราอยู่มาแล้วตรงนี้ อยู่มาได้กันใช่ไหม? แต่ให้ชาวบ้านยอมรับสิทธิว่าอันนี้ไม่ใช่ที่ของเจ้านะ เป็นที่ของคนอื่นค่านะ ที่ของหลวงนะ ปลุกยาง ปลุกข้าว ปลุกอะไรก็จ่าย ค่าเช่าให้หลวงสักไร่ละ ๑๐ บาท/ปี) มันก็อยู่กันได้มันก็รับสิทธิกันได้แบบนี้ เป็นให้เช่าต่อไป ก็ทำได้อยู่ ก็ขึ้นอยู่กับรัฐบาลว่ารัฐบาลจะเอาแต่หาเสียง อย่างเดียวหรือว่าจะเอาหลักเอาเกณฑ์เข้ามาจับด้วย อันนี้กฎหมายมี แต่มัน ไม่มีคนใช้ใช่ไหมครับ? ไม่มีคนใช้กฎหมาย คนขโมยของไปแจ้งความตำรวจ ตำรวจบอก “อ้าว..ยังไม่มีเวลาไป ขออนอนก่อน” มันไม่มีคนที่จะไปทำตาม กฎหมายถูกไหมครับ? อย่างกฎหมายนี้ คนจีนเขาบอก พ่อค้าคนจีนเข้าไป โรงพัก เขาก็พูดกับตำรวจว่า “หมวก อาหมวกอา กฎหมายมึงเปงกะหลากอะ (ถูกไหมครับ?) กฎหมายมันเปงกะหลาก มันอยู่บงหึ่ง ถ้าอานายไม่หียบไอนั่ง ลงมา มึงก็เปงกะหลากอยู่บงหึ่ง ถ้าอานายไม่หียบไอักกหมายบงหึ่งลงมา อานายจะได้กะหลากอีกอย่างนึง (ม่วนป?) ถ้าอานายไม่หียบไอักกะหลากอ้งนั่ง ลงมา อานายจะได้กะหลากเล็กๆ ชัก ๑๐ ใบ อานายจาว่ายางงาย? (อานาย ก็ชักเออเว้ย!! มันก็โคร่อย ถ้าได้กระดาดขแนวนั้นมันก็โคร่อย) ถึกบ่ครับ? บ้านอื่นเขาทางข้ามเห็นไหมครับ? ข้ามถนนมีทางม้าลายແ່ນบ่? เอาไว้ให้ทาง คนข้าม บ้านเราลงไปจะทางม้าลาย รถยังฟัวๆ บีบแตรป๊นๆ งาม “มาทำไม

ก็จะไป มึงมาข้ามได้ยังไง” เมืองนอกนั้นนะ ถนนเป็น ๒ ฟากนะ มีเกาะ
กลางถนน เราข้ามถนนอยู่ฝั่งกะโน้น รถฝั่งกะนี้มันจอดแล้ว ครับ..เรื่องจริง
นะครับ! ผมไปต่างประเทศพอขาเราแตะพื้นปั๊บ ฟากกะโน้นมันมีเกาะ
กลางถนนก่อนนะ ไอ้ฟากกะนี้มันจอดรอเราแล้ว เราก็กะใจใช้ไหม?
เราก็เลย “เฮ้ยรีบๆ ข้ามไป เค้ายอดรอเรา” เราก็รีบข้ามไปแล้วก็โบกมือ
ขอบคุณเค้า เค้าก็ยิ้มแล้วเค้าก็ไป ของเค้านะครับพอไฟเหลืองขึ้นปั๊บ
มันเบรกเอี๊ยดเลยๆ มันหยุดทันที ของเราไฟเหลืองมันว่าไม่รู้ไหม? มันบอก
“เหลืองอ่อน” (เหลืองอ่อนไปโลด..) ครั้นไฟเหลืองขึ้นผู้ใดหยุดได้ ถูกตำท่าย
ได้เด้ มันตำกันได้เด้ แล้วมันลงมาว่าอีกว่า “เจ้าขับรถเป็น” บอก “เฮ้อ!
ไฟเหลือง” มันบอก “ไฟเหลืองก็ไปโลด” บางทีไฟแดงมันยังบอกแดงอ่อน
อีกเห็นไหม? นี่คนไทย..ไม่ค่อยเคารพกฎหมาย มีกฎหมายเอาไว้เสี่ยง
ตำรวจจับก็บอก..ตำรวจจับว่าไง? จำบอกว่า “ไม่เห็นไฟแดงหรอนั้นหนะ
ไฟแดงฝ่าไปได้ยังไง?” “เห็น แต่ไม่เห็นจำ” คือ ถ้าผมเห็นจำ ผมก็ไม่ฝ่า
นี่บ้านเราเป็นชะอย่างนี้แหละครับ นี่ถ้าเราช่วยกันดูแล้ว เออ..เราปฏิบัติตาม
กฎหมายระเบียบ ทุกคนจะรักษากฎระเบียบ มันก็อยู่กันได้ ไม่ต้องมีใคร
ทะเลาะกัน ถูกไหมครับ? เฮ้อ! ผมแห่ๆ ก่อนนะ พักเบรกกันก่อนชะดีไหม?
ขอบคุณครับ

* * * *

การบรรยายพิเศษหัวข้อ

“เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญ”

โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

วันศุกร์ที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ณ สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ปทุมธานี

ท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ท่านนักศึกษา และท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ก่อนอื่นก็ต้องเรียนว่า รู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มาพูดอะไรบางอย่างเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญให้ท่านทั้งหลายฟังในวันนี้ ก็ต้องออกตัวไว้ก่อนว่าไม่ใช่ศาสตราจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิอะไรมากมายนัก แต่จากประสบการณ์ การทำงานทางกฎหมายมาประมาณ ๔๕ ปี ก็คงจะมีอะไรมาเล่าสู่กันฟังได้เยอะ ก็เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ความสำคัญของกฎหมายกติกากฎบ้านเมืองเป็นเรื่องใหญ่ เราจะได้ยินเสียงพูดกันมาก พูดกันเกร่อเสียงข้างมาก ประชาธิปไตย รู้จักเสียงข้างมากไหม ผมเคยไปบรรยายที่ต่างจังหวัด ก็คำพูดถึงเรื่องเสียงข้างมากเรื่องประชาธิปไตย เรื่องการเลือกตั้งถูกต้องครับ ประชาธิปไตยต้องมีการเลือกตั้งครับแต่ประชาธิปไตยก็ต้องมีกฎหมายกติกา ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งก็คือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนส่วนใหญ่ให้เข้าไปทำหน้าที่ในฐานะหนึ่ง เช่นท่านทั้งหลายมาเป็น นายก อบจ. นายก อบต. ถ้าสายเทศบาลก็เป็นนายกเทศมนตรีก็ได้รับมอบหมายอย่างนั้น แต่การที่ท่านจะบริหารงานไม่ใช่เอาเถอใจ ท่านต้องมีกฎหมายกติกาที่จะต้องทำ

ในระดับประเทศก็เช่นเดียวกัน ได้รับเลือกตั้งให้บริหารประเทศได้จัดตั้งรัฐบาล ก็ต้องบริหารประเทศในกฎ ในกติกาของบ้านเมือง ตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญและกฎหมายทั้งหลายที่มีอยู่ ท่านจะอ้างว่าเสียงข้างมากทำอะไรก็ได้ไม่ถูก การที่ชนะเลือกตั้งได้เสียงข้างมากถามว่าท่านไปปล้นเขาท่านติดคุกไหม กระทำความผิดกฎหมายไม่ได้ ไม่ใช่หมายความว่าพอชนะเลือกตั้งแล้วทำอะไรได้ทั้งหมด แม้แต่การบริหารงานในองค์กรเอกชน เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วน ก็ต้องมีข้อบังคับกฎหมาย บริษัทก็ต้องมีข้อบังคับแล้ว ต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานในบริษัท ไม่ใช่ว่าจะบริหารกันได้ตามอำเภอใจ ไม่ใช่ อะไรเป็นกฎกติกา ถูกต้อง สามารถจะแก้ไขได้ แต่การแก้ไขก็ต้องเป็นไปตามกฎกติกาอีก การแก้ไขกฎหมายขององค์กรเอกชน ของบริษัท จำกัดคือการแก้ไขข้อบังคับนั้นไม่ยาก ต้องมีการประชุมผู้ถือหุ้น ประชุมกรรมการบริษัท แต่โดยข้อเท็จจริงท่านที่เป็นเจ้าของบริษัท หรือเคยทำธุรกิจเกี่ยวกับบริษัทจำกัด ท่านอาจจะทราบ ว่า เราสามารถจะแก้ไขข้อบังคับได้ โดยไม่ได้ประชุมกันจริงจิงเลย จริงไหม หมายความว่าเขาจัดให้หมด เขาเอาแบบฟอร์มมาให้ผู้ถือหุ้นเซ็น ทำรายงานการประชุมเซ็น เซ็น เซ็น แล้วเขาก็ลงวันที่เอาเอง แล้วเอาไปยื่นที่พาณิชย์จังหวัด เอกสารถูกต้องพาณิชย์ก็รับจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับ แก้ไขอะไรต่ออะไร กรรมการก็ดี ผู้ถือหุ้นก็ดี ไม่เคยมาเจอหน้ากันหรอก ถามว่าเขาทำอย่างนี้จริงไหม จริงครับ ลองถาม ทนายความดู ผมก็เคยทำมาแล้วในสมัยเป็นทนายความ มันก็เป็นความสะดวก ทุกคนก็อยู่ในธุรกิจของตัวเองก็เซ็นชื่อ ทำหลักฐานให้ครบถ้วนเท่านั้น แต่การแก้ไขกฎหมายของบ้านเมืองไม่่ง่ายอย่างนั้น การแก้ไขกฎหมายของบ้านเมืองทำได้โดยรัฐสภา การแก้ไขกฎหมายทุกอย่าง แก่รัฐธรรมนูญ แก่กฎหมายอื่นทั้งหลายต้องแก้ไขในรัฐสภา มันจึงมีการควบคุมโดยกฎโดยกติกาของมัน ไม่ใช่ว่าเสียงข้างมากทำอะไร อะไรได้หมด เรื่องน้ำท่วมออกพระราชกำหนดขอกู้เงิน สามแสนห้าหมื่นล้าน เข้ามาสู่การพิจารณาของ

ศาลรัฐธรรมนูญใน ๒ ประเด็น คือ เป็นเรื่องที่สำคัญของความมั่นคงทางเศรษฐกิจความเดือดร้อนของประชาชนหรือไม่ ข้อหนึ่ง ประเด็นต่อไปคือเป็นเหตุฉุกเฉินหรือไม่ คาดหมายกันไปต่าง ๆ นานา ในที่สุดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญก็บอกว่าใช่ ครบองค์ประกอบของการออกพระราชกำหนด ด้วยมติเอกฉันท์ ไม่ได้เลือกที่รัก ไม่ได้มักที่ชังแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นใครว่าศาลรัฐธรรมนูญเข้าข้างนั้นข้างนี้ ไม่ใช่ นะครับ ของสมัยรัฐบาลประชาธิปัตย์เราก็ก้าวหน้าให้ ด้วยมติเอกฉันท์ ของรัฐบาลพรรคเพื่อไทยก็ก้าวหน้า ด้วยมติเอกฉันท์เช่นเดียวกัน แต่เวลาผ่านไปปีเศษๆ พอจะลงมือทำโน่นที่นี้ ขึ้นมาก็มีองค์กรเอกชน พวก NGO เขาก็ไปฟ้องศาลปกครองว่ายังปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครองก็ไม่ได้ไปเบรกอะไรหรอก เพียงแต่ทำให้ไปตามเงื่อนไขของกฎหมายให้ครบถ้วนก่อน ก็ยังมีคนไปโวยวายว่า นี่เสียงข้างมากเขาเลือกมาทำอะไรก็ได้ ทำไมศาลไปขวางเขา ซึ่งความจริงศาลปกครองท่านก็ไม่ได้ขวาง ท่านก็บอก ท่านก็เปิดกฎหมายดู รู้จักจะไปทำตามกฎหมายชะบ้าง มันมีทั้งกฎหมายสิ่งแวดล้อม มีทั้งรัฐธรรมนูญ ง่าย ๆ กฎหมายสิ่งแวดล้อมนั้นออกมาเกือบ ๒๐ ปีแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๓๗-๒๕๓๘ แล้วบอกโครงการที่จะทำ คือทางผ่านของน้ำ ตกลงจะทำผ่านบ้านใครก็แล้วแต่เอาใจอย่างนั้นหรือ ไม่ปรึกษาหารือชาวบ้านชาวเมืองเขาเลยหรือ มันไม่ยากไปหน่อยหรือ นี่มันไม่ใช่สมัยเผด็จการทหารนะ หรือไม่ใช่ประเทศคอมมิวนิสต์ของจีนแผ่นดินใหญ่นะที่นี้ก็จะทำอะไรก็ทำ ไม่ต้องเกรงใจประชาชน คนที่ไปประท้วงศาลปกครอง ลองคิดถึงว่าถ้าไปผ่านบ้านตัวเองบ้างละ ท่านจะอย่างไร ก็ขออนุญาต ทักทาย ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ท่านจารุพงศ์ ซึ่งเพิ่งมาถึง บางทีผมอาจจะพูดอะไรกระทบกระทั่งหัวใจท่านบ้างก็ขอภัยด้วย จริงๆท่านเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกับผมเรียนมหาวิทยาลัยรุ่นเดียวกัน ถ้าอยู่กันสองต่อสองก็อาจจะพูดไรกันไม่ค่อยเพราะนึก แต่ถ้าส่วนตัวก็คือส่วนตัว หน้าที่การงานก็คือหน้าที่การงาน

นะครับ ความสำคัญของกฎหมาย กฎกติกาของบ้านเมืองความสำคัญของรัฐธรรมนูญ มีอยู่ข้อหนึ่ง คือฐานะความเป็นกฎหมายสูงสุดนั่นคือกฎหมายอื่นจะออกมาโดยมีข้อความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้ถ้ากฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ กฎหมายนั้นเป็นอันใช้บังคับ เพราะฉะนั้นจะต้องมีองค์กร องค์กรหนึ่งที่มากอยตัดสินชี้ขาดว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ต้องมีองค์กรหนึ่ง ในประวัติศาสตร์ผมอยากจะเล่าตำนานนิดหน่อย ประวัติศาสตร์มีการวินิจฉัยว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ ในสมัยสิ้นสงครามโลกครั้งที่ ๒ ใหม่ ๆ ผมไม่แน่ใจว่าช่วงนั้นผมยังไม่เกิด แล้วส่วนใหญ่ในที่นี้ก็ไม่เกิด ก็คงมีหลายท่านอาจจะเกิดทันสงครามโลกครั้งที่ ๒ ผมไม่แน่ใจ แต่ตอนเริ่มสงครามโลกน่าจะไม่มีใครเกิดทัน เพราะว่าที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย คือปี ๒๔๘๔ ญี่ปุ่นบุกไทยวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ตั้งแต่ เพชรบุรี ประจวบฯ ไปถึงสงขลา มีการปะทะกัน มีคนบาดเจ็บล้มตายไปพอสมควร ในที่สุดรัฐบาลไทยสมัยนั้นก็จำยอมเข้าข้างฝ่ายญี่ปุ่น และประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร ต่อมาปี ๒๔๘๘ ญี่ปุ่นก็โดนปรมาณู ไป ๒ ลูก ในที่สุดก็ต้องประกาศยอมแพ้ เยอรมันก็แพ้ ฝ่ายสัมพันธมิตรก็เป็นฝ่ายชนะสงคราม ประเทศไทยเป็นไงครับ ประเทศไทยอยู่ในฐานะเป็นพันธมิตรกับฝ่ายญี่ปุ่น เข้าร่วมรบกับฝ่ายญี่ปุ่น ก็ตกอยู่ในฐานะประเทศแพ้สงครามด้วย ท่านคงพอเข้าใจจะเป็นฝ่ายเดียวกับญี่ปุ่น ญี่ปุ่นแพ้เราแพ้ด้วย ตามกฎกติกา ประเทศผู้แพ้สงครามก็ต้องถูกยึดครอง แล้วก็จะต้องจำยอมอะไรอีกหลายอย่าง รัฐบาลในสมัยนั้นก็ลาออก ในระหว่างสงครามนั้น ก็จะมีบุคคลสำคัญคนหนึ่งคือหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช ซึ่งเป็นทูตไทยอยู่ในกรุงวอชิงตัน บังเอิญผมได้ทำงานกับท่าน ๖ ปี ท่านก็เล่าให้ฟังว่า รัฐบาลจอมพล ป. ส่งโทรเลขไปถึงทูตให้ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร ก็คืออเมริกานั้นแหละด้วย ท่านก็บอกว่าไม่รู้จะอย่างไร ก็ถือโทรเลขนั้นเข้าไปหารัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ บอกว่านี่รัฐบาลไทยโทรเลขมาบอกให้ประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร แล้ว

ก็ให้รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ดู แก๊งงครีบ รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ดูแล้วก็งบอกว่าแล้วท่านทูตจะเอาอย่างไร ท่านทูตจะเอาอย่างไร หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ก็ฉีกโทรเลขฉบับนั้นทิ้ง รัฐมนตรีสหรัฐฯ ก็บอกว่าท่านทูตกำลังเป็น กบฏกับรัฐบาลของตัวเอง หม่อมราชวงศ์เสนีย์ก็บอกว่าไม่เป็นไรตอนนี้ฉันอยู่อเมริกา เขาเอาฉันไปลงโทษไม่ได้ แล้วก็ประกาศตัวเองเป็นหัวหน้า ขบวนการเสรีไทยสายต่างประเทศ โดยมีหลวงประดิษฐ์มนูธรรม หรือ อาจารย์ปรีดี พนมยงค์ เป็นหัวหน้าเสรีไทยสายในประเทศ ก็จะได้รับเงินทอง ยุทธปัจจัยทั้งหลายจากฝ่ายสัมพันธมิตร เพื่อมาเล่นสงครามใต้ดินกับญี่ปุ่น ในเมืองไทย ในที่สุดพอญี่ปุ่นแพ้สงครามเขาก็เลยต้องไปอ้อมหม่อมราชวงศ์ เสนีย์ จากทูต มาเป็นนายกรัฐมนตรีช่วงนั้น เพื่อแก้ปัญหา เพื่อการเจรจากับ ฝ่ายสัมพันธมิตร เนื่องจากจะสนิทสนมกับอเมริกาดี เพราะรู้พฤติกรรมมา ตลอดว่าท่านทำตัวอย่างไร ท่านเป็นฝ่ายไหน แล้วท่านก็เป็นนักเรียนมัธยม ชั้นเดียวกับทูตอังกฤษด้วย ก็จะใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว ท่านก็บอกว่าทำงานยาก จะไปพบทูตอังกฤษตอนเป็นนายกแล้ว จะไปพบทูตอังกฤษก็ไปพบไม่ได้ มันไม่ให้พบ ต้องเขียนจดหมายเข้าไปบอกว่านี่คือเพื่อนเก่าขอพบในฐานะ เพื่อนเก่า ทูตบอกว่าได้ แต่ห้ามพูดเรื่องการเมือง ทูตก็บอกว่า เอาละ ยังไงก็ต้องเจอมึงก่อน ต้องเจอมึงก่อน ถามจำนวนลูกจำนวนเมียแล้วเดี๋ยวก็ต้องพูด ถึงเรื่องการเมืองจนได้ ถ้าพูดเรื่องการเมืองไม่ได้ ก็ต้องลงไม้ลงมือกันหน่อย ธรรมดาเพื่อนนักเรียนมัธยมมาด้วยกัน ในที่สุดก็อาศัยที่ว่าคนไทยเป็นคนมี เมตตา จากการที่ช่วยเหลือเชลยศึกสัมพันธมิตรที่กาญจนบุรี ท่านจำได้ไหม ที่มีทหารสัมพันธมิตรมาถูกทรมาน ถูกเกณฑ์มาสร้างทางรถไฟสายมรณะตาย กันไปเยอะ คนไทยก็แอบเอาอาหาร ยา ไปให้มันก็เป็นการได้ใจอย่างหนึ่งว่า พวกสัมพันธมิตรเขาก็บอกว่าจริงๆ แล้วคนไทยไม่ได้เป็นศัตรูกับสัมพันธมิตร หรือว่า รัฐบาลต่างหากที่ไปประกาศสงครามกับสัมพันธมิตร หม่อมเสนีย์ เป็นนายกรัฐมนตรีท่านก็ออกแถลงการณ์ว่าการประกาศสงครามระหว่างไทย

กับสัมพันธมิตร เป็นโมฆะเนื่องจากขัดความประสงค์ของคนไทยส่วนใหญ่
 ดื้อๆใหม่ ดื้อๆเลย ดื้อๆอย่างนั้นเลย อังกฤษกับฝรั่งเศสขีดแผนที่ของ
 ประเทศไทยออกแล้วนะครับ โดยใช้แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นหลัก ด้านตะวันตก
 ถึงใต้ อังกฤษจะปกครองรวมกับพม่า ด้านตะวันออกตลอดภาคอีสานฝรั่งเศส
 จะปกครองรวมกับจีน แบ่งเป็นไทยตะวันตก ไทยตะวันออกเรียบริย
 แล้ว ในที่สุดฝรั่งเศสไม่ค่อยมีเสียงซักเท่าไรเพราะว่าตัวเองถูกเยอรมันยึด
 ครองเป็นประเทศแรกเนื่องจากมันติดต่อกัน อิตาลี บุกยึดฝรั่งเศสก่อน
 อังกฤษทำสงครามมานานหมดตัว อเมริกาเป็นประเทศที่ค่อนข้างร่ำรวย
 สมัยนั้น ถ้าเป็นสมัยนี้ก็แยะเหมือนกัน มั่งคั่งร่ำรวยแล้วก็เข้าสู่สงครามภายหลัง
 เนื่องจากญี่ปุ่นชวนเข้าไปทิ้งระเบิด เข้ามาที่หลังยังมีทุนทรัพย์อยู่ เพราะ
 ฉะนั้น อังกฤษกับฝรั่งเศสก็ต้องการยึดตั้งค่อเมริกา เสียอเมริกาหนักก็ใหญ่กว่า
 ในที่สุดก็ยอมรับว่าที่ไทยประกาศสงครามกับสัมพันธมิตรนั้นเป็นโมฆะ แต่
 เนื่องจากไทยมีพฤติกรรมช่วยเหลือญี่ปุ่นก็เลยปรับไทย เขาเรียก
 ปฏิกรรมสงครามปรับเป็นพวกข้ามาปรับ ตอนนั้นก็ดินะ ยิ่งระบายไม่ค่อย
 ออกอยู่ ปรับเป็นข้าวเป็นอะไร เป็นพืชผลทางการเกษตร ไทยก็ไม่ค่อย
 สะเทือนเท่าไรก็พ้นจากการถูกยึดครอง อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารประเทศไทย
 ที่ไปประกาศสงครามกับสัมพันธมิตรคือจอมพล ป. กับพวกก็ต้องถูกนำตัว
 ไปดำเนินคดีในฐานะอาชญากรสงคราม ในประเทศญี่ปุ่นพวกแม่ทัพนายกอง
 รัฐบาลญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกันครับ เป็นอาชญากรสงครามก็ถูกพิพากษาลงโทษ
 ประหารชีวิตแขวนคอเรียบ ตอนนั้นศาลอาชญากรตั้งขึ้นในญี่ปุ่น อาจารย์
 เสนีย์ เล่าให้ผมฟังว่า ผมไม่ได้ชอบจอมพล ป. นะ แต่เมื่อเราเป็นรัฐบาลเรา
 มีหน้าที่ต้องดูแลคนไทยทุกคนต้องปกป้องคนไทยทุกคนไม่ให้คนอื่นเอาไป
 ลงโทษ ทำไง ทำนก็ออกพระราชบัญญัติอาชญากรสงครามระบอบออกมาเลย
 ว่าการกระทำความชั่วร้ายที่ถือว่าเป็นอาชญากรสงครามและลงโทษย้อนหลัง
 ให้ถือว่ากระทำความชั่วมาแล้วมาลงโทษได้ด้วย ซึ่งผิดหลักเกณฑ์ของ

กฎหมายโดยสิ้นเชิง สิ่งที่ท่านกระทำลงไปในวันนี้ถ้าไม่มีกฎหมายเขียนเป็นความผิดแล้วเอาโทษไว้ พรุ่งนี้มันจะออกกฎหมายมาแล้วบอกว่าที่เราทำวันนี้ลงโทษในพรุ่งนี้ไม่ได้ไม่ย้อนหลังนะครับ กฎหมายที่ลงโทษต้องไม่ย้อนหลัง แต่ถ้ากฎหมายเป็นคุณย้อนครับ ถ้าท่านทำผิดวันนี้โดนดำเนินคดี เดือนหน้าออกกฎหมายใหม่มาอย่างนี้ไม่ผิดปล่อยครับ ย้อนหลังลงโทษไม่ได้ เมื่อออกพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม ก็มีการจับกุมพวกนี้ไปดำเนินคดี ศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามย้อนหลังขัดต่อรัฐธรรมนูญ โหมะใช้บังคับไม่ได้ ยกฟ้องปล่อยจำเลยทุกคน พรุ่งก็ทำตาปริบๆ เพราะจะมีหลักกฎหมายอีกข้อหนึ่งว่า การกระทำอันเดียวพึงได้รับการพิจารณาเพียงครั้งเดียวเท่านั้น จะเอาไปพิจารณาซ้ำสองไม่ได้ อันนี้เป็นหลักนิติธรรมหรือเป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่ปฏิบัติกันในทุกๆไปในประเทศ เมื่อพิพากษาแล้วนำมาพิพากษาอีกไม่ได้ แต่มันมีข้อยกเว้นชนิดหนึ่งที่ทุกวันนี้ยังมีอยู่คือ กรณีที่ศาลตัดสินไปแล้วลงโทษต่อให้ถ้ามีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งจะพิสูจน์ได้ว่าทำให้เปลี่ยนผลคดีแล้วศาลก็อาจจะยกคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ เช่น ลงโทษคนนี้ไปแล้วว่าผิดต่อมามีจับคนร้ายได้ใหม่ คนร้ายคนนี้สารภาพหมดเลยว่าที่จริงคนนั้นไม่ใช่ เป็นฉันเอง และไปสอบมีพยานหลักฐานทันทีตรงนี้ใช้ได้ก็นำคดีขึ้นพิจารณาใหม่เพื่อปล่อยคนเก่า ที่นี้พอศาลฎีกาพิพากษายกฟ้อง พรุ่งทำตาปริบๆ เอาไปพิจารณาใหม่ก็ได้เนะครับ ทำไง แต่ในเมืองไทยเองก็เกิดข้อโต้เถียงขึ้นมาว่า รัฐบาลออกกฎหมายโดยการผ่านสภา ศาลฎีกาใหญ่มาจากไหนตัดสินได้ว่ากฎหมายนี้เป็นโมฆะขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกาก็บอกว่าอย่างนี้บังคับใช้กฎหมายนี้ฉันมีอำนาจตัดสินได้ว่ากฎหมายนี้ใช้ไม่ได้เป็นอำนาจของศาล ในที่สุดรัฐธรรมนูญต่อมาจึงได้มีการตั้งองค์กรขึ้นมาองค์กรหนึ่งเรียกว่า คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่วินิจฉัยว่ากฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ฝ่ายสภาก็บอกว่าฉันต้องเป็นคนตัดสิน ฝ่ายศาลก็บอกว่าไม่ใช่ ฝ่ายฉันนี้แหละตัดสิน ก็เลยมีการตั้งองค์กรกลางขึ้นมา องค์กร

นี่ก็จะประกอบไปด้วย วุฒิสภา ตอนนั้นเลือกแต่งตั้งนะครับ ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนฯ ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ เจ้ากรมพระธรรมนูญกับผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายอีก ๓-๔ คน ที่สภาเลือกมาคณะตุลาการรัฐธรรมนูญก็จะทำหน้าที่ตัดสินว่ากฎหมายฉบับนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ตามที่มีคนโต้แย้งมา เป็นองค์กรกลาง ต่อมาก็มีการขยายอำนาจให้คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้นมีการตรวจสอบคุณสมบัติ ด้านโน้น ด้านนี้ ของนักการเมืองบ้างแต่ก็ไม่ค่อยมีงานทำครับ ไม่ค่อยมีงานทำเพราะว่าเขาร้องอะไรไปแกก็บอกว่าไม่ขัดลูกเดียว เนื่องจากว่าเสียงข้างมากรัฐบาลกำกับดูแลได้ อะไรก็ไม่ขัดลูกเดียวก็เลยไม่มีงานทำ เพราะไม่มีใครร้อง ร้องไปก็ไม่ขัด องค์กรนี้ก็อยู่ตลอดมาจนถึงรัฐธรรมนูญปี ๒๕๓๕ ก็ยังมีคณะตุลาการรัฐธรรมนูญอยู่จนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๓๕ ต่อมาจึงได้วิวัฒนาการเป็นศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อปี ๒๕๔๐ ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ องค์กรประกอบตอนนั้นก็จะมีคณะตุลาการ ๑๕ คน ก็จะเพิ่มอำนาจจากการตัดสินชี้ขาดกฎหมายเพิ่มขึ้นให้มีอำนาจตรวจสอบคุณสมบัติและการกระทำของนักการเมืองด้วย คดีดังที่สุดของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตอนนั้นก็คือ คดีชุกทัน จะเป็นจะตายกันซะให้ได้เลย นั่นละครับคือวิวัฒนาการมา ต่อมา รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ก็มีองค์กรนี้อีกแต่เพียงลดจำนวนตุลาการลงเหลือ ๙ คน ก็ยังมีเสียงพูดกันอีกนะครับว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นพวก คมช. ตั้งมา ท่านคงเคยได้ยินนะครับ ก็โจมตีกันเรื่อยว่าเป็นพวกคมช. ตั้งมา ส่วนตัวผม รู้จักคนในคมช. คนเดียว ที่โผล่หน้าออกทีวีวันนั้นวันที่ ๑๙ ก.ย. ๒๕๔๙ มีรู้จักคนเดียวเพราะเป็นนักเรียนรุ่นเดียวกันแต่ไม่ค่อยคุ้นเคยกันนะเพราะเรียนกันคนละห้อง คือ พล.อ. เรืองโรจน์ มหาศรานนท์ เป็นนักเรียนรุ่นเดียวกัน เคยทักทายคุยกันคำสองคำในงานรุ่นแล้วก็ได้ติดต่อกัน ในที่สุดแกก็มาเป็นกรรมการบริหารพรรคพลังประชาชน ก็ถูกเพิกถอนสิทธิ์เลือกตั้งเพราะว่าทุจริตเลือกตั้ง นอกนั้นผมไม่รู้จักใครเลยรู้จัก พล.อ. เรืองโรจน์ คนเดียวเป็น

ส่วนตัว แต่ก็ไม่คุ้นเคยกันนะ ถ้ามองว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนี้มาจากไหน มาเมื่อไหร่ มาหลังการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๕๐ นะครับหลังจากประกาศปี ๒๕๕๐ แล้วมีการเลือกตั้งทั่วไปใช้ใหม่ครับที่มีพรรคพลังประชาชนมีคะแนนเสียงมาก การเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ พวกผมเข้ามาสู่การสรรหาในเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ ครับ คือมาตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ นี่ละ ถ้าบอกว่ามาตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ไม่ถูกต้อง อย่างนั้นรัฐมนตรีมหาดไทย ก็ไม่ถูกต้องเหมือนกันท่านก็มาตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ นี่ละ แต่ส่วนรัฐธรรมนูญไม่ถูกต้องอะไรก็แก้ไขปรับไปแต่เราก็คงมาตามนี้ เลือกตั้งก็มาตามนี้ พวกผมก็เข้ามาสู่การสรรหาเมื่อตอนเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ ก็จะมีองค์ประกอบมาจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา เลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ๓ คน มาจากที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด จากตุลาการศาลปกครองสูงสุด ๒ คน ๕ คนแล้วนะครับ มาจากการสรรหาสาขานิติศาสตร์ ๒ คน สาขารัฐศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ อีก ๒ คน ๔ คนหลังนี้มาจากการสรรหาคือต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา ผมเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาจากกรรมการสรรหาในสาขานิติศาสตร์ ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากสมาชิกวุฒิสภาเราก็เข้ามาผสมกันทั้งหมด ๔ คน เห็นไหมครับว่าไม่ได้มีอะไรเกี่ยวข้องกับ คมช.เลย แล้วก็ไม่ได้อาศัยคำสั่งใคร แล้วก็ยังมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๒๘ พ.ค. ๒๕๕๑ เข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระเจ้าอยู่หัวก่อนเข้ารับหน้าที่เมื่อวันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๕๑ ก็แต่งชุดขาวเหมือนท่านนี่ละครับไปเข้าเฝ้าในหลวงปฏิญาณตามข้อความที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ แล้วพวกเราก็ยึดถือปฏิบัติตามคำปฏิญาณนั้นตลอดมา นี่คือการที่ไปพัฒนาการของศาลรัฐธรรมนูญ ที่นี้ถามว่า ศาลมาจากไหนศาลเป็นผู้ใช้อำนาจทางอธิปไตย ใช้อำนาจตุลาการในอำนาจอธิปไตยไม่เห็นมีจุดยึดโยงจากประชาชนเลย ตกลงเราจะให้เลือกตั้งผู้พิพากษาใหม่ครับ ถ้าเลือกตั้งผู้พิพากษาเมื่อไหร่จะครับคดีของหวัคະแนนชนะหมดครับ เมืองไทยเต็มไปด้วย

ด้วยระบบอุปถัมภ์จริงไหมครับ เป็นหนี้บุญคุณกันมันอดไม่ได้ที่จะต้องนึกถึงว่าฉันเป็นหนี้บุญคุณ เขาดีกับเรา เขาเป็นเพื่อนกับเรา อย่างผมกับรัฐมนตรีก็ฆ่ากันไม่ตายขายกันไม่ขาดเพราะเรียนหนังสือมารุ่นเดียวกันยังงี้ก็เป็นเพื่อนกัน ไม่มีข้าวกินก็ยืมขอกันได้ เห็นไหมครับนี่เมืองไทยระบบอุปถัมภ์ เมื่อมีระบบอุปถัมภ์ก็มีระบบตอบแทน ท่านลองสังเกตนะครับผมไม่ได้ตีแผ่แถมใครไม่อย่างนั้นมันจะมีวันนี้เพราะพี่ให้หรือถ้าพี่ไม่ให้ก็คงไม่ได้แถม ถ้าฟังความรู้ความสามารถคงเติบโตไม่ได้ออย่างนั้นหรือ แม้แต่ในโครงโลกนิติ ยังมีกล่าวไว้ว่า แม้มีความรู้ตั้ง “สัพพัญญู ฌิบัติคนชู ห่อนขึ้น” นี่คือสังคมไทยครับ เราทำใจแยกหน้าที่ออกจากระบบอุปถัมภ์หรือยัง ท่านยกตัวอย่างในอเมริกาเนะครับ ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้ง เสนอแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาสหรัฐฯ โดยความเห็นชอบของสภาแต่งตั้งผู้พิพากษาคคนนั้นมาตัดสินคดีเป็นฝ่ายตรงข้ามของประธานาธิบดีเองนั่นแหละเขาไม่แคร์ครับ เขาถือว่าແຕ່ງตั้งฉันนักกฎหมายที่เก่งกล้าสามารถตอนนั้นยังงี้แกก็ต้องตั้งฉันเขาก็ไม่แคร์เขาก็ทำหน้าที่ของเขาแต่โดยหน้าที่เขาก็ตัดกันเหมือนอย่างบาร์ค โอบามา ที่เขาแต่งตั้งคนของฝ่ายตรงข้ามมาเป็นทูตที่จีน คนในพรรคเขาเองก็บอกว่าถูกต้องแล้วเลือกคนนี้มาถึงเวลาทำเพื่อประเทศเขาไม่สนใจพรรคถือว่าทำเพื่อประเทศที่สุดเขาหาเสียงทะเลาะกันด่ากันแล้วจบ ตรงนี้ก็คือทำเพื่อประเทศอะไรเพื่อประเทศต้องทำในจุดนั้น ไม่แคร์ว่าฝ่ายไหน ไม่แคร์ถึงอุดมการณ์ถึงความคิดความอ่าน คนไทยมันทำไม่ได้งี้ ไฉนยังไม่ถึงขนาดนั้น อดไม่ได้หรอก นี่มันฝ่ายตรงกันข้ามนี้หว่า พรรคตรงกันข้าม ฝ่ายตรงกันข้ามมันต้องเลวหมด ทำอะไรต้องผิดหมด จริงๆ มันไม่ใช่ถูกไหมครับ คนดีๆ ที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามเรามีครับ คนมีความรู้ความสามารถ แต่อยู่ชั่วคราวเมืองตรงข้ามกับเรามีครับ แต่ในสังคมไทยบอกว่ามันเลวหมด ผิดหมด ทีนี้ย้อนกลับมาพูดถึงองค์กรของตุลาการ องค์กรของศาล เห็นไหมครับพอบอกให้เลือกตั้งผู้พิพากษา ท่านก็ทราบดีเลยว่าเป็นไปไม่ได้ ในระบบของเรามันเป็นไปไม่ได้

คือ เลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องจบนิติศาสตร์ จบเนติฯ คุณสมบัติเพียบพร้อม มา แล้วก็เลือกเอา มันก็มีการหาเสียง มันก็ต้องมีการต่างตอบแทน นี่คือเรื่องจริงครับ แล้วจะเป็นกลางได้อย่างไร ในเมื่อมันเป็นฝักเป็นฝ่ายกันมาบ้างแล้ว แล้วสังคมไทยเป็นระบบอุปถัมภ์ เป็นไปยาก อีกสักระดับค่อยพัฒนา ถ้ามว่า จุดยึดโยงกับประชาชนอยู่ตรงไหน อยู่ตรงนี้ครับ “กฎหมายว่าด้วยการแต่งตั้งผู้พิพากษาฝ่ายตุลาการ” ทั้งศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ คือกฎหมายที่มาจากสภาซึ่งผู้แทนราษฎรเป็นผู้ออก ก็ผู้แทนราษฎรออกกฎหมายมาให้ฝ่ายตุลาการมากันอย่างนี้ แล้วจะบอกว่าไม่มีจุดยึดโยงกับประชาชนได้อย่างไร ถ้าอยากให้มาอย่างอื่นก็แก้เอา แต่แก้แล้วจะเป็นเรื่องเป็นราวแค่ไหนก็เสี่ยงเอา ดูให้มันมีเหตุมีผลนะครับ เพราะฉะนั้นเราจึงเห็นว่าตุลาการมาจากการเลือกตั้ง มาจากความเห็นชอบจากสภาหรือเปล่า นั่นต่อไปจะมีพัฒนาการอย่างนี้ การแต่งตั้งประธานศาลฎีกา ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภา เพราะฉะนั้น ใครอยากเป็นประธานศาลฎีกา จงทำตัวเป็นลูกสมุนนักการเมืองฝ่ายข้างมาก จริงไหมครับ เพราะว่าถ้าหากว่าไม่ทำตัวให้คุ้นเคยเป็นฝักเป็นฝ่ายกับการเมืองแล้ว ถึงจะเก่งกล้าสามารถ อาวุโสสูงส่งสักเพียงใด เสนอชื่อเข้าไปในสภา สภาก็ไม่รับ จนกระทั่งได้คนที่ฉันท้องการเป็นอย่างนี้ เขาจึงกำหนดไว้อย่างหนึ่ง พวกผมก็เช่นเดียวกัน เขาก็บอกว่าไม่เป็นกลาง ตอนนี้นั้นเป็นกลางเต็มที่แล้ว อยู่กลางสมรภูมิ อยู่กลางสนามรบ ทำยังไงๆ ฝ่ายโน้นก็เกลียด ฝ่ายนี้ก็เกลียด ไม่มีใครชอบเลย ผมไม่ได้มาร้องอุทธรณ์นะ ผมไม่ได้ขออยากให้ใครมาขอชี้หน้าผมหรอก มีประธานศาลรัฐธรรมนูญของเกาหลีมาเยือนเมื่อต้นปี แกก็บอกว่าถ้าการเมืองทั้ง ๒ ขั้วของเมืองไทยไม่ขอชี้หน้าพวกท่าน แปลว่า ท่านทำหน้าที่ถูกต้องแล้ว ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาขอชอบ นั่นล่ะ ท่านไม่ค่อยดีเท่าไร เห็นไหมครับ รายการผ่าความจริงของฝ่ายค้าน เขาก็ยังอัดศาลรัฐธรรมนูญอยู่นั่นเอง เค้าไม่เห็นด้วย เพียงแต่เค้าไม่ได้ออกมาด่าสาตเสียเสียเท่านั้น แต่เค้าก็หงุดหงิดเห็น

ไหมละ เป็นอย่างนั้นถึงเป็นอย่างนี้ วันก่อนก็มีคนชอบๆ กันให้สัมภาษณ์วิทยุ นีละก็เกิดขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นในบ้านในเมือง เป็นเพราะความมั่งเำของ ศาลรัฐธรรมนูญ แหม..เราก็ฟังอยู่เต็มรู่หู แต่ถ้าคุยกันส่วนตัวก็บอกว่าเป็น ความมั่งเำของพวกแกนั้นแหละ รักจะร้องมาให้ตัดสินก็ร้องไม่เป็น คนเป็น ศาลนะครับ ต้องตัดสินตามข้อโต้เถียง โจทก์ฟ้องว่าจำเลยยึดงปแล้วไม่ใช้ จำเลยบอกว่าไม่ได้ยึด ประเด็นข้อโต้เถียงมีว่างปครับ ยึดหรือไม่ยึด ถูกต้อง ไหมครับ ถ้าไม่ยึดก็ยกฟ้องไป ถ้ายึดก็ใช้หนี้เขา ประเด็นมันมีอยู่แค่นี้ถูกไหม ครับ มันง่าย ๆ แค่นี้ ศาลพิจารณาไปได้ความว่าจำเลยเคยไปซื้อของโจทก์ แล้วไม่ใช้ตั้งค้เป็นหนี้อยู่ด้วย จะพิพากษาให้ใช้หนี้ที่ซื้อของไปแล้วไม่จ่ายตั้งค้ ได้ไหมครับ ไม่ได้นะนอกเรื่อง นอกประเด็น เขาฟ้องเรื่องเงินยืมก็ตัดสินเรื่อง เงินยืม จะไปตัดสินเรื่องเงินอื่นไม่ได้ เรื่องนอกประเด็น ที่ตัดสินนอกประเด็น เห็นๆ ศาลไหนทราบไหมครับ ศาลโลกครับ คดีเขาพระวิหาร บังเอิญผมมี โอกาสอ่านสำนวนนิดหน่อยเป็นเรื่องโบราณ เขมรเขาฟ้องไทยว่าเขาพระวิหาร ปราสาทพระวิหารอยู่ในเขตเขมร เพราะสันปันน้ำอยู่ในเขตเขมร สันปันน้ำ ทำความเข้าใจนิดหน่อยนะครับ คือ จุดสูงสุดของภูเขาที่จะเป็นเส้นแบ่งน้ำ ฝนตกลงมาแล้วมันจะแบ่งน้ำเป็น ๒ ข้าง เรียกว่า “สันปันน้ำ” แค่นี้ก็ฟ้องว่า ปราสาทพระวิหารอยู่ในเขตสันปันน้ำของเขมร ไทยก็สู้ว่าอยู่ในสันปันน้ำของ ไทย ทำแผนที่ ขึ้นเครื่องบินตรวจสอบกันปางตาย เสียค่าใช้จ่ายกันไปเยอะ ศาลโลกตัดสินว่าอย่างไรทราบไหมครับ “อยู่อย่างไรม่สำคัญ แต่ฝรั่งเศสเคย ทำแผนที่มา เขียนว่าปราสาทพระวิหารอยู่ในเขตเขมร” ไทยไม่ได้แย้ง ไทย เคยยอมรับว่าแผนที่นั้นมาใช้ เพราะฉะนั้นปิดศาลถือว่าปราสาทพระวิหารอยู่ ในเขตเขมร ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับที่เค้าฟ้องเห็นไหมครับ นี่คือการตัดสินนอก ฟ้อง นอกประเด็น ซึ่งเป็นเรื่องที่อันตรายนะครับสำหรับคนเป็นคู่ความ โจทก์ ฟ้องเรื่องนี้ จำเลยก็จะสุ่เฉพาะสิ่งที่โจทก์ฟ้อง ใครจะไปรู้ละว่ามันจะไปเรื่อง อะไรเกิดขึ้นมาอีก เหมือนเคยมีคำถามนะครับ เคยมีคำถามอย่างนี้ว่าใน

ต่างจังหวัดท่านคงจะเคยมีคดีพวกนี้เยอะ โจทก์ฟ้องว่าที่ดินเป็นของโจทก์ จำเลยสู้ว่าที่ดินเป็นที่ของจำเลย เอาพยานพิสูจน์กัน โจทก์ก็เอานายอำเภอ มาเบิกความ นายอำเภอก็บอกผมจำได้นะที่แปลงนี้มันน่าจะเป็นที่สาธารณะ เชื่อกะเขียนอีกที ถ้ามว่าศาลหยิบเอาคำเบิกความของนายอำเภอมายกฟ้อง โจทก์ อ้างว่าเป็นที่สาธารณะได้ไหม คำตอบคือ ไม่ได้ เค้าไม่ได้เถียงกัน ก็ นายอำเภอเป็นเจ้าพนักงานเบิกความอย่างนั้นก็ขอโทษนะครับ มันยังไม่รู้เรื่อง รู้เกินกว่าที่เค้าต้องการอย่างนี้เค้าเรียกว่านอกประเด็น ปัญหาเป็นที่ของโจทก์ หรือจำเลย ไม่ถามปัญหาว่าเป็นที่สาธารณะหรือไม่ เพราะฉะนั้นก็ต้องตัดสิน ตามข้อหาข้อต่อสู้ที่มาจากคำฟ้องกับคำให้การต่อสู้คดีนะครับ ที่นี้ผมก็จะ เล่าถึงคดีของศาลรัฐธรรมนูญที่ยังมีคนเอาไปพูดให้ร้ายอยู่ตลอดเวลา แล้วก็ ไม่ฟังใครทั้งสิ้น ฉะนั้นดันทุรังอย่างนี้ อันนี้คือการเกิดขึ้น เหตุที่เกิดขึ้นจาก การพูด จากการให้ข้อมูลที่ผิดก็เหมือนกับการล้างสมอง เช่น เรื่องของอดีต นายกฯ สมัย คร. ชิมไปบ่นไป ทำกับข้าวถูกปลด ทำกับข้าวโซ้ถูกปลด ถ้าเดิน จ้าบะโซ้ก็ไมปลด อย่าว่าแต่ทำกับข้าว อยากทำทำไป มาช่วยทำที่บ้านผม บ้างก็ได้ เพราะเมียผมเริ่มเหนื่อยกับการทำกับข้าว มาช่วยทำ อยากทำก็ทำ ไป อย่าไปรับสตางค์เขา ประเด็นอยู่ที่ว่ารับสตางค์เขาหรือเปล่า บอกทำ กับข้าวถูกปลดมันต้องเปลี่ยนใหม่เป็นรับค่าจ้างถูกปลด เค้าห้ามไม่ให้คนเป็น รัฐมนตรีไปรับรายได้จากเอกชน เพราะมิฉะนั้นมันจะเกิดปัญหาผลประโยชน์ ขัดกัน ลูกหน้าปะจมูก สมมุติว่าหมอเป็นรัฐมนตรี ก่อนเป็นรัฐมนตรี หมอ เป็นลูกจ้างโรงพยาบาลเอกชนมีเงินเดือน ๒๐๐,๐๐๐ เป็นลูกจ้างโรงพยาบาล เอกชนไปรักษาต่อมาหมอเป็นรัฐมนตรี ก็ยังเสียตaylorได้อยู่ กับบอกคราวนี้ ไม่รับเงินเดือนแล้ว ขอรับเป็นรายๆไป ออก OPD ออกตรวจคิดหัวละเท่านี้ ทำเป็นจ๊อบๆ นี่รับเงินเดือนเขาหรือเปล่าครับ รับสตางค์เขาหรือเปล่า มันก็รับ ถ้าโรงพยาบาลนี้ทำผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่จะสั่งปิดโรงพยาบาล ถอดใบอนุญาต กลิ่นไม่เข้ากายไม่ออกถูกไหมครับ ในเมื่อรัฐมนตรีซึ่งเป็น

ผู้บังคับบัญชาที่ยังรับสตางค์เป็นหมอประจําโรงพยาบาล น้อยู่ นี่คือเกิดปัญหา การลอบหน้าปะจมูกในระบบอุปถัมภ์ขึ้นมาว่าควรจะทำอย่างไร รัฐธรรมนูญ จึงเขียนปิดตกรนี้เพื่อไม่ให้มีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นหมวดว่าด้วยเรื่องการ ชัดของผลประโยชน์ คือ ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์สาธารณะ ข้อนี้ละ ครบที่เป็นข้อที่ทำไม่นายกฯ สมัครจึงต้องพันตำแหน่งการสูคดีของนายกฯ สมัคร ผมจะพูดล้วงเข้าไปถึงรูปคดีนิดหน่อยนะครับ ปัญหามันอยู่ตรงนี้ใช ไหมครับ ประเด็นที่ว่ารับดั่งค์ ไม่รับดั่งค์ ท่านนายกฯ สมัครท่านต่อสูคดี ท่านต่อสูว่าอย่างไร ท่านต่อสูในชั้น กกต.ว่าไม่เคยได้สตางค์ ทั้งๆ ที่ท่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ ตั้งแต่ช่วงที่เป็นผู้ว่ากทม.ท่านบอกว่าไม่เคยได้สตางค์ แต่ หลักฐานที่เค้าเอามากองในลังในห้องพิจารณาของศาล คือ ภ.ง.ด.๙๐ คือ ใบเสียภาษีของท่าน แล้วก็ ภ.ง.ด.๓ คือ ใบเสียภาษี ณ ที่จ่ายของบริษัท ซึ่งจ่ายสตางค์ให้ท่าน ท่านพูดในโทรทัศน์ ท่านก็พูดว่า มันเป็นการจ้างเหมา จ้างทำของ ทุกวันนี้ผมก็ยังทำอยู่ แต่พอท่านยื่นคำชี้แจงต่อสูคดีในศาล รัฐธรรมนูญ ท่านก็บอกอีกอย่างหนึ่งบอกว่าอันนี้เป็นการเอาเทปเก่ามาตัด ต่อ มาฉายใหม่ แล้วมันอะไรกันแน่ พูด ๓ ที่เหมือนกัน แล้วในที่สุดก็ยอมรับ ว่า แม้ในปีที่แล้วก็มีรายได้จากค่าอันนี้ ๘๐๐,๐๐๐ บาท ตาม ภ.ง.ด.๙๐ ซึ่ง ภ.ง.ด.๙๐ ย้อนหลังไป ๖-๗ ปี ที่เค้าเอามาวางในห้องพิจารณาคดี ทนายเค้า ก็หัวเราะแะๆ ผมไม่เห็นมันมาเปิดดูเลย ประเด็นสำคัญมันอยู่ตรงนี้ ผมเคย ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ไปนานแล้วว่าถ้าผมเป็นทนายใช้คำพูดทันสมัยหน่อย นะครับ ประทานโทษเถอะ “เอาอยู่” ถ้าผมเป็นทนายผมเอาอยู่ ข้อต่อสูมันอยู่ ตรงนี้ว่าได้รับสตางค์หรือไม่ได้รับสตางค์ ไม่ใช่ไปพูดทางโน้นที่ว่ารับเป็นค่ารถ พุดทางนี้ที่ว่าไม่เคยได้รับสตางค์ ทั้งๆ ที่หลักฐานมันทนโทอยู่ มาสู้อย่างนี้ แล้วทนายก็อ่อนด้อยก็เสร็จ ผมก็ไม่เข้าใจ พอเวลาตัดสินคดีแพ้ที่ไรก็ว่าศาล ทุกทีว่าศาลไม่เป็นกลาง มันต้องกลับไปดำตัวเองด้วยว่าสูความไม่เป็น พุดกัน นิดหน่อยย้อนหลังนะครับ แต่ไม่ใช่ชุดผมตัดสิน นั่นคือ ศาลรัฐธรรมนูญ

ที่คมช.กำหนดมา แต่ไม่ได้กำหนดตัวบุคคลนะครับ หลังจากยึดอำนาจ แล้ว
ตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมา ๙ คน เค้านั่งแค่ ๒ คนนะ คือ ประธานศาล
ฎีกา สองคือ ประธานศาลปกครองสูงสุด แต่เขาให้ที่ประชุมใหญ่ไปเลือกมา
มีจากศาลปกครองอีก ๒ คน มีจากศาลฎีกาอีก ๕ คนช.ก็ไม่ได้กำหนดตัวนะ
ครับ คติยุบพรรคไทยรักไทย ผมไม่ได้นั่งดูมันเสียเวลา เพื่อได้สวนสปีพยาน
กันเป็นวันๆ มหาศาล เสียเวลามาก แต่ผมถามองค์คณะที่คุ้นเคยกันบางคน
๒ คน ผมถามว่าคดีไทยรักไทย รู้ความดีๆ รอดไหม เค้านบอกรอด พยานของ
อัยการก็ไม่ดีเท่าไร รอดแต่เค้าไม่ได้สู้ตรงนั้น เค้าไปสู้ตรงอื่น เค้าชอบมาสู้
กับศาลก่อน แทนที่เค้าจะไปสู้กับอีกฝ่าย เค้าไปสู้กับศาล ว่าศาลไม่มีอำนาจ
ศาลอย่างนี้อย่างนั้นนะครับ ๒ ท่านในองค์คณะบอกว่าสู้ดี รอด พรรคพวก
ผมเป็นทนายอยู่ปากเกร็ด ทนายที่ปากเกร็ด ซึ่งสนิทกันเพราะว่าแกเป็นที่
ปรึกษาเป็นทุนชื่อให้ คุณอุดมเดช รัตนเสถียร แต่ชื่อเล่นแกไม่ค่อยถูกกับคุณ
เฉลิมเท่าไร ทนายคนนี้ชื่อเล่นชื่อปัด ปัดมันนั่งกินกาแฟที่บ้านผมบอกพี่
ความกันภาษาอะไร คติยุบพรรคประชาธิปัตย์โดนพร้อมๆกัน ประชาธิปัตย์
เขาเอาคุณชวน คุณบัณฑิตไปนั่ง คุณบัณฑิตเป็นซูเปอร์ทนายว่าความมา
๔๐-๕๐ ปี เป็นรุ่นพี่ผมคุ้นเคยกัน คนก็พยายามหาว่า คุณบัณฑิตนี้มาคุยกับ
ผมปรึกษาหารือกับผมไม่ใช่ เขาเป็นรุ่นพี่ผม แล้วก็ไม่เคยติดต่อกัน แล้วยังมี
คดียังไม่ติดต่อยุ่มาสนใจ เราไม่เคยมีพฤติกรรมกันอย่างนั้น เขาเอาคุณ
บัณฑิตมาว่าความเขาสู้กันทุกเม็ด ไทยรักไทยเอาเด็กแกรมจบรุ่นเดียวกับผม
มาว่าความคดีสำคัญอย่างนี้หรือ โอ้หมอนั่นที่นายปัดมันเล่าให้ผมฟังนะ ว่า
ความ ๓ จังหวัดเป็นโจทก์ก็แพ้เป็นจำเลยก็แพ้ แล้วเอามาว่าความคดียุบพรรค
นี้ทนายปัดเขาเล่าให้ผมฟังเองและก็ส่ายหน้า ผมไม่เห็นมือเง้งๆออกมาสู้คดี
ประเภทนี้ของเขา นี่คือการแตกต่าง เพราะฉะนั้นเวลาแพ้งานมีกรุณาดูบ้าง
ว่าเขาเอาใครมาสู้คดีแล้วสู้คดีอย่างมืออาชีพหรือเปล่า แล้วผมมองดูผู้มา
ควบคุมคดี คติยุบพรรคไทยรักไทย ที่เห็นในโทรทัศน์ในตอนนั้นมีท่าน

รัฐมนตรีพงศ์เทพ เทพกาญจนา คุณพงศ์เทพเป็นผู้พิพากษาหลังผมประมาณ
 ชัก ๑๐ ปี แก่ออกจากผู้พิพากษาไปนั้นยังไม่ได้เป็นหัวหน้าศาลจังหวัด
 แก่ก็ออกไปเล่นการเมือง แล้วคนเป็นผู้พิพากษามาใช้ว่าความได้อย่างคิดว่า
 คนเป็นผู้พิพากษาแล้วว่าความเป็น คนละงานคนละงาน มีคุณพงศ์เทพ
 ไปนั่งคุมมีรัฐมนตรีจาตุรนต์ไปนั่งคุม แก่จบกฎหมายซะที่ไหนละแก่จะรู้เรื่อง
 รูปคดีได้อย่างไร แต่ไม่พอแพ็คดีโทษศาล ศาลไม่เป็นกลางศาลอย่างโน้นอย่าง
 นี้ก็ไม่ดูว่าสู้ความภาษาอะไร ขนาดผู้พิพากษาบอกแล้วนะ แหมรอให้มันสู้ตรง
 นั้นตรงนั้นมันก็ไม่สู้ พอมาสู้กับผู้พิพากษาจะไปชักพยานให้มันเกิดข้อเท็จจริงที่
 เป็นประโยชน์ขึ้นมามันก็หาว่าผู้พิพากษามาเป็นกลางถูกไหม เพราะไป
 ชักพยานแล้วพยานเบิกความเข้าข้างโน้นเข้าข้างนี้ เขาก็มองว่าไปชักทำไม
 ก็ชักอย่างนี้ก็รู้อยู่แล้วว่า ก็พูดมาอย่างนี้ก็เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายโน้นฝ่ายนี้
 เขาก็ไม่ถาม มีหมายก็ช่วยกันเองแล้วกันนี่คือตัวอย่างของการสู้คดี เอาว่า
 อีกคดียุบ ๓ พรรค พรรคพลังประชาชน พรรคชาติไทย พรรคประชาธิปัตย์
 ข้อหาอะไรครับ ทูจริดเลือกตั้ง พรรคชาติไทยกับพรรคประชาธิปัตย์
 ถูก กกต.แจกใบแดงถูกฟันว่าทูจริดเลือกตั้งแล้วก็ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแต่
 ก่อนประกาศรับรองผล ซึ่งในรัฐธรรมนูญเขียนว่า คำวินิจฉัยของ กกต.
 เช่นว่านี้เป็นที่สุด เป็นที่สุดหมายความว่าไหม หมายความว่าเลิกเถียงไม่ต้อง
 เเถียง เขาชี้ขาดตรงนั้นว่าโกงก็คือโกงแล้วจบ พลังประชาชนโดนใครครับ
 คุณยงยุทธ ดิยะไพรัช รองหัวหน้าพรรค ไปสู้กันที่ไหนครับ อันนั้นกกต.
 แจกใบแดงสอยภายหลังรับรองผลแล้วส่งไปศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดี
 เลือกตั้งเป็นคนตัดสิน ไปสู้สืบพยานกันวันวายหมด ศาลฎีกาตัดสินว่าโกงยุติ
 ใหม่ศาลฎีกาตัดสินแล้วยังเถียงอีกไหมมันจบไปแล้ว ข้อหาโกงการเลือกตั้ง
 พยานจะหนาจะบางพวกผมไม่สนแล้ว เพราะถึงที่สุดคำพิพากษาศาลฎีกาก็
 ดีคำวินิจฉัยของกกต.ก็ดีเป็นที่สุดมันยุติแล้วมันผูกพันด้วย บอกขึ้นมาเมื่อไร
 แก่ก็บอกว่าโกงก็ยุติว่าโกงต้องฟังว่าโกง เพราะศาลรัฐธรรมนูญไม่ใช่ศาลที่ไป

รับอุทธรณ์คำสั่งกต.หรือคำสั่งศาลฎีกาไม่ใช่ โกงมาทำงก็เขาประหาร
ชีวิตมาปณกิจมาเรียบร้อยแล้ว พวกผมก็เก็บอัฐิ มันก็มีอยู่แค่นี้จะให้ทำไ
ถามว่าจะมีทางใช้ดุลพินิจอย่างอื่นไหม พอมีเหมือนกันแต่ต้องเป็นที่ประทับ
ใจเหมือนอย่างขายยาบ้าติดคุกใหม่ติดคุคนะ เด็กคนนี้นั้นเป็นเด็กอายุ ๑๘
เท่านั้นนะ ขายยาบ้าติดเดียว ๒-๓ เม็ดเอง ปรากฏว่าทั้งพ่อทั้งแม่นอนป่วย
อยู่ที่บ้านไม่มีตั้งคร้ึกษา ว่าด้วยยากจนไปสืบไปเสาะกันมา รอการลงโทษได้
ใหม่ต่อไปเช็ด มารายงานตัว ทำประกอบอาชีพสุจริต รอได้ไหมนี่คือการใช้
ดุลพินิจ แต่ถามว่าผิดหรือไม่ผิด ผิด ๑๐๐% อยู่แล้วผิดแน่ๆ พวกผมมาได้
เป็นผู้ชี้ขาดว่าพรรคการเมืองนั้นทุจริตเลือกตั้งนะเปล่าเลยคนอื่นเขาชี้ขาดมา
หมดแล้ว และก็จบแล้วด้วยก็ยังมีการพูดกันบอกว่าไม่คำนึงถึงเลยว่าคุณกลั่น
แกล้งมีพยานดีๆ อย่างโน้นอย่างนี้ ศาลอื่นเขาพิจารณามาหมดแล้วศาลฎีกา
ตัดสินมาแล้ว กต. พิจารณาแล้วถึงที่สุดแล้วจบเราไม่มีทางจะไปรื้อฟื้นจะ
ไปพิจารณาซ้ำสองได้ถูกไหม อย่างที่ผมเรียนในตอนต้นว่าการกระทำอันเดียว
พึงได้รับการพิจารณาครั้งเดียวเท่านั้น นี่ยกตัวอย่างง่ายๆ นะ ผมก็ดูหมดก็
ยังมีการมาด่ามาว่า พวกนี้เป็นพวกอำมาตย์ อำมาตย์ใคร ใครอำมาตย์
ตอบไม่ได้ใครเป็นอำมาตย์ ท่านอธิบดีประธานโทษ ท่านเป็นอำมาตย์หรือ
เปล่า ท่านรัฐมนตรีเป็นอำมาตย์หรือเปล่า ท่านพยานเป็นท่านเป็นผมก็
เป็น เรามั่นก็พวกอำมาตย์ ใครก็ตามที่มีหน้าที่แต่งตัวเครื่องราชอิสริยาภรณ์
เข้าเฝ้ามันก็เรียกเสนาบดีอำมาตย์ทั้งนั้น อำมาตย์ใหญ่ อำมาตย์เล็ก สมัยก่อน
ข้าราชการท่านคงเคยได้ยิน รองอำมาตย์ตรี รองอำมาตย์โท รองอำมาตย์เอก
อำมาตย์ตรี อำมาตย์โท อำมาตย์เอก มหาอำมาตย์ตรี มหาอำมาตย์โท
มหาอำมาตย์เอก ต่อมายังมีมหาอำมาตย์นายกอีก ซุปเปอร์อำมาตย์ หรือ
อำมาตย์ทั้งนั้น ท่านอธิบดีก็เป็นอำมาตย์ด้วยใช่ไหมในนัยยะอย่างนี้
ท่านรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าอำมาตย์ใช่ไหม ย้ายอธิบดีได้ไหม ก็หัวหน้าอำมาตย์
ก็ว่ากันไป เป็นพวกอำมาตย์เป็นพวกอะไรต่ออะไรสุดแล้วแต่จะตัดสินจริงว่า

บางเรื่องชนะคดีก็เฉย อย่างมากก็ออกมาขอบคุณ ขอบคุณทำไมฉันก็ทำตามหน้าที่ของฉัน มันก็ไม่ได้ชอบชู้หน้าแกหรือชู้หน้าอีกฝ่ายเลย แต่พอแพ้เข้าไวย ซึ่งผมก็ไม่ค่อยเข้าใจนะว่าตกลงเอาไป ความยุติธรรมในทัศนะของคนกลุ่มหนึ่ง คือคดีของฉันต้องชนะหมดอย่างนั้นใช่ไหม มันจะถูกหรือ เราต้องทำความเข้าใจนะ ว่าคนเป็นผู้พิพากษาก็คือมนุษย์ปุถุชนธรรมดา มีรักมีหลงได้บ้าง แต่เมื่อจะตัดสินคดีก็ต้องหยุด ถามว่าชีวิตผมเป็นผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม มา ๓๕ ปีทำได้ไหม พอได้เหมือนกันบางทีนะมันไล่ทั้งนายโจทก์ทั้งนายจำเลย ก่อนที่สุด ตอนหนุ่มๆอยู่ไอนี้มันเจอข้างล่างหน่อยเออะ จริงๆ ตอนหนุ่มๆ คิดอย่างนี้ มันก็ที่สุดกวนอวัยวะเบื้องต่ำที่สุดแต่ตัดสินเป็นไง ปล่อยก็พยานมันอ่อนท้ออะไรมาได้ก็ปล่อยทำไป อีกคดีหนึ่งตอนเป็นผู้พิพากษาเมื่องนนท์ เห็นภาพจำเลยจำเลยเป็นนักเรียนอาชีวะแต่เหตุเกิดนานแล้ว เขาไปตามจับได้ แกก็สู้คดีหัวชนฝาพยานแจ้งเบาะแสพยานรู้จักคุ้นเคยมาก่อนแม้เหตุเกิดเวลากลางคืนเหตุมันเกิดตรงสถานที่ที่มีแสงสว่างในงานวัด คนจำได้หลายคนเลยยิงเขา ผลตัดสินจำคุก ๕ ปี ขณะเกิดเหตุแกอายุไม่ถึง ๑๗ ผมหยิบเรื่องนี้มาวินิจฉัยว่าอายุมาถึง ๑๗ ลดมาตราส่วนโทษกึ่งหนึ่งจำคุก ๕ ปี ผมยังจำกริยาท่าทางแกได้ พอตัดสินเสร็จแกก็โค้งแกก็ถอดนาฬิกาข้อมือ กระเป๋าตังค์ขึ้นมาหยิบเอกสารส่งให้ญาติ แล้วก็ส่งข้อ่มือให้เจ้าพนักงาน แล้วก็เดิน เป็นเด็กบุคลิกเรียบร้อยมาหน้าเชื่อว่าแกจะถึงขนาดไปยิงเขาแล้ว บางทีที่สอบถามตรงๆ คว้า สู้เพื่อพลีศ หลุดไม่พลีศก็แล้วไป นี่สภาพเป็นอย่างนี้ชีวิตของผมชินกับสภาพอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเราก็เฉยๆ ใครจะเป็นจะตายก็ช่างมัน เราก็ทำไปตามหน้าที่แม้แต่เพื่อนฝูงกันแต่ก็หย่าแหลมเข้ามาแล้วก็แล้วกันนี่คือเรื่องจริงที่เกิดขึ้นของคนที่เป็นตุลาการเป็นผู้พิพากษา ผมเคยรับราชการอยู่ในภาคอีสานนานไม่ทราบใครมาจากภาคอีสานบ้าง โอ้หลายโพดๆ อยู่จนว่าลาวได้แล้ครับ ตำบลอยู่บ่ใส่ปลาแดกบ่กิน ผมออกไปเป็นผู้พิพากษาครั้งแรกที่ยโสธรย้ายไปอยู่อีกเทือกหนึ่งก็อุบลครับ ไปอยู่อุบล ๓ ปีคัับ แล้ว

ย้ายกลับมาจังหวัดนนทบุรีอยู่ไปๆมาๆ ไปเป็นหัวหน้าศาลโน่นไปอยู่เมืองมุก ไกลๆกันอีกไปอยู่เมืองมุกดาหารปีหนึ่ง ก็ไปนั่งกินอยู่อะไรนะ เออปลาแซ่ ปลาเนื้อปลานาง ปลานางตัวเท่านี้สมัยก่อนนะตัวหนึ่ง ๔๕ บาท เดียวนี้ ๓๐๐ ไม่รู้ได้เปล่า ปลานางแม่น้ำโขงมันตัวใหญ่นะ ปลาลาบ ปลาแซ่ นี่ปลาลาบนี้ แสบแซบ ข้างในมันคือเครื่องในหมู ปลาแซ่ชนะ แล้วก็ลาบปลาตอง โอ้มันหา ผู้เฒ่ายากน้อ เฒ่ายากอ้อย ไหนต้องตำ กว่าจะตำ กว่าจะใส่น้ำร้อนน้ำอุ่นนะ มันเฒ่ายากแต่มันกินง่าย จ้ากะข้าวเหนียวน้อแกล้มกับผักกระโดนแมนบ่อ แต่เดี๋ยวนี้ผมไม่กล้ากลับไปทีเก่ายังออกทีวีบ่อยๆ มันเห็นเข้ามันจะไล่กระเที๋ยบผมหรือเปล่าก็ไม่รู้ มีอยู่ปีก่อนไปงานศพพวกที่โยโสธร ใครอยู่โยโสธรคงรู้จัก ร้านขายเรื่องศิลปสนิทกัน เฮียโคเฮียร้านขายเรื่องศิลป์ ผมก็ไปงานศพแขกากลับก็มาขึ้นเครื่องที่อุบลฯ ก็ไปกินกาแฟอยู่หน้าวัดแจ้งเอาเจอตารวจใส่เสื้อแดงโล่มาเลยตำรวจเก่าเกษียณนานแล้ว ใส่เสื้อแดงโล่เข้ามาหา เฮียมึงจะเข้ามาตีหัวเปล่า เปล่าเข้ามายกมือไหว้บอกท่านจำผมได้ไหม ผมชื่อนั่นลูกน้องคนนั้น จำได้นี่ข้อเท็จจริง แต่เวลานี้มันเป็นฝักเป็นฝ่ายกันจนเกิดอะไรขึ้นมาทราบไม่รู้เมื่อไรมันจะหาย ไอ้โรคทะเลาะกันนี้มันป่วยกันมานาน ผมจบธรรมศาสตร์ ธรรมศาสตร์มีสี่อะไร สีประจํามหาวิทยาลัยเหลืองแดง ใส่ไม่ได้ทั้งคู่ เสื้อเหลืองก็ไม่ได้เสื้อแดงก็ใส่ไม่ได้เต็มไปหมด ตอนหลังมีเสื้อหลากสีอีกทีนี้ใส่สี่อะไรไม่ได้เลย นี่คืออันตรายของคนไทย ตอนนี้จะออกไปไหนไม่ได้จะคุยกับใครก็ลำบาก มันมีถ่ายคลิปปัดคลิบไว้อีกไม่รู้เมื่อไหร่มันจะเลิกสถานการณ์แบบนี้ โอเคไหนๆมาพูดกัน ท่านที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น สิ่งที่ผมเป็นห่วงและอยากจะขอร้องเตือนท่านทั้งหลายว่าการที่ท่านเสนอตัวเข้ามาเลือกตั้งแล้วชนะเลือกตั้งขึ้นมา เข้ามารับใช้ประชาชน เสียสละครับ อย่าหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ได้ไหมครับ อันตรายสมัยผมอยู่มุกดาหาร ก็มีนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง มีใครมาจากมุกไหม ไม่มี นายกเทศมนตรีสมัยนั้นในที่สุดก็ถูกจำคุก ไม่รอดครับ ไม่รอด มันก็มีเมื่อท่านเข้ามาบริหาร องค์กร

บริหารท้องถิ่นไม่ว่า อบต. อบจ. มันก็ต้องมีการใช้อำนาจ ก็จะมีการได้ประโยชน์ การเสียประโยชน์ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ ก็ผมเคยเห็นนายกเทศมนตรีเป็นหุ้นส่วนในห้าง ก็ห้างนั้นแหละมารับงานเทศบาล นายกเป็นคนอนุมัติแล้วเซ็นรับเงินในฐานะหุ้นส่วน มันน่าติดคุกไหม มันติดไปแล้ว การขัดกันของผลประโยชน์ของผู้บริหารท้องถิ่นยังมีนะ ก็มีใน พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ป.ป.ช.นั้นแหละ ที่อดีตนายกทักษิณโดนนั้นแหละ ท่านต้องระมัดระวังนะ บริษัทห้างที่เข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของท่าน อย่าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับเขาละ ห้ามนะมีโทษจำคุก ผมไม่เข้าใจนะมีคนรู้จักกัน แกก็บอกว่า ฉันก็ไม่รู้ละ ผู้หญิง ฉันไม่รู้ละว่าพวก อบต. อบจ.มันทำอะไรกัน ฉันเห็นแต่มันยิงกัน เห็นมีฆ่ากันยิงกันก็เข้าใจว่าขัดกันส่วนของผลประโยชน์สงสัยแย่งงานรับเหมากัน ขอร้องเถอะครับมันเป็นจุดอันตรายนะสำหรับมันก็แพร่กระจายไปเรื่อยๆ ความเศร้าใจของผมนั้นก็คือโพลออกมาว่าคอร์รัปชั่นรับได้ถ้าได้ประโยชน์ ไม่ใช่เนะ ทำเพื่อองค์กร ทำเพื่อส่วนรวม อย่าไปเห็นแก่ผลประโยชน์ บางคนพูดนะ เวลาเลือกตั้งชาวบ้านเอาดั่งค์ฉันเลือกตั้งชาวบ้านเอาดั่งค์ฉันกินเหล้า ถึงเวลาฉันก็ต้องเอาคืนบ้าง และก็พูดกันตลอดเรื่องค่าใช้จ่าย มันต้องมีค่าใช้จ่ายบ้าง ไหนว่าเราเสียสละอะไรละ ขอร้องนะครับมองเห็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องบ้าง อย่าทำอย่าประพฤตสิ่งที่กฎหมายห้าม สำหรับศาลรัฐธรรมนูญที่เคยตัดสินเกี่ยวกับกฎหมายผู้บริหารท้องถิ่น นั่นคือ นั่นคือพระราชบัญญัติสภาตำบล ในองค์กรบริหารสภาตำบล แต่ศาลเราตัดสินว่าไม่ขัดพระราชบัญญัติไม่ขัดรัฐธรรมนูญ ก็มีเรื่องจากขอนแก่นที่รู้สึกว่าการเอาเมืองขอนแก่นออกคำสั่ง ออกคำสั่งเพิกถอนตามความเห็นสมาชิกสภาตำบลอย่างอื่นแล้ว ก็ยังมีเรื่องที่ว่า มีคุณสมบัติต้องห้าม คุณสมบัติต้องห้ามไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต เรื่องนี้ถูกฟ้อง ถูกฟ้องเรื่องทุจริต นายอำเภอตอบสมาชิกสภา ถ้าคำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดเราไม่รอนะ เขาไม่รอนะมีพฤติกรรมในทุจริตไม่ต้องรอ คำพิพากษาจำคุก เพราะฉะนั้นศาล

รัฐธรรมนูญตัดสินว่าขัดรัฐธรรมนูญ ไม่ขัดรัฐธรรมนูญที่ว่าไว้ ก่อนถูกตัดสิน จำคุกให้สันนิษฐานก่อนว่าทุกคนบริสุทธิ์นะ ไม่ขัดเพราะว่าพฤติกรรมก็พอแล้ว สอบสวนจนส่งฟ้องแล้วส่งฟ้องไปแล้วยังบอกว่าไม่มีพฤติกรรมอีกก็คงไม่ใช่ละ เพราะฉะนั้นก็ขอให้ทำความเข้าใจว่า ศาลก็เป็นศาลนะครับเราก็คงทำหน้าที่ของเราไปตามกฎหมาย ท่านอยากแก้กฎหมายเกี่ยวกับเราเห็นคำหนึ่งก็จะยุบศาลรัฐธรรมนูญ คำหนึ่งก็จะยุบศาลปกครอง ยุบไปให้หมดครับให้ศาลหลักเมืองตัดสินก็แล้วกัน ในรัฐธรรมนูญนี้มีกล่าวถึงศาล ๔ ศาล องค์การตุลาการมี ๔ ศาล มีศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร แต่ศาลทหารจะใช้สำหรับทหารคนที่เป็นทหารประจำการ คนก็เลยได้สนใจเท่าไรเพราะฉะนั้นศาล ๔ ศาลนี้คือ องค์การตุลาการ องค์การตุลาการซึ่งไม่ใช่องค์กรอิสระนะ เข้าใจกันผิดในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ นี่เป็นองค์กรอิสระแต่ ใน ๒๕๕๐ นี่เป็นองค์การตุลาการแต่เป็นองค์กรตุลาการที่ไม่มีโทษฐานละเมิดอำนาจศาล เขาบอกศาลการเมืองต้องถูกวิพากษ์วิจารณ์ได้แต่จริงๆ ไม่ได้ละ จริงๆ แล้วไม่ใช่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ถูกว่าให้ผมเห็น แต่ถูกว่าออกทีวีด้วยนะว่า ศาลรัฐธรรมนูญหวักล้าย ไม่รู้มันมีเยอะหรือไง พอว่า คือว่าอย่างสาตเสียดเสียดเขาบอก ศาลรัฐธรรมนูญต้องว่าได้ เพราะเป็นศาลการเมืองแต่ตามข้อเท็จจริงนะ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของงาน ของศาลรัฐธรรมนูญคืองานชี้ขาดตัดสินว่ากฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ กฎหมายขัดรัฐธรรมนูญนี้เป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัตินะ ถ้ากฎหมายรองลงมากว่านั้นเช่นผิด พระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงเป็นหน้าที่ของศาลปกครอง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของงานของพวกเขาคืองานตัดสินชี้ขาดว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ๒๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นมีเรื่องเกี่ยวกับการเมือง ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเมืองเป็นงานนิดเดียว แต่ปรากฏว่า กองเชียร์มันเยอะนะ กองเชียร์เยอะก็เลยมีแรงกดดันเยอะ อะไรต่ออะไรให้มันวุ่นวายกันเล่น ถึงความจริงคดีเกี่ยวกับการเมืองไม่ใช่คดียากแต่เป็นคดีที่

มีแรงกดดันสูงเรื่องที่จะขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่บางทียากกว่านะ ปีที่แล้วตัดสินกฎหมายสำคัญเรื่องหนึ่งว่าขัดรัฐธรรมนูญ แต่ไม่ค่อยเป็นข่าว ท่านนักศึกษาเคยเสียภาษีไหม ภาษีเงินได้ต้องเสียใช่ไหม ภ.ง.ด.๕๐, ๕๑ ต้องเสียนะ ท่านทราบไหม ว่ากฎหมายเก่านั้นเขาให้เอารายได้ของภรรยามาเป็นรายได้ของสามี เว้นแต่ภรรยาจะได้เงินเดือนเป็นมนุษย์เงินเดือนเหมือนกันจึงจะแยกคำนวณ เอารายได้ของภรรยาไปพอกเป็นรายได้ของสามีของเราเก็บภาษีอัตราก้าวหน้า สามีก็โดนสิครับ ๓๐ เปอร์เซ็นต์โน่นแล้วแล้วเราไปบอกภรรยาเพราะเธอดันเสียภาษีมากขึ้น ภรรยาจะพูดคำเดียว สมน้ำหน้า ไม่มีทาง เอารายได้ของภรรยาไปพอกเป็นรายได้ของสามีก็เสียภาษีมากขึ้น ขณะเดียวกันหญิงที่มีสามีถ้ามีเงินเดือนแยกคำนวณกับสามีได้ แยกหักแยกฐานกันได้ แต่ถ้าเป็นรายได้ อย่างอื่น มีค่าเช่าบ้านมีเงินปันผลจากบริษัท มีทำงานอาชีพอิสระ เป็นนักเขียนเป็นนายความเป็นหมอนักสอบบัญชี ให้เอารายได้เหล่านี้มาพอกเป็นรายได้ของสามีทั้งหมดเลย ปีที่แล้วศาลรัฐธรรมนูญตัดสินว่าด้วยกฎหมายอันนี้ขัดรัฐธรรมนูญ เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ระหว่างหญิงโสดกับหญิงที่มีสามีและระหว่างหญิงที่มีสามีแล้วด้วยกันเองที่มีรายได้ต่างกันแต่ชาวไม่ค่อยออกนั้นๆ ที่กระทบถึงส่วนได้ส่วนเสียของประชาชนโดยทั่วไปที่นี่ ถ้าฝ่ายภรรยาเป็นหมอ นักสอบบัญชี เป็นนายความแยกคำนวณกับสามีได้เลยนะ แยกคำนวณได้เลยมีศักดิ์ศรีเท่ากับคนโสด นี่คือการไม่แตกต่าง ทางสรรพากรก็จะออกรัฐธรรมนูญ ท่านเคยทราบกันไหม ผมไม่แน่ใจนะว่าปีที่ผ่านมาเสียแบบไหน เสียแล้วเสียเลยไปเอาคืนสรรพากรไม่ยอมนะ อ้อยเข้าปากข้างแล้ว แยกคำนวณนี้มัน มันผลต่างกันนะ สมมุติว่าฝ่ายสามีมีรายได้ ๘ แสนฝ่ายภรรยามีรายได้ ๔ แสนแปดแสนของสามีนี้คนเดียวมันเสีย ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ของภรรยามี ๔ แสนนี้มันเสีย ๑๐ เปอร์เซ็นต์แต่พอเอามาเป็นรายได้ของสามีปั๊บสามีกลายเป็นล้านสองใช้ไหม บวกกันเป็นล้านสอง ส่วนล้านเสีย ๒๐ อีกสองแสนเสีย ๓๐

อีกสองแสนเสีย ๓๐ แต่เห็นใหม่ นี่เรื่องสำคัญไม่ค่อยเป็นข่าวเพราะสรรพากรก็ไม่อยากออกข่าวเนื่องจากฉันก็ไม่อยากให้พวกแกรู้ว่าแกเสียมาแบบเดิมฉันก็รับไว้กล้วยเข้าปากข้าง ก็เห็นใจเพราะว่ารัฐบาลก็ไม่ค่อยมีตังค์อยู่ไม่ทราบว่าคุณเท็จจริงเป็นไงท่านคงทราบดิ้นะครับ สิ่งที่เราเอามาเล่าสู่กันฟังก็คงจะเป็นอย่างนี้นะ ไม่ทราบว่ามีความอะไรบ้าง ผมลืมบอกไปว่ามีคำถามถามได้หมดนะครับ แต่กรุณาเขียนมานะเพราะว่าใช้ไมค์ถามเดี๋ยวจะทะเลาะกันสงสัยถามได้ตอบได้ อับดุลมาเอง ส่วนใหญ่เวลาไปพบปะประชาชนต่างจังหวัดคำถามเข้ามามีแต่คำถามเรื่องเมียน้อยเมียหลวง ลูกเมียเก่าลูกเมียใหม่ใครได้มรดกที่ดินเป็นอย่างนี้ทะเลาะกันอย่างนี้ใครจะแพ้ใครจะชนะ ผมไม่เห็นมีใครถามเรื่องรัฐธรรมนูญสักคนแต่เขายังตอบได้นะ เพราะว่ายังคลุกคลีอยู่ในวงการศาลยุติธรรมหลายสิบปี ไม่มีนะ ถ้าไม่มีผมก็ขอจบการบรรยายลงเพียงเท่านี้ ก็ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาให้ความสนใจ ขอบคุณครับ

* * * *

ข้อมูลการเดินทางไปบรรยายพิเศษ ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ณ โรงแรมดุสิต ปริ๊นเซส โคราช อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรตามรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนในระดับจังหวัด เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน” จัดโดย ศาลจังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมดุสิต ปริ๊นเซส โคราช อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาการบรรยายพิเศษหัวข้อ “เรื่องเล่าจากศาลรัฐธรรมนูญ” โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนผู้เข้าร่วม สัมมนาโดยประมาณ ๖๗๙ คน

ณ โรงแรมสุนีย์ แกรนด์ โฮเต็ล แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนในระดับจังหวัด เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน” จัดโดย ศาลจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ วันอังคารที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ การบรรยาย พิเศษหัวข้อ “เรื่องเล่าจากศาลรัฐธรรมนูญ” โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๔๖๕ คน

ณ อุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนในระดับจังหวัด เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน” จัดโดย สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ วันศุกร์ ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ดำเนินกิจกรรมเผยแพร่ความรู้พบปะผู้นำท้องถิ่น และประชาชน โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๑๒๐ คน

ณ โรงแรมริเวอร์ ซิตี้ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนในระดับจังหวัด เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน” จัดโดย สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญวันพุธ ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ การบรรยายพิเศษหัวข้อ “เรื่องเล่าจากศาลรัฐธรรมนูญ” โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๔๕๙ คน

ณ โรงแรมเดอะกรีนปาร์ค แกรนด์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนในระดับจังหวัด เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน” จัดโดย ศาลจังหวัดยโสธรร่วมกับสำนักงาน ศาลรัฐธรรมนูญ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ การบรรยายพิเศษหัวข้อ “เรื่องเล่าจากศาลรัฐธรรมนูญ” โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธาน ศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๕๒๔ คน

ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

โครงการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเรื่อง “ศาลรัฐธรรมนูญกับการดำรงหลักนิติธรรม” วันอังคารที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ” โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๔๘๐ คน

ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

โครงการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเรื่อง “ศาลรัฐธรรมนูญกับการดำรงหลักนิติธรรม” วันอังคารที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕ การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ” โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๔๘๓ คน

ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

โครงการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเรื่อง “ศาลรัฐธรรมนูญกับการดำรงหลักนิติธรรม” วันอังคารที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ” โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๖๐๓ คน

ณ เชื้อนจุฬารณย์ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนในระดับจังหวัด เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน” ดำเนินกิจกรรมเผยแพร่ความรู้พบปะผู้นำ

ท้องถิ่นและประชาชน โดย นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ ๓๐๐ คน

ณ มูลนิธิสว่างวิชาการธรรมสถาน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของ
ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนในระดับจังหวัด
เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับประชาชน” วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
การบรรยายพิเศษหัวข้อ “มารู้จักศาลรัฐธรรมนูญกันเถอะ” โดย นายวสันต์
สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยประมาณ
๕๐๐ คน

* * * *

วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ “ตุลาการ” และ “นักกลอน”

เป็นข้าราชการตุลาการมา ๓๕ ปี หลังเกษียณเป็นผู้พิพากษาอาวุโสที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ก่อนนั่งบัลลังก์ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ร่วมตัดสินคดีทางการเมืองสำคัญๆ หลายคดี ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในช่วงที่ผ่านมาชีวิตอีกด้านสุนทรีย์ ในฐานะนักกลอน ที่มีทั้งผลงานตีพิมพ์และรวมเล่ม สละสลวยขนาดไหน มีตัวอย่างให้ชม

ผมเรียนจบจากนิติศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ปี ๒๕๑๐ ตอนอายุ ๒๐ ปี สอบผู้พิพากษาหรืออัยการก็ยังไม่ได้เพราะอายุไม่ถึง ๒๕ เลยเข้าไปฝึกทนายความที่สำนักงานเสนีย์ ปราโมช แล้วก็สอบเนติบัณฑิตได้ปีนั้น

**เป็นทนายความอยู่กับอาจารย์เสนีย์ ๖ ปี จนมีสิทธิ์สอบผู้พิพากษา
สอบครั้งเดียวได้เลย**

ตอนนั้นเป็นทนายความประจำของธนาคารแหลมทอง บริษัทดิทแฮล์ม แล้วรับคดีจากสำนักงานและส่วนตัว ก็พออยู่ได้ แต่พอมีโอกาสจึงลองสอบดู ตอนเป็นผู้พิพากษาใหม่ๆ ลำบากลำบาก เพราะเคยเป็นทนายความมีรายได้ค่อนข้างสูง เป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาระหว่างอบรมรับเงินเดือน ๓,๐๓๐ บาท ออกไปเป็นผู้พิพากษาต่างจังหวัดครั้งแรกเงินเดือน ๓,๔๒๐ บาท สุดท้ายก็พิสูจน์ได้ว่า อยู่ที่ใช้จ่ายไม่ใช่ตัวเลขรายรับ ส่วนเรื่องสังคมเพื่อนฝูงก็ไม่ถึงกับตัดไปเลย เพราะผมมีเพื่อนฝูงเยอะ มาถึงจุดนี้เพื่อนฝูงจึงรู้ว่าคบค้ากันแล้วเป็นอย่างไร จะไม่มีเพื่อนมาขอเรื่องงานคดี

เพราะเขารู้ว่านอกจากไม่ได้แล้วจะถูกตักกลับไปอีก ถ้าคบกันก็พึ่งพาอาศัยกันเรื่องอื่น

เคยถูกขอเรื่องคดีหรือไม่

ผู้พิพากษาทุกคนเคยถูกขอคดีทั้งนั้น อะไรที่อยู่ในหลักเกณฑ์แม้ไม่ขอเราก็กี่ให้ เช่น ข้าราชการคนบาดเจ็บ ไม่ได้หลบหนีอะไร ดูแลรักษา จ่ายค่ารักษาพยาบาล ทำขวัญ จนผู้เสียหายยืนยันว่าไม่เอาเรื่องขอให้เมตตาจำเลย ศาลไหนก็ต้องรอการลงโทษทั้งนั้น ไม่ขอเราก็กี่ทำให้อยู่แล้ว แต่ที่ขอในสิ่งที่มันให้ไม่ได้ก็มีและส่วนใหญ่มักเป็นอย่างนั้น เช่น ขอให้ชนะคดี มีคนเสนอเงินให้ครั้งแรกตอนผมเงินเดือน ๔ พันบาท ถามว่าท่านต้องการกี่แสนถึงจะช่วยเหลือผม เราก็ตอบว่าผมไม่ได้วอกแวก แล้วก็ทำไม่รู้ไม่ชี้ ความยุติธรรมมันต้องอยู่ที่ข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ไม่ใช่การวิ่งเต้น

หนักใจหรือไม่กับแรงกดดัน

มันต้องวางเฉย ต้องไม่มีอคติ เราชี้ถูกชี้ผิดคนก็มีบาปอยู่แล้ว ไม่ได้ลงโทษคนหนักเพราะโกรธหรือเกลียด ไม่ได้ลงโทษเบาเพราะสงสาร หรือพอใจเป็นส่วนตัว ลงโทษประหารชีวิตต้องว่าไปตามตัวบทกฎหมาย ไม่ใช่ประหารชีวิตเพราะเขามาทำหาย มาด่าเราอยู่ข้างนอก ถ้าทำอย่างนั้นเรายิ่งบาปมากขึ้น เวลาทำบุญก็ต้องอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรพอสมควร

คิดว่าผู้พิพากษาส่วนใหญ่ทำหน้าที่ได้อย่างเป็นกลางแล้ว

ต้องพูดว่าส่วนใหญ่ ไ้พวกนอกกรีนกรอยก็มี ถ้านับจำนวนก็มากขึ้นเพราะผู้พิพากษามีมากขึ้น สมัยผมเป็นผู้พิพากษาใหม่ๆ ผู้พิพากษาทั้งประเทศมี ๖๐๐ คน สมมติว่าเสียหายสัก ๑ เปอร์เซนต์ ก็ ๖ คน แต่

สมัยนี้ผู้พิพากษามี ๔ พันคน ๑ เปอร์เซนต์ก็ ๔๐ คน จำนวนคนก็มากกว่า แล้วดูแลกันค่อนข้างลำบาก

เคยถูกขู่อาฆาตเพราะการตัดสินใจหรือไม่

มีบ้าง โทรศัพท์มาขู่ สมัยเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลที่ฉะเชิงเทราก็มี เพราะอำนาจมันค่อนข้างเยอะ การสั่งสำนวน การจะให้ประกันหรือไม่ใน สมัยนั้นมันมี บัตรสนเทห์ก็โดนบ่อย เป็นสิบครั้ง แต่ตรวจสอบแล้วเมื่อไม่จริง เขาก็ไม่ได้ตั้งกรรมการตรวจสอบ

ห่วงเรื่องความปลอดภัยหรือไม่

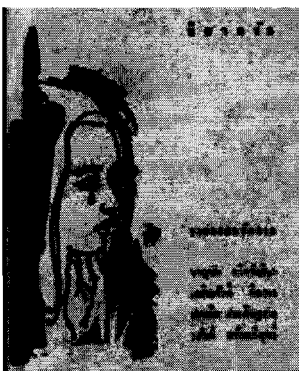
ไม่เป็นไรมั้ง มาอยู่ตรงนี้ก็ต้องถือว่าเสียสละ ถ้าจะให้พูดตรงๆ ตอนนี้อายุ ๖๐ กว่าแล้ว อยู่อีกไม่กี่ปีคงตาย ผมปฏิบัติหน้าที่ใน พระปรมาภิไธยมายาวนาน ก็ถ้ามันจะเกิดมีอันเป็นอะไรขึ้นมาตอนหลังก็คิด เสียว่าเรายอมตายเพื่อรักษาสถาบัน ระวังตัวมากคนเขาจึงทำร้ายก็หนักัน ไม่รอดหรอก ทุกคนต้องตายทั้งนั้นแต่ว่าจะอยู่ในฐานะอะไร สำนักงานเอง ก็ออกระเบียบให้จ้างรปภ.ก็ให้จ้างบอดีการ์ดเท่านั้น เพราะหากจะเอา ตำรวจ ทหาร ความไว้วางใจก็อาจไม่เต็มร้อย ในอดีตก็เคยมีไม่ว่าอดีต ประธานาธิบดีอียิปต์ อดีตนายกฯ อินเดีย ก็ถูกรปภ.ของตัวเองนั้นแหละ สังหาร ถ้าไม่รู้จักมักคั่นเป็นส่วนตัวก็อย่าเอามา เอามาเป็นข้อระแวงเรา เปล่าๆ การออกระเบียบเช่นนี้แสดงว่ามีข่าวไม่ค่อยดี ก็คงมีข่าวเรื่องการจะ ประทุษร้าย คนทำร้ายควรคิดสักนิดว่าทำร้ายเขาไปแล้วจะมีคนใหม่มา คนใหม่จะทำแบบคนนี้ไหม มันก็เหมือนกัน คนเป็นตุลาการความคิดไม่ แตกต่างกันไปเท่าไร ถ้าเราจะคัดเลือกคนมาเป็น

ในฐานะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญกังวลอะไรหรือไม่

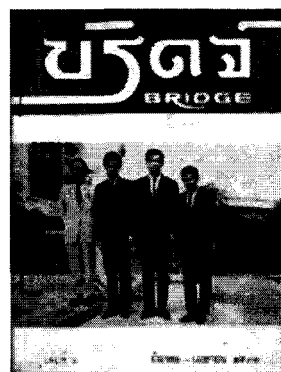
เป็นห่วงว่าในอนาคตจะหาคนมาทำหน้าที่นี้ยาก เพราะมันไม่มีแรงจูงใจ รวมหมดทั้งค่าตอบแทน ความปลอดภัย เกียรติยศ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ เขียนชัด ให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรตุลาการ แต่ค่าตอบแทนกลับเป็นระดับเดียวกับองค์กรอิสระ มันคนละเรื่องกัน นอกจากนี้ การที่ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีบทบัญญัติเรื่องละเมิดอำนาจศาล ที่จริงผมคิดว่าควรมี แต่ไม่ใช่เราจะไปใช้อำนาจพร่ำเพรื่อ หรือขู่จะขังใคร

กิจกรรมที่ทำสมัยเรียน

แต่งกลอนทั้งประเภทฉันทและโคลง สนใจตั้งแต่เรียนอยู่สวนกุหลาบฯ ก็แต่งเรื่อยมา มีการประกวดประชันกันบ้าง อย่างตอนแข่งขันระดับมหาวิทยาลัยก็จะให้โจทย์กระตุ้นมาบทหนึ่ง อย่างคำว่า อยู่ เย็น เป็น สุข แล้วให้เวลา ๓ นาที หรืออย่างมีกาพย์และโคลงก็ต้องเขียนให้เสร็จภายใน ๕ นาที หากเขียนไม่เสร็จก็แพ้

รวมเล่มร่วมกับ หยก บุรพา
(เฉลิมศักดิ์ ศิลภาพร)

แชมป์บริดจ์ กีฬามหาวิทยาลัย
ถ่ายกับ ทวี แรงชา รมว.มหาดไทย
และอธิการบดีมธ.

ที่เคยประกวดเป็นขึ้นเป็นอันก็ประกวดบทร้อยกรองระดับอุดมศึกษา ได้รางวัลชนะเลิศคะแนนรวมเมื่อปี ๒๕๐๘ แต่ตอนนี้เรือไปเพราะไม่ได้เขียน นาน อย่างเมื่อก่อนเขียนได้ใน ๓ นาที ตอนนี้อยู่ ๓๐ นาทียังไม่รู้ว่าจะเสร็จหรือไม่เสร็จเขียนโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน มีทั้งแบบอ่านแล้วรู้เรื่องเลย หรืออ่าน แล้วต้องแปลความเพราะใช้ภาษายาก อย่างวสันตดิถีกันต์ ๑๔ ที่เขียนลง หนังสือชาวกรุง ฉบับธันวาคม ๒๕๑๕ ในบทถวายพระพร

สรวนซีพประชุมนขประณม	พระบรมราชา
เชิญชัยเฉลิมชนมอา	ศิริพจน์พระภูบาล
สมเด็จพระจอมจุฬาลง	คุณปกพสกศานต์
เมตตาพระการุณประมาณ	จะประเมินก็เกินไซ
พูนแผ่พระบารมีจรด	ชนบทบุรีไกล
หนักราชวัตรพระหฤทัย	ฤจะท้อระย่อการ

สมัยนั้นจะส่งกลอนไปลงที่ไหนก็ต้องดูด้วย สตรีสาร ก็ต้องเป็นพวก รักธรรมชาติ เหาๆ น้อย แต่เราเองก็อยากลงสังคมศาสตร์ปริทัศน์ เพราะ คำเรื่องมันดี สมัยนั้นอยู่ที่ ๒๐๐ บาท แต่ต้องเขียนออกในแนวเสียดสีสังคม บ้าง เคยเขียนบทหนึ่งเริ่มด้วยการที่เราไปงานวัด ดูไปเรื่อยบอกว่าเจอนั่นเจอ นี้ แล้วก็จบว่า

วันนี้ธรรมอยู่ที่ไหนมองไม่พบ	มหรสพเลือกสรรล้วนค้นหา
กิเลสมารงานวัดหมดศรัทธา	อนิจจาอวาสาอนาใจ

ที่เคยลงตีพิมพ์เรื่องกลอนรักใคร่ ก็พอมี ที่เขียนบรรยายความรู้สึกเหงา ก็มี เขียนตอนอยู่ธรรมศาสตร์ก็บรรยายว่าเจ็บเหงาอย่างไรบ้างทั้งลม น้ำ ระลอกไหว แล้วก็ติดพอนิดหน่อย ลงในหนังสือรวมบทกลอนรักเมื่อ

ปี ๒๕๑๐ แล้วก็ดับด้วย

ยิ่งตกตึกยิ่งเย็นเยียบยิ่งเจ็บเหงา
ความเปลี่ยวเปล่าครองใจคนไร้เพื่อน
คืนเดือนมืดโลกแล้วอับแสงเดือน
ช่างมืดเหมือนน้ำใจใครบางคน

จริงๆ แล้วผมเขียนกลอนตั้งแต่ตอนเรียนมัธยม ผีก หมาทั้งโคลง
ฉันท กาพย์ กลอน แต่ที่มาจริงจังก็ตอนเรียนที่ธรรมศาสตร์รุ่นราวคราว
เดียวกันที่เคยแข่งขันกันมาก็อย่าง อดุลย์ จันทศักดิ์ ที่เป็นตุลาการศาล
ปกครองสูงสุด ก็เป็นทีมของจุฬาฯ ตอนนี้เป็นศิลปินแห่งชาติไปแล้ว เพื่อน
ฝูงที่อยู่ในรุ่นเดียวกันก็มีอย่าง หยก บุรพา

เล่นกีฬาบ้างหรือไม่

เล่นบ้างแต่จะเป็นพวกกีฬาใช้สมองอย่างบริดจ์ การแข่งขันเล่นไพ่
มีแข่งขันกันระดับชาติ ระดับโลก ผมได้แชมป์กีฬามหาวิทยาลัยปี ๒๕๑๐
ผมสนใจเพราะเป็นเกมที่ใช้สมอง แข่งกันทีก็มันไปทั้งวัน หลังจากนั้น ก็เล่น
ให้กับสโมสรบ้าง อย่างสโมสรเนติบัณฑิตยสภา สโมสรธนาคารแหลมทอง
เคยมีชื่ออยู่ในอันดับพรีเมียร์ มาสเตอร์ แต่ตอนนี้ไม่ได้เล่นเพราะไม่นึกสนุก
เริ่มเบื่อ

ตอนนี้ถ้ามีเวลาพักผ่อนทำอะไร

ถ้าว่างก็ไปเที่ยว ดูโทรทัศน์ พกสารคดีท่องเที่ยว เพื่อหาโอกาสไป
บ้าง ตอนนี้อายุเหลือน้อยแล้วก็เที่ยวพukupาเขา ภูกระดึง ที่ล่อชู ทะเลแถว

ประจวบฯ สุราษฎร์ฯ เกาะเต่า สมุย เน้นในประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่
บางครั้งนัดรวมตัวพี่น้องเพื่อนฝูงไปเที่ยวกันเดือนละครั้ง

ชีวิตครอบครัว

ผมกับภรรยา ไม่มีลูก ภรรยาก็เลิกทำงานหลายปีแล้ว ก่อนหน้านี้
เป็นข้าราชการอยู่กรมการแพทย์ ปี ๒๕๓๔ ไปทำงานเอกชนเป็นระดับ
บริหาร ถึงปี ๒๕๔๒ รู้สึกเหนื่อยก็เลยออกมา เราไม่มีลูกด้วยเลยทำเท่าที่
อยากทำ ก็พออยู่ได้

ร่วมสมัย “สี่มือทอง”

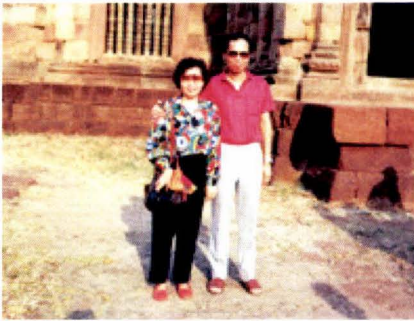
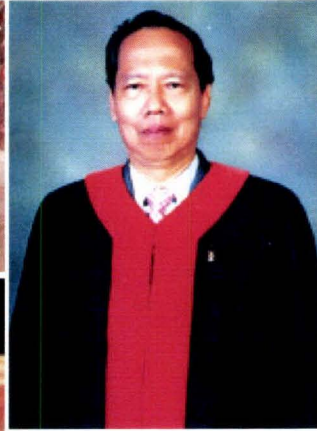
ยุคทองวรรณศิลป์ธรรมศาสตร์

วิทยากร เชียงกุล เขียนถึงวรรณกรรมช่วงก่อน ๑๔ ตุลาฯ เอาไว้ว่า
ในช่วงที่ผู้เขียน (วิทยากร เชียงกุล) เรียนหนังสือในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(๒๕๐๘-๒๕๑๒) คนที่สนใจวรรณกรรมหรือการขีดเขียนมีอยู่น้อย นักกลอน
ในธรรมศาสตร์ที่ดังๆ ในเวลานั้นมี เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, ทวีสุข ทองถาวร,
นิภา บางยี่ขัน, ดวงใจ รวิปริชา, ชาญชัย ลวิตรังสิมา, ศุภกิจ นิมมานรเทพ,
วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์, ถาวร บุญวัฒน์ พวกนี้เป็นรุ่นพี่ และรวมกลุ่มกันใน
ชุมนุมวรรณศิลป์ ซึ่งมีการออกนิตยสาร และการจัดรายการแข่งกลอนสดกัน
บ่อยๆ เนื้อหาส่วนใหญ่ออกไปทางโรแมนติก หรือการใช้ไหวพริบปฏิภาณ
ในเว็บไซต์ Cmadong.com ของชาวหอจุฬาฯ ก็เล่าไว้ว่า “..ยุค ๒๕๐๘ เป็น
ยุคทองของวรรณศิลป์ธรรมศาสตร์ ที่มกลอนสดของมธ. คือ สูดยอตระดับ
มหาอำนาจในวงวรรณศิลป์อย่างแท้จริง นอกจาก “สี่มือทอง” อย่าง
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ทวีสุข ทองถาวร นิภา บางยี่ขัน และดวงใจ รวิปริชา
แล้ว ยังมี เฉลิมศักดิ์ ศิลพร วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ศุภกิจ นิมมานรเทพ

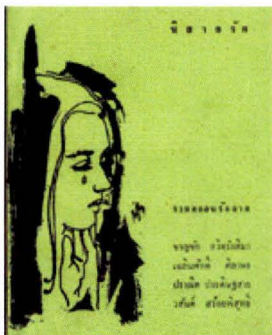
พวกนี้ ระดับพระกาฬ ทั้งนั้น” ยุคนั้นมีการแข่งกลอนสดชิงถ้วยพระราชทาน ซึ่งกระทุ้งนี้ระบุว่า แข่งที่โรจจุฬาฯ ได้แค่รอง แต่ก็พยายามฝึกกวีวิทยายุทธ์ จนนำถ้วยกลับจุฬาฯ จนได้เหมือนกัน โดยทีมดอกสร้อยสักวาของจุฬาฯ ขณะนั้น มี ดาราวรรณ ชัยเนตร จากคณะอักษรศาสตร์, พิบูลย์ชัย พันธุ์ลี, อดุล จันทรศักดิ์ และ ปิยะพันธ์ จัมปาสุต จากรัฐศาสตร์ นักกลอนเหล่านี้ กลายเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในสาขาวิชาต่างๆ ในปัจจุบัน

ที่มาข้อมูล: <http://khaosod.myfriend.com/blog/๒๐๐๙/๐๓/๑๑/entry-๓๑>

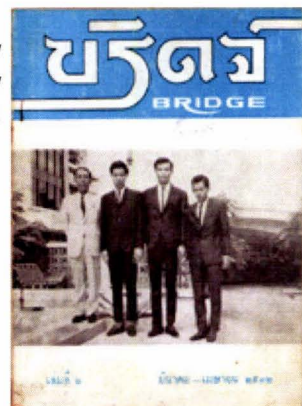
* * * *

แชมป์บริดจ์ กีฬามหาวิทยาลัย
ถ่ายภาพ ทวี แรงชา รมว.มหาดไทย
และอธิการบดีมธ.

รวมเล่มร่วมกับ หยก บุรพา
(เฉลิมศักดิ์ ศิลภาพ)

รวมคำบรรยายของ นายวลันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

รวมคำบรรยายของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

รวมคำบรรยายของ นายवलันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

รวมคำบรรยายของ นายवलันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

รวมคำบรรยายของ นายลันด์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

รวมคำบรรยายของ นายสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ภาคผนวก
ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการบริหารจัดการงานคดี พ.ศ. ๒๕๕๕

ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการบริหารจัดการงานคดี

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๕ ประธานศาลรัฐธรรมนูญโดยความเห็นชอบของศาล จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบริหารจัดการงานคดี พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

“ตุลาการประจำคดี” หมายความว่า ตุลาการซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าของสำนวนเป็นรายคดี

“ข้อกำหนด” หมายความว่า ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย

พ.ศ. ๒๕๕๐

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

“รองเลขานุการ” หมายความว่า รองเลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

“ผู้เชี่ยวชาญ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสำนวนคดี

“สำนักคดีที่ได้รับมอบหมาย” หมายความว่า สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายให้รับคำร้องและการจ่ายสำนวนคดี

“หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวน” หมายความว่า สำนักคดี หรือกลุ่มงานคดี ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสำนวนคดี

“เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสำนวนคดี

ข้อ ๔ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ โดยความเห็นชอบของศาลเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ศาลเปิดทำการตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๓๐ นาฬิกา ยกเว้นวันหยุดราชการ การเปิดทำการนอกเวลาราชการหรือในวันหยุดราชการของศาลหรือสำนักงาน ให้เป็นไปตามประกาศของศาลหรือเลขานุการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖ การนับระยะเวลาที่มีวันเริ่มต้นและวันสิ้นสุด ให้นับวันถัดไปเป็นวันเริ่มต้น และถ้าวันสิ้นสุดตรงกับวันหยุดราชการหรือวันหยุดทำการของศาล ให้นับวันทำการถัดไปเป็นวันสิ้นสุดของระยะเวลา

การยื่นคำร้องหรือเอกสารอื่นใดต่อศาลให้ยื่นภายในกำหนดเวลาทำการตามข้อ ๕ การยื่นภายหลังกำหนดเวลาดังกล่าว ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายลงรับในวันทำการถัดไป

ข้อ ๗ ให้ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน ร่วมกันทำหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี หรือตามที่ศาลมอบหมาย

กรณีผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของหน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน ให้เสนอความเห็นต่อศาลเพื่อพิจารณาอีกทางหนึ่ง

หมวด ๒

การยื่นและการตรวจรับคำร้อง

ข้อ ๘ การยื่นคำร้องหรือเอกสารอื่นใดต่อศาลต้องมายื่นด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้บุคคลอื่นมายื่นแทนก็ได้ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ของผู้มอบและผู้รับมอบฉันทะ เว้นแต่การยื่นคำร้องตามข้อกำหนด ข้อ ๑๗ (๑๓) และ (๑๔) อาจยื่นคำร้องโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ทั้งนี้ ให้ถือว่าวันที่ไปรษณีย์ลงทะเบียนรับเป็นวันที่ยื่นคำร้องต่อศาล

ข้อ ๙ เอกสารหรือพยานหลักฐานยื่นต่อศาลเป็นภาษาต่างประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนเสนอตุลาการประจำคดีเพื่อส่งคู่กรณีหรือบุคคลที่ยื่น จัดทำคำแปลทั้งฉบับหรือเฉพาะแต่ส่วนที่สำคัญ พร้อมทั้งคำรับรองคำแปลว่าถูกต้องยื่นต่อศาลเพื่อแนบไว้กับเอกสารหรือพยานหลักฐานนั้น

ในกรณีที่คู่กรณีหรือบุคคลที่มาศาลไม่เข้าใจภาษาไทย หรือเป็นใบ้หรือหูหนวกและอ่านหนังสือไม่ได้ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เกี่ยวข้องจัดหาล่าม

ข้อ ๑๐ ภายใต้บังคับข้อกำหนด ข้อ ๓๑ การส่งคำร้อง ประกาศ หรือเอกสารอื่นใด ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนดำเนินการส่งหรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและเพื่อความเหมาะสมตามสภาพแห่งเนื้อหาของเรื่องที่ทำการติดต่อศาลอาจสั่งให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยทางโทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดก็ได้

ในการส่งเอกสารตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องมีหลักฐานการส่งจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนหรือหน่วยงานผู้จัดให้บริการไปรษณีย์หรือโทรคมนาคมที่เป็นสื่อในการส่งเอกสารนั้น ในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้รับได้รับเอกสารตามวันเวลาที่ปรากฏในหลักฐานดังกล่าว เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้รับหรือได้รับหลังจากนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของศาล

ข้อ ๑๑ ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายจัดให้มีระบบควบคุมทะเบียนงานคดี

หลักเกณฑ์และวิธีการ ระบบควบคุมทะเบียนงานคดี ให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๑๒ ภายใต้บังคับข้อกำหนด ข้อ ๑๘ การรับคำร้องหรือเอกสารอื่นใด ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับคำร้องและตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องหรือเอกสารอื่นใดและออกใบรับไว้เป็นหลักฐาน

หากตรวจสอบแล้วเห็นว่าคำร้องหรือเอกสารอื่นใดไม่ถูกต้องให้บันทึกความเห็นไว้ และส่งความเห็นดังกล่าวให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนดำเนินการต่อไป

ในการนี้คำร้องที่ขอให้ศาลวินิจฉัยแยกเป็นเรื่องพิจารณาได้หลายเรื่อง ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายแยกเป็นรายเรื่อง และลงทะเบียนในสารบบคดีตามจำนวนเรื่องที่แยกไว้

ข้อ ๑๓ ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายแยกคำร้องตามความเร่งด่วนออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ส่วนที่สุด เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ศาลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ได้แก่ คดีที่อยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญตามข้อกำหนด ข้อ ๑๗ (๕) และ (๙)

(๒) ส่วน เป็นกรณีที่ความเร่งด่วนต้องพิจารณาก่อนเรื่องปกติ ได้แก่ คดีที่อยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญตามข้อกำหนด ข้อ ๑๗ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) (๘) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๖)

(๓) ปกติ เป็นคำร้องที่ไม่มีใช้กรณีตาม (๑) และ (๒)

เมื่อแยกประเภทคำร้องแล้ว ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายประทับตราประเภทคดีดังกล่าวไว้ที่ปกหน้าสำนวน

ข้อ ๑๔ ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายเสนอคำร้องต่อศาลภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง เว้นแต่กรณีตามข้อกำหนด ข้อ ๑๗ (๕) และ (๙) ให้ดำเนินการเสนอคำร้องให้ศาลโดยพลัน

การเสนอคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายเสนอคำร้องให้เลขาธิการหรือรองเลขาธิการที่ได้รับมอบหมายด้วย

หมวด ๓

การจัดทำและการจ่ายสำนวนคดี

ข้อ ๑๕ ให้เลขาธิการหรือรองเลขาธิการที่ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่จ่ายสำนวนคดีให้ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวน

ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนจ่ายสำนวนคดีให้แก่เจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งในกลุ่มงานคดีเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน

ข้อ ๑๖ เมื่อได้รับสำนวนคดี ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารในสำนวนคดี พร้อมทั้งประทับตราคำว่า “สำนวนคดีหลัก” ไว้มุมขวาบนของต้นฉบับคำร้อง และจัดทำสารบัญเอกสารสำนวนคดี จัดเก็บพยานหลักฐาน ตลอดจนหนังสือเอกสารสนทนาดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาคดีรวมไว้ในสำนวนคดีหลัก

ในระหว่างพิจารณาคดี หากศาลมีคำสั่งให้รับเอกสารใดรวมไว้ในสำนวนคดีหลัก ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๗ ในการจัดทำความเห็น บันทึกสรุปสำนวน และการดำเนินกระบวนการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ปฏิบัติงานในลักษณะเป็นกลุ่มโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนต้องพิจารณาสำนวนคดีนั้น ร่วมกับผู้อำนวยการสำนักคดี ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี และเจ้าหน้าที่อื่นภายในกลุ่มงานคดี

คำร้องตามข้อ ๑๓ (๓) กรณีมีเหตุอันควรเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนเสนอความเห็นต่อตุลาการประจำคดีหรือศาลเพื่อพิจารณาเป็นเรื่องด่วนหรือด่วนที่สุดก็ได้

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้รวมพิจารณาคดีหรือคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน เลขานุการหรือรองเลขานุการที่ได้รับมอบหมาย อาจมอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน ร่วมกันพิจารณาเสนอความเห็นต่อศาล

หมวด ๔

การสนับสนุนกระบวนการพิจารณาในศาล

ข้อ ๑๙ ภายใต้บังคับข้อ ๑๗ ก่อนจัดให้มีการประชุมตุลาการประจำคดีหรือศาล ให้จัดทำบันทึกสรุปสำนวนพร้อมความเห็นเกี่ยวกับอำนาจศาลในการรับคำร้องหรือความเห็นที่เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีเสนอต่อตุลาการประจำคดีหรือศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๒๐ การจัดทำบันทึกความเห็นและรายงานการพิจารณาคดีของตุลาการประจำคดีหรือศาลแล้วแต่กรณี ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้ยกร่างนำเสนอต่อตุลาการประจำคดีหรือศาล

ข้อ ๒๑ ในการจัดทำวาระการประชุมของศาล ให้เลขานุการหรือรองเลขานุการที่ได้รับมอบหมายจัดทำวาระระเบียบวาระเสนอต่อที่ประชุมศาลก่อนการประชุมในครั้งถัดไป เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

เรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระการประชุมแต่ละครั้ง ให้เลขานุการหรือรองเลขานุการที่ได้รับมอบหมายพิจารณาตามความเร่งด่วนของคำร้องตามข้อ ๑๓ เป็นหลัก หรือกรณีสำนวนคดีใดที่มีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพียงพอที่ศาลจะวินิจฉัยได้แล้ว หรือในกรณีที่ต้องขอให้ศาลมีคำสั่งในระหว่างพิจารณาคดี หรือมีเหตุที่ศาลอาจพิจารณาสั่งจำหน่ายคำร้อง

ข้อ ๒๒ ในระหว่างพิจารณาของตุลาการประจำคดีหรือศาล หากมีคำสั่งใด ๆ ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งนั้น ๆ แล้วรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานต่อตุลาการประจำคดีหรือศาลเพื่อทราบ

ข้อ ๒๓ ในวันที่มีการไต่สวนหรือการออกนั่งพิจารณาคดีของศาล ให้สำนักงานมอบหมายผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน ดำเนินการตามข้อกำหนดและคู่มือการปฏิบัติงานคดีของสำนักงาน

ข้อ ๒๔ ในการไต่สวนให้ประทับตราหมายพยานหลักฐานของศาล ผู้ร้อง และผู้ถูกร้อง ดังนี้
(๑) พยานเอกสารที่ศาลเรียก คือ “หมาย ศ” และวัตถุพยานที่ศาลเรียก คือ “หมาย วศ”
(๒) พยานเอกสารของผู้ร้อง คือ “หมาย ร” และวัตถุพยานของผู้ร้อง คือ “หมาย วร”
(๓) พยานเอกสารของผู้ถูกร้อง คือ “หมาย ถ” และวัตถุพยานของผู้ถูกร้อง คือ “หมาย วถ”
ส่วนพยานหลักฐานประเภทอื่นให้เป็นไปตามที่ศาลกำหนด

ข้อ ๒๕ ในกระบวนการพิจารณาที่ศาลดำเนินการบันทึกคำให้การของคู่กรณีหรือคำเบิกความของพยานบุคคลด้วยเครื่องบันทึกเสียง ให้สำนักคดีที่ได้รับมอบหมายถอดคำให้การหรือคำเบิกความโดยให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน เป็นผู้รับรองความถูกต้องแห่งเอกสารนั้น
การจัดเก็บคำให้การหรือคำเบิกความตามวรรคหนึ่งให้รวมไว้ในสำนวนคดีหลัก

ข้อ ๒๖ เมื่อศาลมีมติในคำสั่งหรือคำวินิจฉัยแล้วให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนช่วยยกร่างคำสั่งหรือคำวินิจฉัยเสนอศาลเพื่อพิจารณา

ก่อนส่งคำวินิจฉัยศาลและความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตนไปประกาศราชกิจจานุเบกษา ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวนตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๒๗ การส่งคำวินิจฉัยศาลและความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตนไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลลงมติ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนบันทึกเหตุและแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบ

หมวด ๕

การตรวจและการขอสำเนาในสำนวนคดี

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องตรวจเอกสารหรือพยานหลักฐานในสำนวนคดีหลัก ให้ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดีหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้ควบคุมดูแลและดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาล ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของเอกสารและพยานหลักฐานนั้น

ข้อ ๒๙ การขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองความถูกต้องของเอกสารในสำนวนคดีหลักที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล เมื่อศาลอนุญาต ให้ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดีหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้รับรอง

ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบศาลว่าด้วยค่าธรรมเนียมชำระของราชการ

หมวด ๖

การจัดเก็บและการทำลายสำนวนคดี

ข้อ ๓๐ ในการจัดเก็บสำนวนคดีหลักให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนดำเนินการจัดเก็บสำนวนคดีหลักและทำสำเนาอีกสองชุด

เมื่อคำวินิจฉัยประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้สำนักงานจัดส่งสำนวนหลักไปยังทอดหมายเหตุ
แห่งชาติ ส่วนสำเนาให้จัดเก็บไว้ในห้องสำนวนคดีและหอสมุดของศาลแห่งละหนึ่งชุด

กรณีการจัดเก็บสำนวนคดีหลักที่ศาลมีคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนจัดเก็บไว้ใน
ห้องสำนวนคดี และทำสำเนาอีกหนึ่งชุดเก็บไว้ที่หอสมุดของศาล

บันทึกสรุปสำนวนและความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำนวน และเจ้าหน้าที่
ผู้รับผิดชอบสำนวนทั้งหมด ให้แยกเก็บไว้ท้ายสำเนาสำนวนคดีหลัก

ข้อ ๓๑ เมื่อดำเนินการตามข้อ ๒๗ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนประสานตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อทำลายสำนวนคดีและเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสำนวนคดีดังกล่าว

หลักเกณฑ์และวิธีการ การทำลายสำนวนคดี ให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ บรรดาคดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลก่อนวันที่ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ
ให้ใช้ความในระเบียบศาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้บังคับ เว้นแต่ศาลจะเห็นสมควรกำหนดเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

หอสมุดกฎหมายรัฐธรรมนูญ

560014547

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑ ๗๗๗๗ โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๙๕๐๐

เว็บไซต์ www.constitutionalcourt.or.th